

Provinciaal Inpassingsplan RegioExpres

Toelichting bijlage 25

**Natuur: Nader onderzoek spoorbaan
2024**

RAPPORT

RegioExpres spoorbaan

Nader onderzoek ecologie

Versie: 3.0

Status: Vrijgegeven

Datum: 09-01-2025

Kenmerk: B85-KJÜ-HS-RAP-
24002126

Autorisatieblad

RegioExpres spoorbaan

Nader onderzoek ecologie

	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door	Katharina Jüdt	Ja	09-01-2025
Gecontroleerd door	Jeroen Mos en Sander van Staa	Ja	09-01-2025
Vrijgegeven door	Joost Cornelissen	Ja	09-01-2025

Versiehistorie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting
1.0	Katharina Jüdt	02-05-2024	Eerste versie met onderzoek buizerd, havik, sperwer, ransuil, huismus (2 locaties), roek, bever, das, boommarter en steenmarter
2.0	Katharina Jüdt	09-12-2024	Onderzoek vaatplanten, boomvalk, huismus (1 locatie), steenuil, das (dassenwissels), vleermuizen, reptielen en ongewervelden toegevoegd, review van ProRail en provincie verwerkt
3.0	Katharina Jüdt	09-01-2025	Effectbeoordeling steenuil aangepast, hoofdstuk 6 toegevoegd, review ProRail en provincie verwerkt

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Plangebied	6
1.3	Werkzaamheden	7
1.4	Wettelijk kader	8
1.5	Bevoegd gezag	8
1.6	Doel	8
2	Reikwijdte soortenonderzoek	9
3	Methode	12
3.1	Vaatplanten	12
3.1.1	Grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje	12
3.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	12
3.2.1	Buizerd, havik, sperwer en boomvalk	12
3.2.2	Ransuil	14
3.2.3	Huismus	15
3.2.4	Roek	18
3.2.5	Steenuil	18
3.3	Grondgebonden zoogdieren	19
3.3.1	Bever	19
3.3.2	Das, boommarter en steenmarter	20
3.4	Vleermuizen	22
3.5	Reptielen	25
3.5.1	Hazelworm en levendbarende hagedis	25
3.6	Ongewervelden	26
3.6.1	Grote weerschijnvlinder	26
3.6.2	Kleine ijsvogelvlinder	27
3.6.3	Teunisbloempijlstaart	28
4	Resultaten	30
4.1	Vaatplanten	30
4.1.1	Grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje	30
4.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	30
4.2.1	Buizerd, havik, sperwer en boomvalk	30
4.2.2	Ransuil	31
4.2.3	Huismus	31
4.2.4	Roek	35
4.2.5	Steenuil	35
4.3	Grondgebonden zoogdieren	35
4.3.1	Bever	35
4.3.2	Das, boommarter en steenmarter	36

4.4	Vleermuizen	42
4.4.1	Locatie 1: km 36.1	42
4.4.2	Locatie 2: km 42.35	43
4.4.3	Locatie 3: km 44.75	44
4.5	Reptielen	45
4.5.1	Hazelworm en levendbarende hagedis	45
4.6	Ongewervelden	45
4.6.1	Grote weerschijnvlinder	45
4.6.2	Kleine ijsvogelvlinder	45
4.6.3	Teunisbloempijlstaart	46
5	Effecten en vervolgstappen	51
5.1	Vaatplanten	51
5.1.1	Grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje	51
5.2	Vogels met jaarrond beschermde nesten	51
5.2.1	Buizerd, havik, sperwer en boomvalk	51
5.2.2	Ransuil	51
5.2.3	Huismus	51
5.2.4	Roek	52
5.2.5	Steenuil	52
5.3	Grondgebonden zoogdieren	53
5.3.1	Bever	53
5.3.2	Das, boommarter en steenmarter	53
5.4	Vleermuizen	55
5.4.1	Locatie 1: km 36.1	55
5.4.2	Locatie 2: km 42.35	55
5.4.3	Locatie 3: km 44.75	56
5.5	Reptielen	56
5.5.1	Hazelworm en levendbarende hagedis	56
5.6	Ongewervelden	56
5.6.1	Grote weerschijnvlinder	56
5.6.2	Kleine ijsvogelvlinder	56
5.6.3	Teunisbloempijlstaart	57
6	Conclusie	58
6.1	Conclusies per soort	58
6.2	Zorgplicht en andere maatregelen	59
7	Alternatiefafweging en gediende belang	63
7.1	Alternatieven voor project	63
7.2	Alternatieven voor soorten	63
7.2.1	Huismus	63
7.2.2	Steenuil	64
7.2.3	Ruige dwergvleermuis	64
7.2.4	Hazelworm	64

7.3	Belang van project	64
7.3.1	Volksgezondheid en openbare veiligheid	64
7.3.2	Groot openbaar belang	65
8	Bronnen	66
	Colofon	67
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving: Omgevingswet	68
8.1.1	Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal)	69
8.1.2	Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 11.46 Bal)	69
8.1.3	Andere soorten (artikel 11.54 Bal)	70

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De RegioExpres Achterhoek is een dieseltrein die tussen Arnhem en Doetinchem als sneltrein rijdt (non-stop) en tussen Doetinchem en Winterswijk als stoptrein (stappend op alle stations) rijdt. Om de frequentie aan treinen per uur te kunnen verhogen op het traject Arnhem-Doetinchem zijn spooraanpassingen benodigd. Dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen dienen getoetst te worden aan de natuurwetgeving.

In 2021 heeft Movares van ProRail opdracht gekregen om middels een quickscan¹ een ecologische beoordeling te maken van de voorgenomen ontwikkeling. Hier zijn alleen de effecten van de spoorverdubbeling en overige werkzaamheden zoals het plaatsen van geluidsschermen beschouwd. Als vervolg is in 2022 nader onderzoek² naar een aantal soortgroepen uitgevoerd. Tijdens het nader onderzoek is essentieel leefgebied van huismus vastgesteld in de vorm van een haag. De haag blijft intact en er wordt buiten het broedseizoen bij de haag gewerkt om zo op voorhand een overtreding van verbodsbepalingen uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) te voorkomen. Overige waargenomen natuurwaarden zijn uitgesloten bij het nader onderzoek of lagen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Bij de voorgaande onderzoeken zijn de effecten van de aanleg en werkzaamheden op werkterreinen, zoals werkwegen, keerlussen en opslagterreinen, niet meegenomen. Hiervoor heeft Movares in 2023 een tweede quickscan ecologie³ uitgevoerd. Uit het nader onderzoek⁴ naar de effecten veroorzaakt door de aanleg van de werkterreinen blijkt dat bij station Doetinchem de Huet een haag met essentiële functie voor huismus geraakt wordt. Daarnaast is essentieel leefgebied van de hazelworm aangetroffen langs het spoor ter hoogte van het Wehlse bos. Overige beschermde functies zijn of uitgesloten bij het nader onderzoek of worden op voorhand niet verstoord bij het treffen van maatregelen.

Doordat de quickscan van de spoorbaan in 2023 bijna drie jaar oud was, heeft ProRail aan Movares gevraagd om de quickscan te actualiseren. Uit de geactualiseerde quickscan⁵ volgt dat aanvullend ecologisch onderzoek nodig is naar onderstaande soorten:

- Vaatplanten (grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje);
- Vogels met jaarrond beschermde nesten (buizerd, havik, sperwer, boomvalk, roek, ransuil, steenuil en huismus);
- Grondgebonden zoogdieren (das, bever, boomarter en steenarter);
- Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, en watervleermuis);
- Reptielen (hazelworm en levendbarende hagedis);
- Ongewervelden (grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en teunisbloempijlstaart).

Voorliggende rapportage beschrijft de bevindingen van dit nader onderzoek in 2024. Daarnaast is een aparte memo⁶ opgesteld waarin de effecten op Rode lijst soorten zijn beoordeeld en maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht zijn opgenomen.

1.2 Plangebied

Het plangebied omvat de spoorbaan tussen kilometrering (km) 49.1 en 35 (geocode 212) tussen Zevenaar en Doetinchem (zie Figuur 1.1). Het traject ligt in de provincie Gelderland en is ongeveer 14 kilometer lang. Het onderzoekstraject ligt binnen zowel bebouwd als landelijk gebied. Bij station

¹ Movares (2021). *Quickscan flora en fauna Regio Expres – Effecten op beschermde gebieden en soorten. Versie 3.0.*

² Movares (2022). *RegioExpres spoorbaan – Nader onderzoek ecologie. Versie 4.0.*

³ Movares (2023). *RegioExpres werkterreinen – Quickscan ecologie. Versie 3.0.*

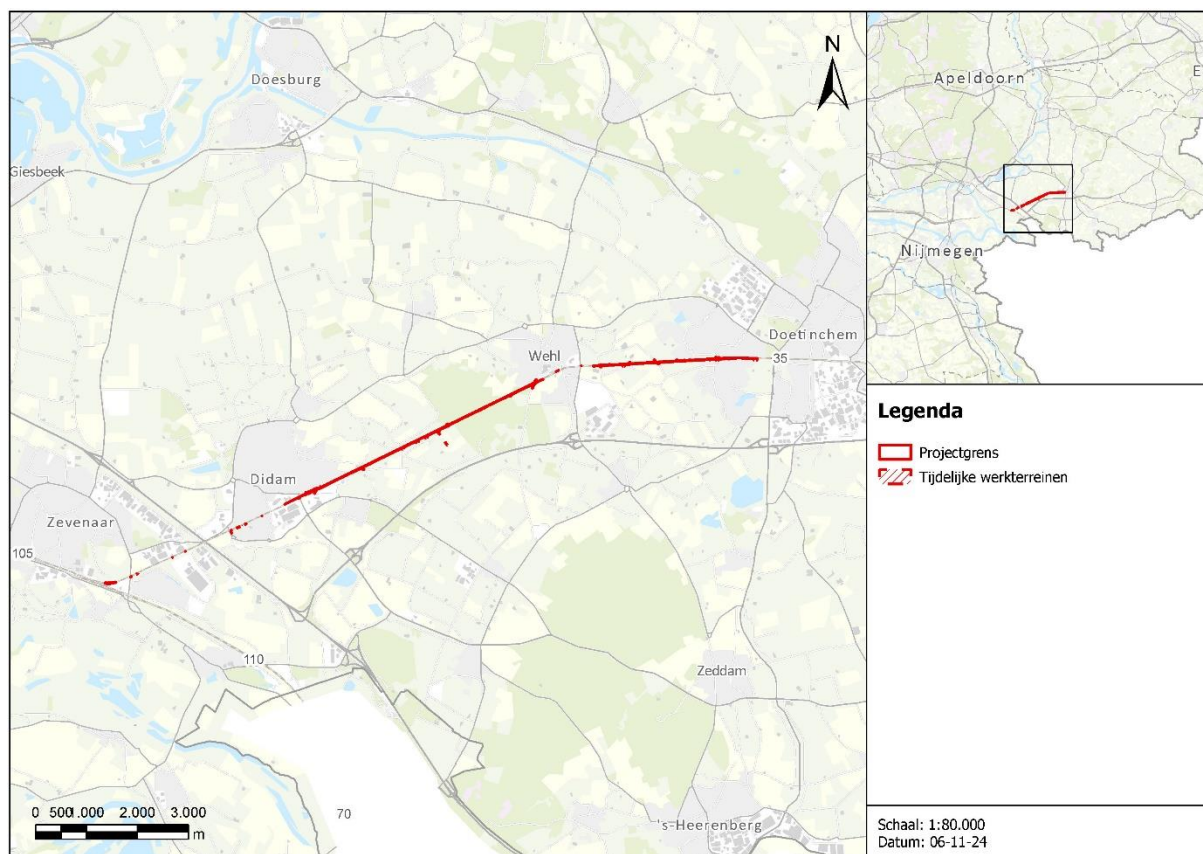
⁴ Movares (2023). *RegioExpres werkterreinen – Nader onderzoek ecologie. Versie 3.0.*

⁵ Movares (2023). *RegioExpres spoorbaan – Actualisatie quickscan ecologie. Versie 3.0.*

⁶ Movares (2024). *Toetsing specifieke zorgplicht. Versie 1.0.*

Zevenaar begint het traject om vervolgens oostwaarts langs landbouwpercelen en industrieterreinen en door het bebouwde gebied van Didam te gaan. Na Didam gaat het traject wederom langs landbouwpercelen, waarna een bosgebied met landbouwpercelen (onderdeel van het Gelderse Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone) volgt voordat het traject bij Wehl aankomt. Vanaf Wehl volgt wederom een landbouwgebied waarna het traject eindigt in het bebouwde gebied van Doetinchem.

Het plangebied zelf bestaat uit de spoorberm en de direct daarnaast gelegen ruimtes (circa 5 tot 10 meter vanaf huidig spoor). Hierin zijn veelal schouwpaden en verharde of vervuilde bermen aanwezig, een ruderaal (door mensen verstoord) biotoop. Daarnaast is op een enkele locatie een rand van een bosschage met onder andere zomereik, berk, els en braamstruweel aanwezig, en staan er op meerdere locaties bomen binnen het plangebied. Op enkele plekken kruist het plangebied een watergang.

Figuur 1.1: Globale ligging plangebied.

1.3 Werkzaamheden

Tussen Didam en Doetinchem de Huet wordt een spoorverdubbeling gerealiseerd. Tussen Zevenaar en Didam ligt al dubbelspoor en betreffen de voorgenomen werkzaamheden onder andere het realiseren van geluidschermen en ondergrondse trillingschermen. Er wordt daarbij niet geheid. Watergangen worden niet aangetast. Op enkele locaties worden bestaande duikers vervangen door langere duikers vanwege het tweede spoor. Dit betreft de duikers bij km 36.9, 37.8 en 41.65 (geocode 212). Daarnaast worden op enkele locaties greppels langs het spoor gedempt en zullen er kapwerkzaamheden plaatsvinden. Voor een nadere toelichting over de houtopstanden die gekapt worden, wordt verwezen naar de memo over de compensatieopgave houtopstanden⁷.

⁷ Movares (2023). Memo compensatieopgave houtopstanden. Versie 3.0.

1.4 Wettelijk kader

Bij een ruimtelijke ontwikkeling zoals de RegioExpres is het vanuit natuurwetgeving noodzakelijk om na te gaan of de werkzaamheden mogelijk effect hebben op beschermde natuurwaarden. Het wettelijk kader van de Omgevingswet (Ow) is hiervoor vigerend. Onder de Ow bestaat de flora- en fauna-activiteit uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikel 11.2.2 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 11.2.3 Bal) en 'Andere soorten' (artikel 11.2.4 Bal). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. Deze staan in het Bal onder artikel 11.37 (Vogelrichtlijn), artikel 11.46 (Habitatrichtlijn) en artikel 11.54 ('Andere soorten'). In artikel 11.27 Bal is daarnaast een specifieke zorgplicht voor beschermde soorten beschreven. Zie voor uitleg over het wettelijk kader Bijlage 1.

1.5 Bevoegd gezag

De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van omgevingsvergunningen in het kader van de Ow (omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit en flora- en fauna-activiteit).

Bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk bevoegd gezag. Dit betreft handelingen en projecten voor aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van onder andere hoofdwegen, hoofdvaarwegen, hoofdspoorwegen, primaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen met een spanning van tenminste 220 kV, winning van delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en activiteiten Koninklijk Huis. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit is het Rijk in de vorm van de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNVN) bevoegd gezag. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is het Rijk in vorm van de Rijdsdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), dat onderdeel is van het ministerie van Economische Zaken (EZ), bevoegd gezag.

Daarnaast is bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit en/of flora- en fauna-activiteit gelijktijdig met een andere type activiteit, zoals een bouwactiviteit, veelal de gemeente het bevoegd gezag. De Gedeputeerde Staten (bestuur van provincie) of het Rijk in de vorm van de minister van LNVN of RVO wordt dan het adviesorgaan. Dit is uitgewerkt in artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit (Ob).

Voor dit project is RVO bevoegd gezag.

1.6 Doel

In voorliggende rapportage worden de resultaten van het nader onderzoek beschreven. Duidelijkheid wordt gegeven over de uitkomsten van het aanvullend veldonderzoek en of het nodig is om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

2 Reikwijdte soortenonderzoek

Uit de quickscan is naar voren gekomen dat voor onderstaande soorten aanvullend ecologisch onderzoek nodig is:

- Vaatplanten (grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje);
- Vogels met jaarrond beschermde nesten (buiserd, havik, sperwer, boomvalk, roek, ransuil, steenuil en huismus);
- Grondgebonden zoogdieren (das, bever, boomarter en steenarter);
- Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, en watervleermuis);
- Reptielen (hazelworm en levendbarende hagedis);
- Ongewervelden (grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en teunisbloempijlstaart).

Dit is ook weergegeven in onderstaande Tabel 2.1, overgenomen uit de quickscan ecologie⁸.

Tabel 2.1: Verwachte soorten en de noodzaak tot aanvullend onderzoek in 2024 en eventueel een vergunning in het kader van de Omgevingswet.

Soortgroep	Potentie voor beschermde soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Vergunningsplicht onder de Ow?
<i>Vaatplanten</i>	Ja, groeiplaatsen grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje	Ja, binnen hele plangebied	Ja, wanneer grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en/of groot spiegelklokje in het plangebied worden vastgesteld en groeiplaatsen niet kunnen worden ontzien.
<i>Algemene broedvogels</i>	Ja	Nee	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen (zie paragraaf 6.2). ⁹
<i>Vogels met jaarrond beschermde nesten</i>	Ja, functioneel leefgebied huismus, broedlocaties ransuil, broedlocatie ¹⁰ buiserd, havik, sperwer of boomvalk, broedlocatie steenuil ¹¹ en roekenkolonie ¹²	Ja, naar huismus bij km 35.2, 39.7 en 44.75 ¹³ , naar buiserd, havik, sperwer en boomvalk bij km 40.8, en naar steenuil bij km 37.9 Evt. naar ransuil (eerst aanvullende inspectie bosschages naar nesten)	Ja, wanneer uit nader onderzoek blijkt dat nesten in gebruik zijn en/of essentieel leefgebied van de huismus aanwezig is en verstoring niet kan worden uitgesloten.

⁸ Movares (2023). *RegioExpres spoorbaan – Actualisatie quickscan ecologie. Versie 3.0.*

⁹ Een vergunning voor het vernietigen of verstoren van bewoonde nesten wordt in het algemeen niet snel verleend door het bevoegd gezag.

¹⁰ Deze broedlocatie is tijdens het onderzoek naar das in het voorjaar van 2024 aangetroffen.

¹¹ Voor deze broedlocatie waren in de quickscan van 2023 maatregelen en geen nader onderzoek geadviseerd. Uit gesprekken in september 2024 bleek dat nader onderzoek voor de uitvoering van de werkzaamheden wel nodig was.

¹² Deze broedlocatie werd aangegeven in een zienswijze ingediend door derden in het kader van het PIP-procedure.

¹³ Dit leefgebied van de huismus werd aangegeven in een zienswijze ingediend door derden in het kader van het PIP-procedure.

Soortgroep	Potentie voor beschermde soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Vergunningsplicht onder de Ow?
<i>Grond-gebonden zoogdieren</i>	Ja, voortplantings- en/of rustplaatsen boomarter, steenarter en/of das, functioneel leefgebied das ¹⁴ en bever, en algemeen vrijgestelde soorten zoals bosmuis	Ja, naar boomarter, steenarter en das bij km 41.35, naar das tussen km 40.3 en 41.9, en naar bever bij km 36.9	Ja, wanneer uit het nader onderzoek blijkt dat er vaste voortplantings- en rustplaatsen van boomarter, steenarter, das en/of bever aanwezig zijn en vernieling of verstoring niet kan worden uitgesloten. Voor algemeen vrijgestelde soorten dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal).
<i>Vleermuizen foerageergebied</i>	Nee, geen essentieel foerageergebied	Nee	Nee , wel advies om vanuit de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal) maatregelen te nemen om verstoring van vleermuizen tijdens het foerageren in niet-essentieel foerageergebied te voorkomen, zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
<i>Vleermuizen vliegroutes</i>	Nee, geen essentiële vliegroutes	Nee	Nee , wel advies om vanuit de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal) maatregelen te nemen om verstoring van vleermuizen tijdens het gebruik van niet-essentiële vliegroutes te voorkomen, zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
<i>Vleermuizen verblijfplaatsen</i>	Ja, zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen	Ja, in schuurtje bij km 42.5 naar gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis, en in drie bomen bij km 36.1 en 44.75 naar ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis	Ja, wanneer uit nader onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en verstoring niet kan worden uitgesloten. Daarnaast dienen maatregelen worden genomen om verstoring van vleermuizen bij mogelijke verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied te voorkomen, zoals opgenomen in paragraaf 6.2.

¹⁴ Na aanleiding van GNN/GO toets en aanleg van faunapassages.

Soortgroep	Potentie voor beschermde soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Vergunningsplicht onder de Ow?
<i>Reptielen</i>	Ja, voortplantings- en/of rustplaatsen levendbarende hagedis en hazelworm	Ja, tussen km 36.95 en 37.3	Ja, wanneer uit nader onderzoek blijkt dat er vaste voortplantings- en/of rustplaatsen van hazelworm en/of levendbarende hagedis aanwezig zijn binnen het plangebied en deze niet kunnen worden ontzien.
<i>Amfibieën</i>	Ja, algemeen vrijgestelde soorten zoals gewone pad	Nee	Nee , het betreft namelijk door het betreffende bevoegd gezag algemeen vrijgestelde soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet rekening worden gehouden met de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Dat kan door maatregelen te nemen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
<i>Vissen</i>	Ja, algemene vissoorten	Nee	Nee , wel moet rekening worden gehouden met de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Dat kan door maatregelen te nemen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
<i>Ongewervelden</i>	Ja, voortplantingsplaatsen grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder ¹⁵ en teunisbloempijlstaart ¹⁶	Ja, bij km 36.9, tussen 40.3 en 41.3 en hele plangebied	Ja, wanneer uit nader onderzoek blijkt dat er vaste voortplantingsplaatsen van grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder of teunisbloempijlstaart aanwezig zijn binnen het plangebied, zich rupsen of eieren daarop bevinden en groeiplaatsen niet kunnen worden ontzien.

¹⁵ Waardplanten van de kleine ijsvogelvlinder zijn tijdens het nader onderzoek naar das in september 2024 aangetroffen.

¹⁶ Waardplanten van de teunisbloempijlstaart zijn tijdens het nader onderzoek naar beschermde vaatplanten in juni 2024 aangetroffen.

3 Methode

3.1 Vaatplanten

3.1.1 Grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje

Op basis van het natuurlijke verspreidingsgebied en het aanwezige biotoop kunnen de nationaal beschermde vaatplanten grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje voorkomen binnen het plangebied. Deze soorten komen allemaal voor langs spoorwegen. Door de werkzaamheden kunnen individuen en groeiplaatsen van deze soorten vernield worden. Het vernielen van nationaal beschermde vaatplanten is verboden conform artikel 11.54 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan binnen het hele plangebied naar groeiplaatsen van de grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje. Hierbij is niet alleen gekeken naar groeiplaatsen van deze soorten maar heeft ook een planteninventarisatie van alle kruidachtige planten plaatsgevonden. Het onderzoek naar de grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje is hieronder nader beschreven.

Groeiplaatsen van beschermde soorten vaatplanten is vastgesteld door middel van het uitvoeren van één veldbezoek in de bloei maanden van deze soorten, zoals hieronder aangegeven:

- Grote leeuwenklauw: mei-augustus;
- Ruw parelzaad: april-juni;
- Groot spiegelklokje: juni-augustus.

Het onderzoek is op 5 en 24 juni 2024, binnen de bloeitijd van de drie soorten, door een ecooloog van Movares uitgevoerd.

3.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

3.2.1 Buizerd, havik, sperwer en boomvalk

Tijdens de inspectieronde voor het dassenonderzoek in het voorjaar van 2024 is bij km 40.8 op een afstand van 78 meter tot het spoor een horst aangetroffen welke in gebruik kan zijn door vogels met een jaarrond beschermd nest. Op basis van het aanwezige biotoop kunnen buizerd, havik, sperwer en boomvalk verwacht worden. Door de werkzaamheden kunnen vogels bij hun broedlocatie verstoord worden. Het verstoren van bewoonde jaarrond beschermde nesten waardoor vogels hun nest verlaten is verboden conform artikel 11.37 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan bij het nest naar het gebruik door buizerd, havik, sperwer en boomvalk. De onderzoekslocatie is weergegeven in Figuur 3.1. Het onderzoek is hieronder per soort beschreven.

3.2.1.1 Buizerd

Het onderzoek naar broedende buizerds houdt vier gerichte veldbezoeken in de periode 1 maart tot 15 mei in¹⁷. De inventarisatie is tijdens goede omstandigheden (zoals weersomstandigheden, moment op de dag) uitgevoerd, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Tevens is in de periode dat er nog geen blad aan de boom zit, middels minimaal éénmaal gericht naar nestlocaties gezocht. Tijdens de bezoeken is 1 uur op territoriaal en nestindicerend gedrag gelet. Voor buizerd zijn door een ecooloog van Movares vier bezoeken uitgevoerd in de periode 7 maart - 25 april 2024. Zie Tabel 3.1 voor de specificaties van de bezoeken.

3.2.1.2 Havik

Voor het onderzoek naar broedende haviken zijn twee bezoeken in de periode 25 januari tot en met 10 juli uitgevoerd¹⁸. Als tussenperiode van de bezoeken zijn minimaal 10 dagen aangehouden en is tijdens de bezoeken 1 uur op territoriaal en nestindicerend gedrag gelet. Voor havik zijn door een ecooloog van

¹⁷ BIJ12 (2017). Kennisdocument Buizerd.

¹⁸ SOVON (2024). [Havik - Telrichtlijnen](#).

Movares zes bezoeken uitgevoerd in de periode 7 maart – 4 juni 2024. Zie Tabel 3.1 voor de specificaties van de bezoeken.

3.2.1.3 Sperwer

Voor de sperwer zijn drie bezoeken in de periode 25 februari tot en met 10 juli uitgevoerd met minimaal 1 bezoek vanaf 25 maart¹⁹. Als tussenperiode van de bezoeken zijn minimaal 10 dagen aangehouden en er is tijdens de bezoeken 1 uur op territoriaal en nestindicerend gedrag gelet. Voor sperwer zijn door een ecooloog van Movares zes bezoeken uitgevoerd in de periode 7 maart – 4 juni 2024. Zie Tabel 3.1 voor de specificaties van de bezoeken.

3.2.1.4 Boomvalk

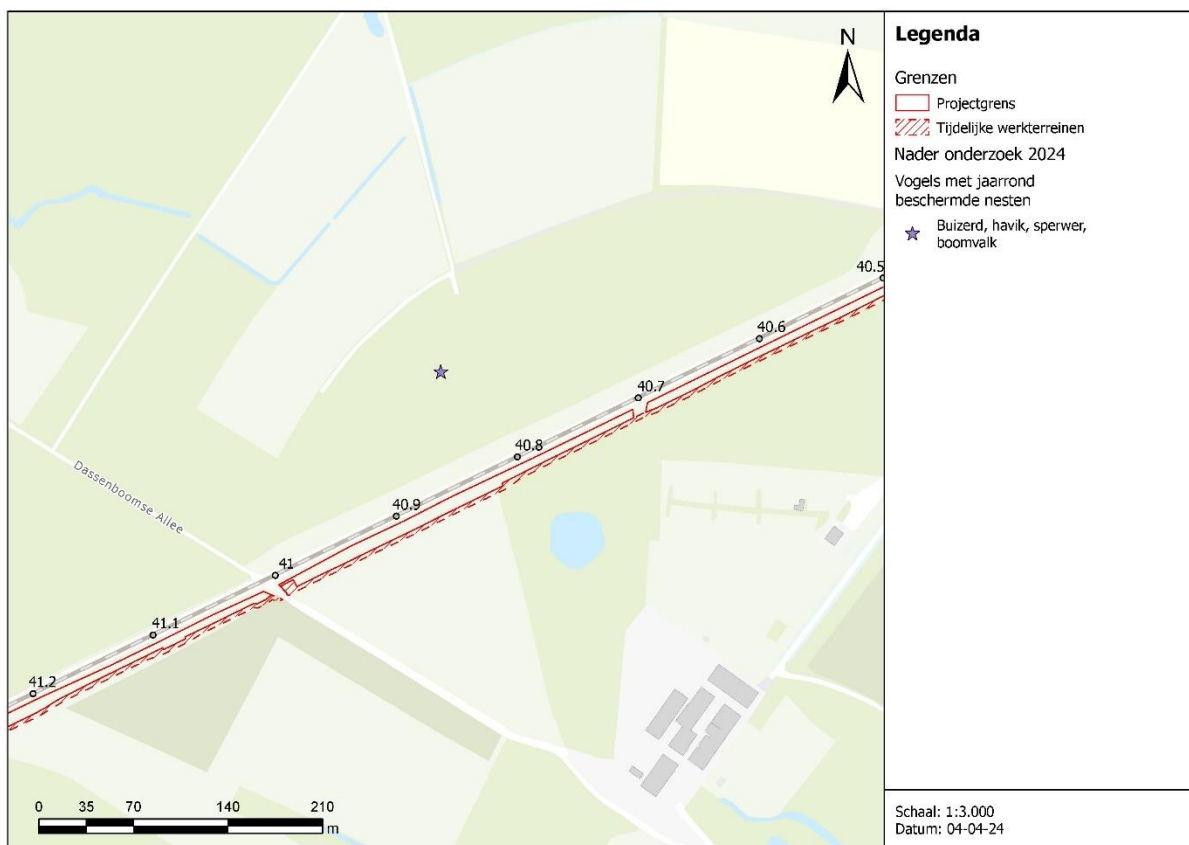
Voor het onderzoek naar broedende boomvalken zijn drie bezoeken in de periode 25 april tot en met 31 augustus uitgevoerd²⁰. Als tussenperiode van de bezoeken zijn minimaal 10 dagen aangehouden en er is tijdens de bezoeken 1 uur op territoriaal en nestindicerend gedrag gelet. Voor boomvalk zijn door een ecooloog van Movares drie bezoeken uitgevoerd in de periode 25 april – 4 juni 2024. Zie Tabel 3.1 voor de specificaties van de bezoeken.

Tabel 3.1: Data, verwachte soorten, tijdstippen en weersomstandigheden tijdens aanvullend onderzoek naar buizerd, havik, sperwer en boomvalk.

Datum	Verwachte soorten	Begin	Eind	Weer
07-03-2024	Buizerd, havik, sperwer	12:00	13:00	8 °C, droog, 3 Bft, zwaarbewolkt
20-03-2024	Buizerd, havik, sperwer	15:50	16:50	18 °C, droog, 2 Bft, lichtbewolkt
08-04-2024	Buizerd, havik, sperwer	11:20	12:20	17 °C, droog, 1 Bft, halfbewolkt
25-04-2024	Buizerd, havik, sperwer, boomvalk	13:30	14:30	9 °C, bui van 15 min, verder droog, 3 Bft, betrokken
23-05-2024	Havik, sperwer, boomvalk	12:45	13:45	19 °C, droog, 3 Bft, vrijwel geheel bewolkt
04-06-2024	Havik, sperwer, boomvalk	11:10	12:10	18 °C, droog, 3 Bft, geheel bewolkt

¹⁹ SOVON (2023). [Sperwer – Telrichtlijnen](#).

²⁰ SOVON (2024). [Boomvalk -Telrichtlijnen](#).

Figuur 3.1: Ligging van geschikt nest voor vogels met jaarrond beschermde nesten bij km 40.8.

3.2.2 Ransuil

Tijdens de quickscan in november 2023 is op vijf locaties (bij km 37.9, 39.55, 40.8, 42.35 en 45.6) binnen het plangebied op een afstand van 5-15 meter tot het spoor geschikt broedbiotoop voor de ransuil vastgesteld. Het betreft veel dekking biedende coniferen en bomen met klimop waarin de soort een nest kan hebben. Door de werkzaamheden kunnen vogels bij hun broedlocatie verstoord worden. Het verstoren van bewoonde jaarrond beschermde nesten waardoor vogels hun nest verlaten is verboden conform artikel 11.37 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom op 21 februari 2024 overdag een inspectie uitgevoerd om vast te stellen of nesten op de vijf locaties daadwerkelijk aanwezig zijn. Bij km 45.6 is tijdens de inspectie op een afstand van 5 meter tot het spoor een nest in een conifeer aangetroffen (zie Figuur 3.2). Op deze locatie is aanvullend nader onderzoek naar ransuil uitgevoerd. Het onderzoek is hieronder beschreven.

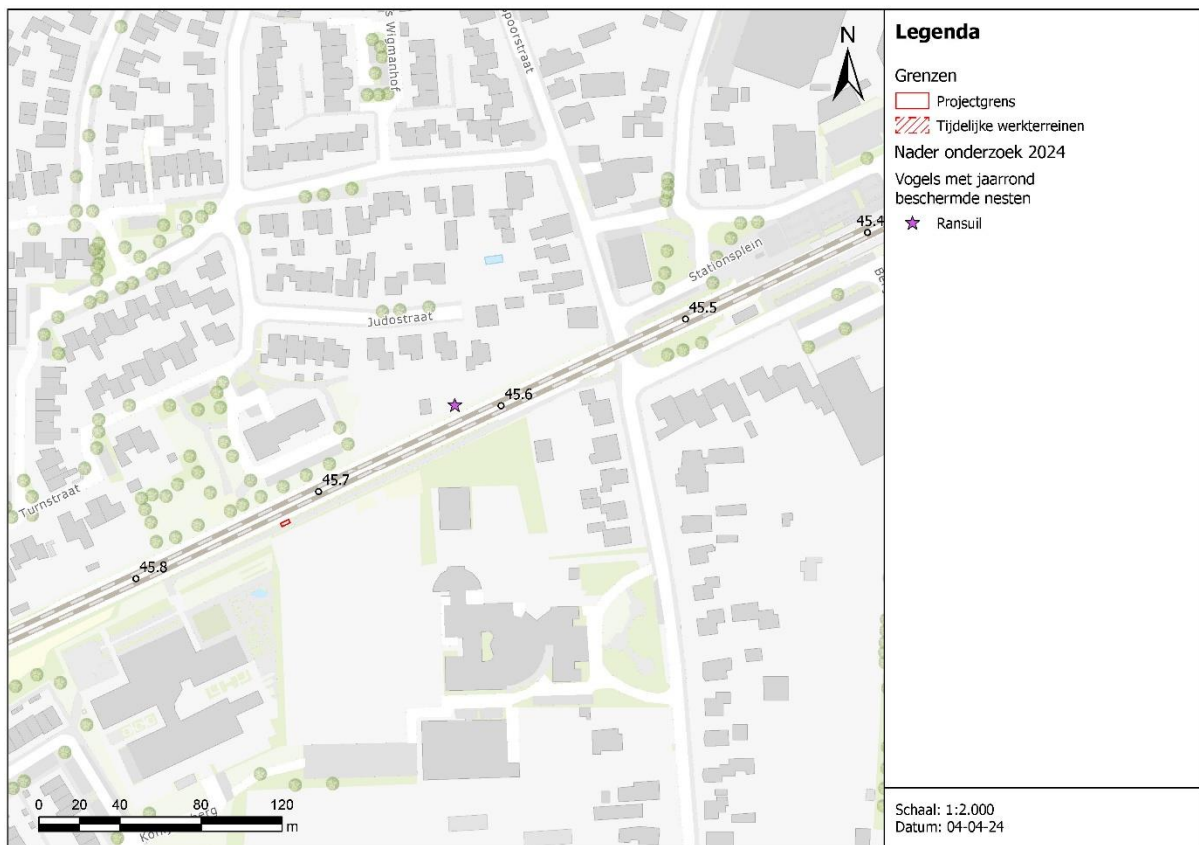
Het onderzoek bestond per locatie uit twee avondbezoeken in de periode 15 februari tot en met 15 juli met minimaal 1 bezoek vanaf 10 maart²¹. Als tussenperiode van de bezoeken zijn minimaal 10 dagen aangehouden en er is tijdens de bezoeken 1 uur op territoriaal en nestindicerend gedrag gelet. Tijdens het onderzoek naar de ransuil zijn baltsroepen afgespeeld.

Het nader onderzoek is in maart 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd (zie Tabel 3.2).

Tabel 3.2: Data, tijdstippen, weersomstandigheden en werkzaamheden tijdens aanvullend onderzoek naar ransuil.

Datum	Aard onderzoek	Begin	Eind	Weer
21-02-2024	Inspectie	nvt	nvt	nvt
06-03-2024	Nader onderzoek km 45.6	18:25	19:25	8 °C, droog, 1 Bft, lichtbewolkt
20-03-2024	Nader onderzoek km 45.6	18:50	19:50	14 °C, droog, 0 Bft, halfbewolkt

²¹ SOVON (2023). [Ransuil – Telrichtlijnen](#).

Figuur 3.2: Ligging van geschikt broedbiotoop voor ransuil bij km 45.6.

3.2.3 Huismus

Tijdens de quickscan is op twee locaties (tussen km 35 en 35.3 en bij km 39.7) potentieel essentieel leefgebied van de huismus aangetroffen. Het betreft struiken en een haag op een afstand van 4-5 meter tot het spoor. Op deze locaties kunnen huismussen in hun leefgebied door de werkzaamheden verstoord worden of zou hun leefgebied vernietigd kunnen worden. De huismus heeft een jaar rond beschermd nest waarbij het leefgebied essentieel onderdeel vormt van de broedlocatie. Huismussen maken gebruik van struwelen als schuilplaats en foerageergebied die essentieel kunnen zijn als zij dicht bij een broedplek zijn gelegen. Het essentiële leefgebied van een huismus moet meerdere elementen bevatten, waaronder voldoende dekking in de vorm van groenblijvende begroeiing. Al deze onderdelen moeten meermaals aanwezig zijn en bij voorkeur zo dicht mogelijk bij elkaar liggen, maar altijd binnen een straal van 50 à 200 meter rond de plek waar gebroed wordt. Het vernietigen van essentieel leefgebied en het verstoren van vogels in hun functioneel leefgebied waardoor in de omgeving aanwezige bewoonde jaar rond beschermde nesten verlaten worden is verboden conform artikel 11.37 Bal en vergunningplichtig.

Er is daarom op de twee locaties onderzoek gedaan naar het gebruik van de struiken, haag en de directe omgeving door huismus. Daarnaast is door derden in het kader van het PIP-procedure een zienswijze ingediend betreffende gebruik van struiken door huismus binnen het plangebied aan de zuidzijde van het spoor bij km 44.75. Naar aanleiding van deze zienswijze is ook op deze locatie aanvullend onderzoek uitgevoerd. De onderzoekslocaties zijn weergegeven in Figuur 3.3 tot en met Figuur 3.5. Het onderzoek is hieronder beschreven.

Tijdens het onderzoek naar de huismus zijn per locatie twee bezoeken uitgevoerd in de periode 1 april tot en met 15 mei, van minimaal 1 uur en met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen²².

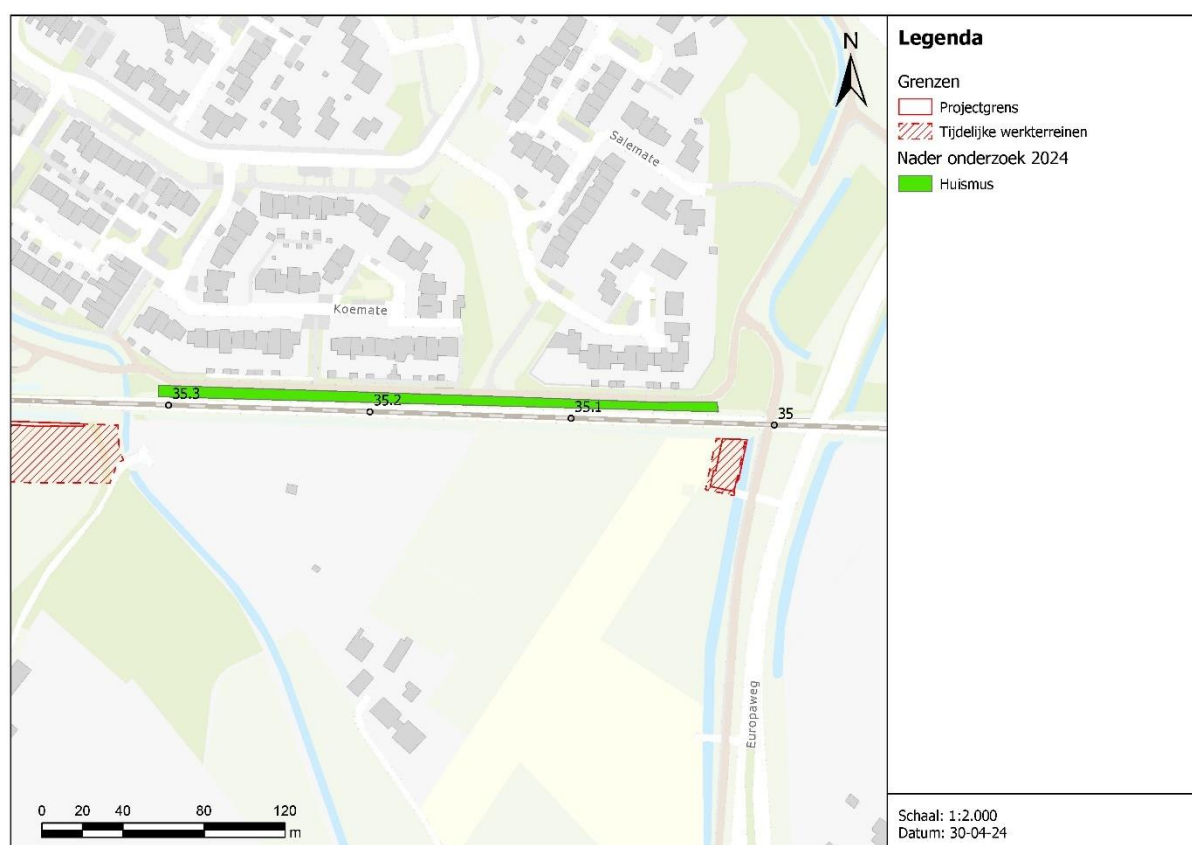
²² NGB (2023). Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Minimaal één van de twee rondes bestond uit een ochtendronde te zijn (eerste uren na zonsopkomst). De weersomstandigheden waren gunstig (droog en windkracht ≤ 4 Bft). Tijdens de bezoeken is gelet op territoriaal en nestindicerend gedrag en is er naar alternatieve groenstructuren in de omgeving van de onderzoekslocatie gekeken.

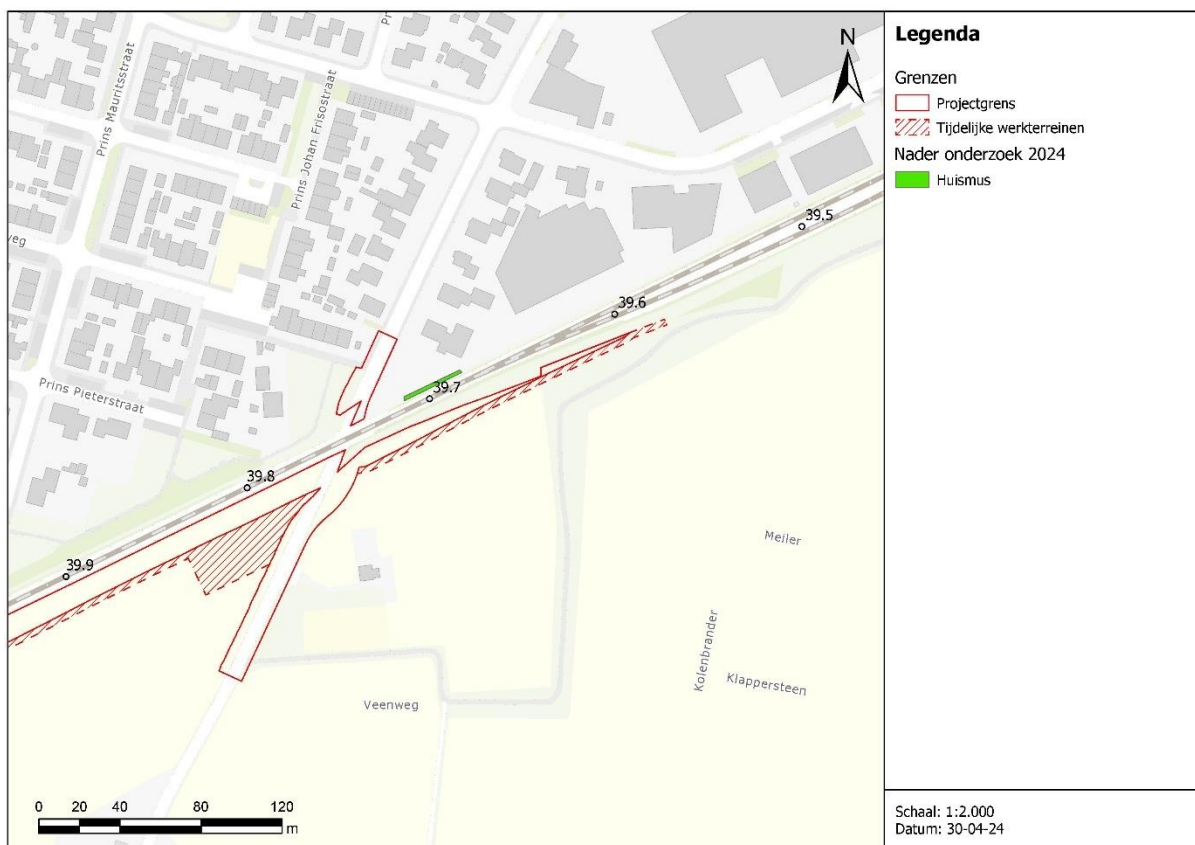
Het onderzoek is in april 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd (zie Tabel 3.3). Op de locatie bij km 44.75 zijn aanvullend twee bezoeken in de suboptimale periode van de huismus (tot 20 juni) uitgevoerd (23 mei en 4 juni 2024) om het aangrenzende leefgebied beter in kaart te brengen.

Tabel 3.3: Data, tijdstippen en weersomstandigheden tijdens aanvullend onderzoek naar huismus.

Datum	Begin	Eind	Weer
Km 35 en 35.3			
08-04-2024	8:05	9:05	13 °C, droog, 1 Bft, geheel bewolkt
25-04-2024	11:10	12:10	7 °C, droog, 2 Bft, vrijwel geheel bewolkt
Km 39.7			
08-04-2024	9:15	10:15	13 °C, droog, 1 Bft, geheel bewolkt
25-04-2024	12:20	13:20	8 °C, droog, 2 Bft, vrijwel geheel bewolkt
Km 44.75			
08-04-2024	6:50	7:50	13 °C, droog, 1 Bft, geheel bewolkt
25-04-2024	9:55	10:55	7 °C, droog, 2 Bft, zwaarbewolkt
23-05-2024	9:45	10:45	17 °C, droog, 3 Bft, geheel bewolkt
04-06-2024	10:00	11:00	16 °C, droog, 2 Bft, geheel bewolkt

Figuur 3.3: Ligging van potentieel essentieel leefgebied huismus tussen km 35 en 35.3.

Figuur 3.4: Ligging van potentieel essentieel leefgebied huismus bij km 39.7.

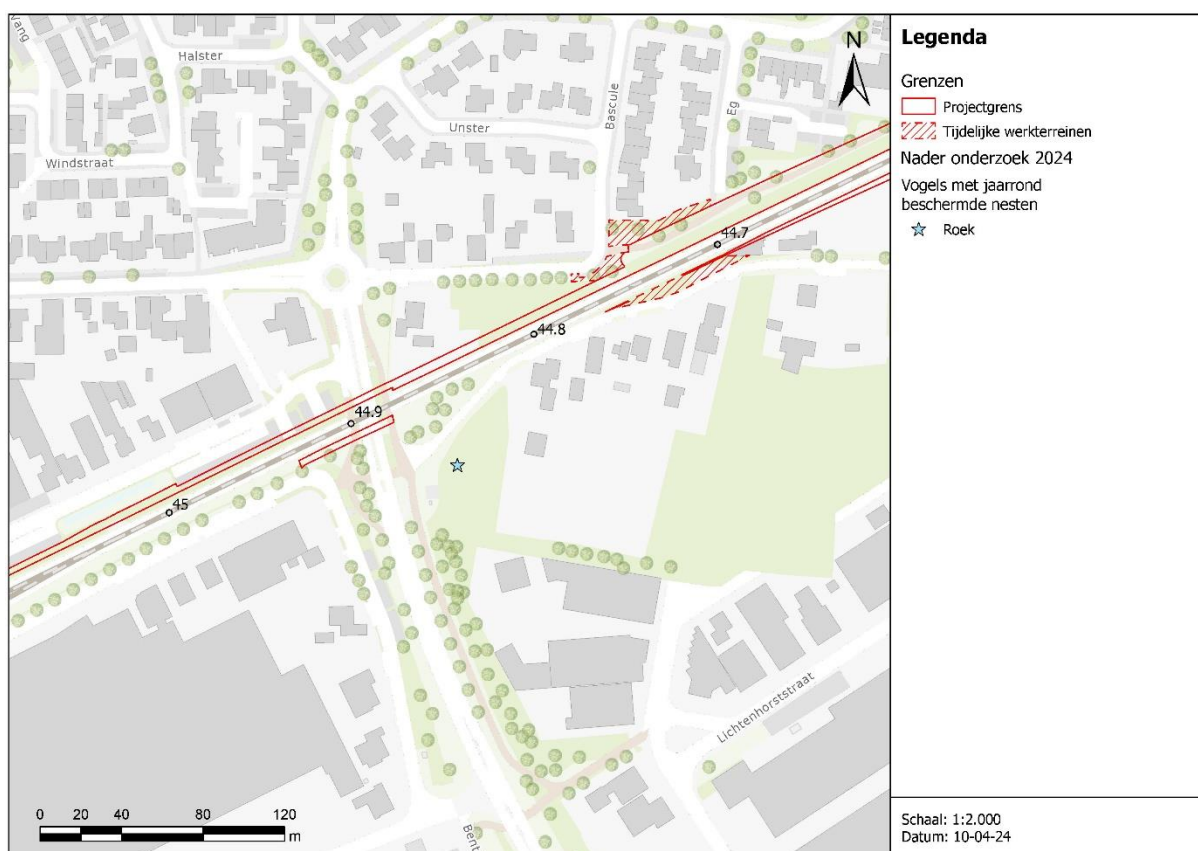
Figuur 3.5: Ligging van potentieel essentieel leefgebied huismus bij km 44.75.

3.2.4 Roek

Er is door derden in het kader van het PIP-procedure een zienswijze ingediend over een roekkolonie bij km 44.85 op een afstand van 38 meter tot de werkzaamheden. Door de werkzaamheden kunnen vogels bij hun broedlocatie verstoord worden. Het verstoren van bewoonde jaarrond beschermde nesten waardoor vogels hun nest verlaten is verboden conform artikel 11.37 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan op deze locatie naar de aanwezigheid van roeken. De onderzoekslocatie is weergegeven in Figuur 3.6. Het onderzoek is hieronder beschreven.

Voor het onderzoek naar roek is minimaal één keer gekeken naar aanwezige nesten in de periode 15 maart tot en met 10 mei. Het bezoek is zo laat mogelijk, maar voordat er bladeren aan de bomen waren, uitgevoerd. Alle aanwezige nesten (uitgebouwde nesten en nesten in opbouw) zijn geteld. Onbezette nesten komen namelijk vrijwel nooit voor, want deze worden afgebroken.

Het onderzoek is op 8 april 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd.

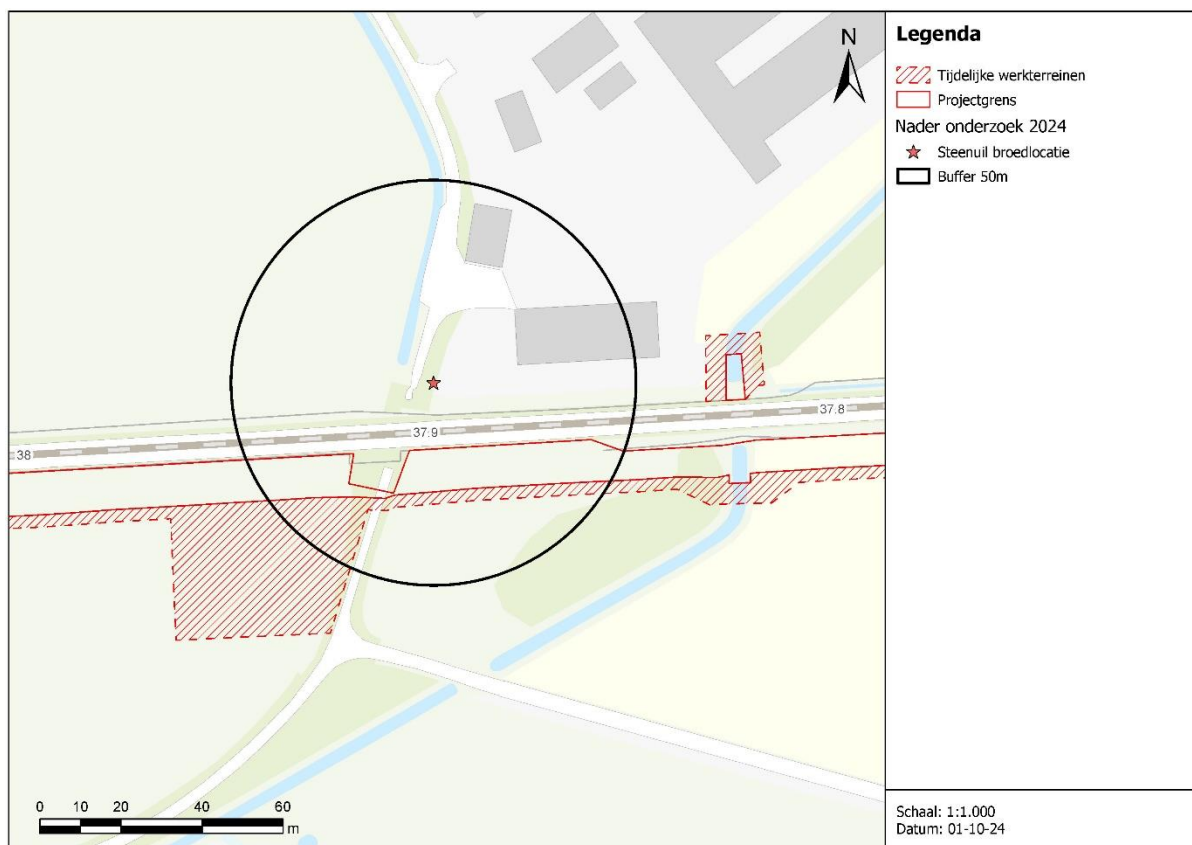
Figuur 3.6: Ligging van roekkolonie bij km 44.85.

3.2.5 Steenuil

In de in 2023 uitgevoerde quickscan staat beschreven dat bij km 37.9 een steenuilenkast in een boom aanwezig is op een afstand van 7 meter tot het spoor. Omdat de omgeving relatief open is en de kast dicht bij het spoor ligt kan verstoring van broedende steenuilen niet worden uitgesloten. Het verstoren van bewoonde jaarrond beschermde nesten waardoor vogels hun nest verlaten is verboden conform artikel 11.37 Bal en vergunningplichtig. In de quickscan is geen nader onderzoek geadviseerd maar worden maatregelen voorgesteld om overtredingen van verbodsbepalingen uit de Ow op voorhand te voorkomen. Zo dient, in een straal van 50 meter rondom het nest, buiten het broedseizoen (februari-juli) gewerkt te worden en de rest van het jaar alleen overdag, zodat de steenuil 's nachts kan foerageren.

Door voortschrijdend inzicht in de planuitwerking (september 2024) kwam naar voren dat het voor de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk noodzakelijk is om ter hoogte van het steenuilkast tijdens

de broedperiode van de steenuil te werken. Er is nagevraagd bij de bewoners van het huis met de steenuilenkast of bekend was of de kast jaarlijks bezet is. Het betreft de locatie zoals weergegeven in Figuur 3.7. Omdat de bewoners hebben aangegeven dat de kast al enkele jaren bezet is (zie paragraaf 4.2.5), heeft geen aanvullend onderzoek plaatsgevonden.

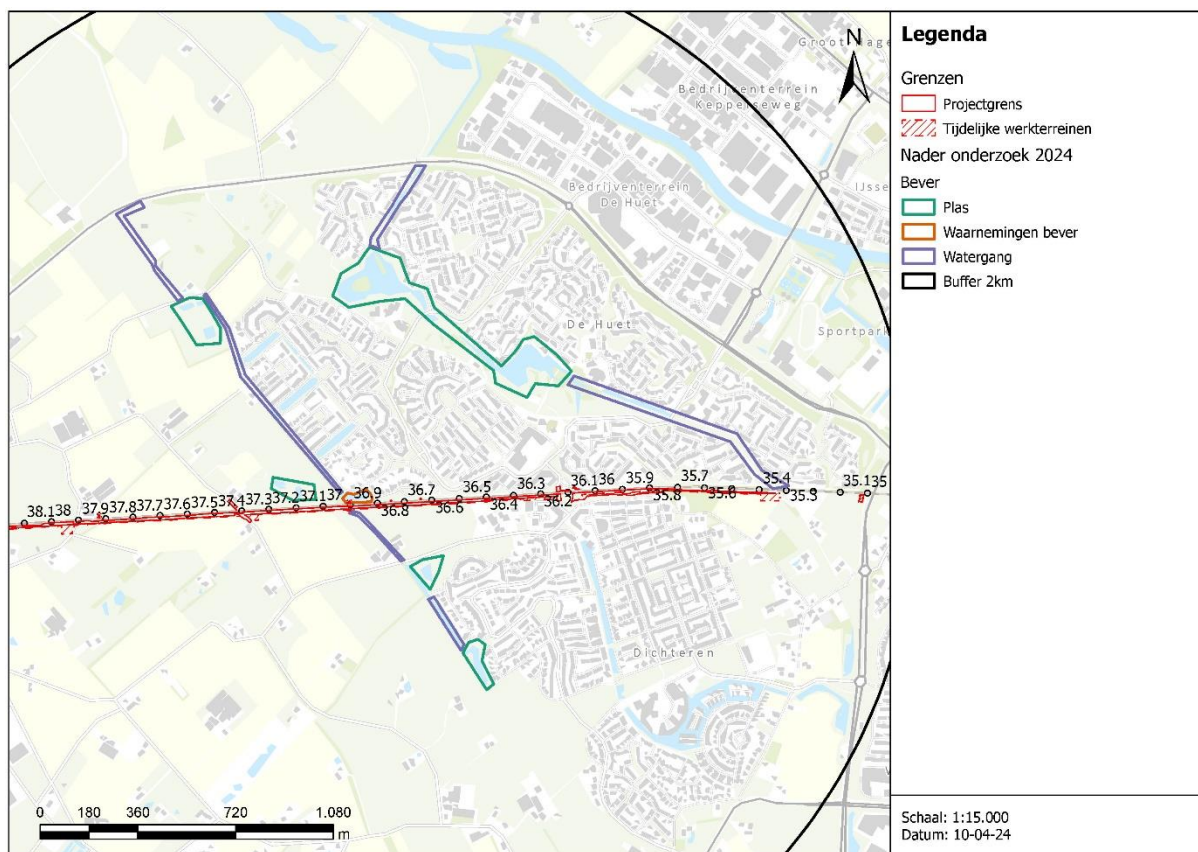
Figuur 3.7: Ligging van broedlocatie steenuil bij km 37.9.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

3.3.1 Bever

Tijdens de quickscan in november 2023 is bij een plas bij km 36.9 op een afstand van 5 meter tot het spoor potentieel leefgebied van de bever aangetroffen. Mogelijk zijn vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen aanwezig of maakt de plas een essentieel onderdeel uit van het functioneel leefgebied van de bever. Door de werkzaamheden kan de soort bij zijn voortplantingsplaatsen en rustplaatsen of in zijn functioneel leefgebied verstoord worden. Het verstoren van bever waardoor vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen verlaten worden is verboden conform artikel 11.46 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan op deze locatie naar bever. Het onderzoek is hieronder beschreven.

Er is een inspectie uitgevoerd waarbij plassen en watergangen met beboste oeverzone binnen een afstand van 1-2 kilometer vanuit het potentieel leefgebied van de bever bekeken zijn. Geschikte watergangen en plassen die geïnspecteerd worden zijn weergegeven in Figuur 3.8. Er is naar sporen (vraatsporen aan bomen en struiken, wissels, gegraven kanaaltjes, geurmerken), dammen en burchten gezocht om het leefgebied van de bever in kaart te brengen. De optimale periode voor het aantonen van sporen en burchten is maart tot en met april. Bij aantreffen van sporen en/of burchten, zijn op gunstige plekken camera's geplaatst. De camera's zijn iedere twee weken gecontroleerd en na zes weken weggehaald. Het onderzoek is op 21 februari 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd.

Figuur 3.8: Ligging van geschikt leefgebied van bever in Doetinchem de Huet.

3.3.2 Das, boommarter en steenmarter

3.3.2.1 Dassenburchten en vluchtpijpen

Tijdens de quickscan zijn twee oude vluchtpijpen van das bij km 41.35 op een afstand van 4 en 67 meter tot de werkzaamheden aangetroffen waarin zich mogelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das, boommarter of steenmarter kunnen bevinden. Door de werkzaamheden kunnen deze soorten bij hun voortplantingsplaatsen en rustplaatsen verstoord worden. Het verstoren van das, boommarter en steenmarter waardoor vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen verlaten worden is verboden conform artikel 11.54 Bal en vergunningplichtig.

Er is tevens een inspectie uitgevoerd binnen een straal van 100 meter aan de zuidzijde van het spoor tussen km 41.25 en 41.4 om te kijken of er nog andere hopen of omgevallen bomen met wortelkluiten aanwezig zijn welke als vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor deze soorten kunnen dienen. De inspectie is gedaan op 7 februari 2024 waarbij het deelgebied tussen km 41.28 en 41.33 niet toegankelijk bleek door de aanwezigheid van hoog braamstruweel en hoge waterstanden tussen de grondwallen. Er zijn geen verdere potentiële verblijfplaatsen van das, boommarter of steenmarter aangetroffen. Daarnaast zijn op dezelfde dag dassenburchten in de omgeving van het plangebied in kaart gebracht onder de leiding van de eigenaar van het landgoed Stillwald. Twee van de burchten liggen op een afstand van 78 en 96 meter tot de werkzaamheden, waardoor er mogelijk verstoring van das, boommarter of steenmarter kan plaatsvinden met verlaten van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen tot gevolg.

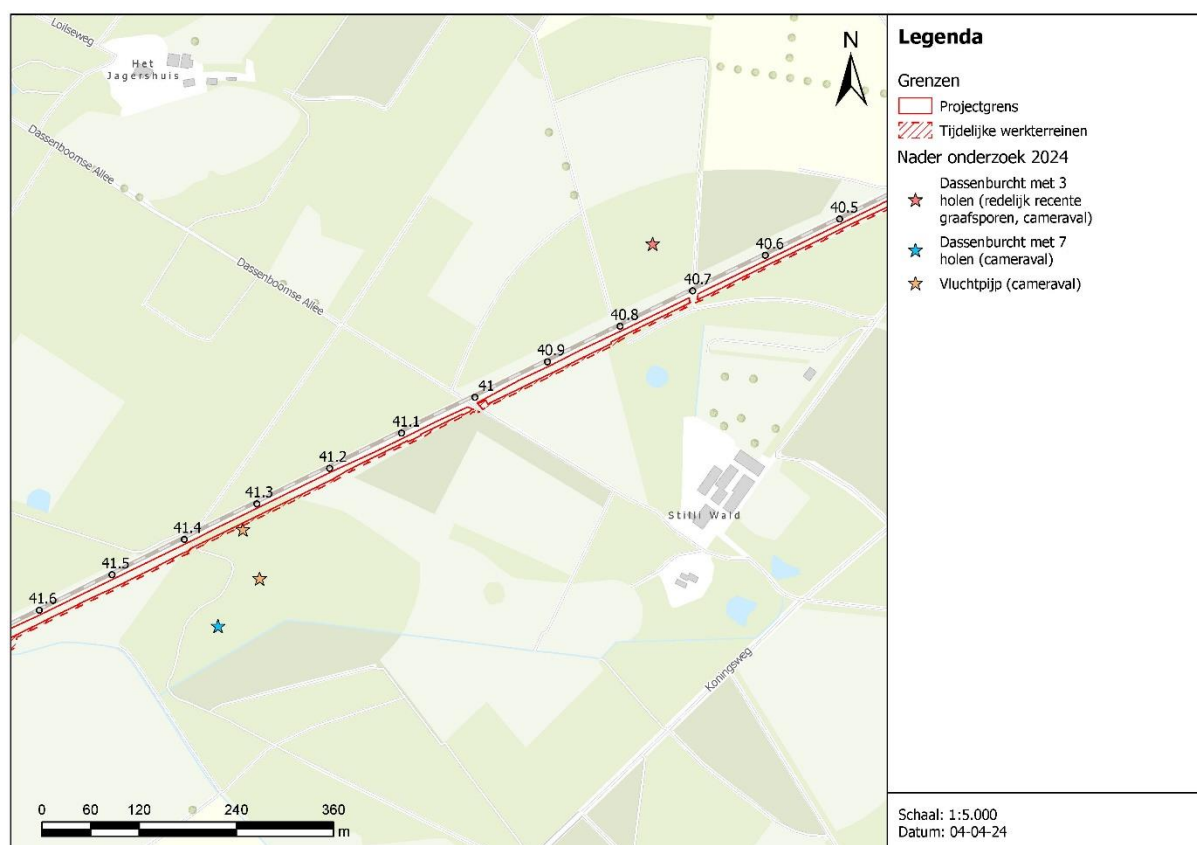
Er is daarom onderzoek gedaan bij de vluchtpijpen en twee dassenburchten naar het gebruik door das, boommarter en steenmarter. De onderzoekslocaties zijn weergegeven in Figuur 3.9. Het onderzoek is hieronder beschreven.

Het gebruik van oude vluchtpijpen en dassenburchten door das²³, boommarter²⁴ en steenmarter is aangetoond door het neerzetten van cameravallen over een periode van 6 weken. Voor steenmarter is geen vastgesteld onderzoeksprotocol voorhanden. Gezien steenmarters ongeveer in dezelfde periode actief zijn als boommarters is dezelfde onderzoeksmethodiek voor deze soort toegepast. Het onderzoek kan het hele jaar door plaatsvinden. Indien er koude periodes (nachten <0 °C) optreden tijdens de onderzoeksperiode wordt het onderzoek verlengd met de duur van deze periode. Dit was niet het geval. Bij elk bezoek is tevens naar gebruikssporen van das, boommarter en steenmarter gekeken. Daarnaast zijn bij burchten met meerdere ingangen stokjes dwars in de ingang van aanwezige hollen geplaatst om eventueel uit te kunnen sluiten dat deze ingangen in gebruik zijn door dieren ten grootte van das of konijn.

Het onderzoek is in de periode van februari tot en met april 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd (zie Tabel 3.4).

Tabel 3.4: Data en werkzaamheden tijdens aanvullend onderzoek naar das, boommarter en steenmarter.

Datum	Werkzaamheden
07-02-2024	Inspectie bos km 41.25-41.4, in kaart brengen dassenburchten Wehlse bos, plaatsen van 1 cameraval per burcht en vluchtpijp
21-02-2024	Analyse cameravallen
07-03-2024	Analyse cameravallen en plaatsen van 1 extra cameravallen per burcht
20-03-2024	Analyse cameravallen
08-04-2024	Analyse en ophalen cameravallen

Figuur 3.9: Ligging van vluchtpijpen en dassenburchten met cameraval tussen km 40.7 en 41.4.

²³ BIJ12 (2017). Kennisdocument Das.

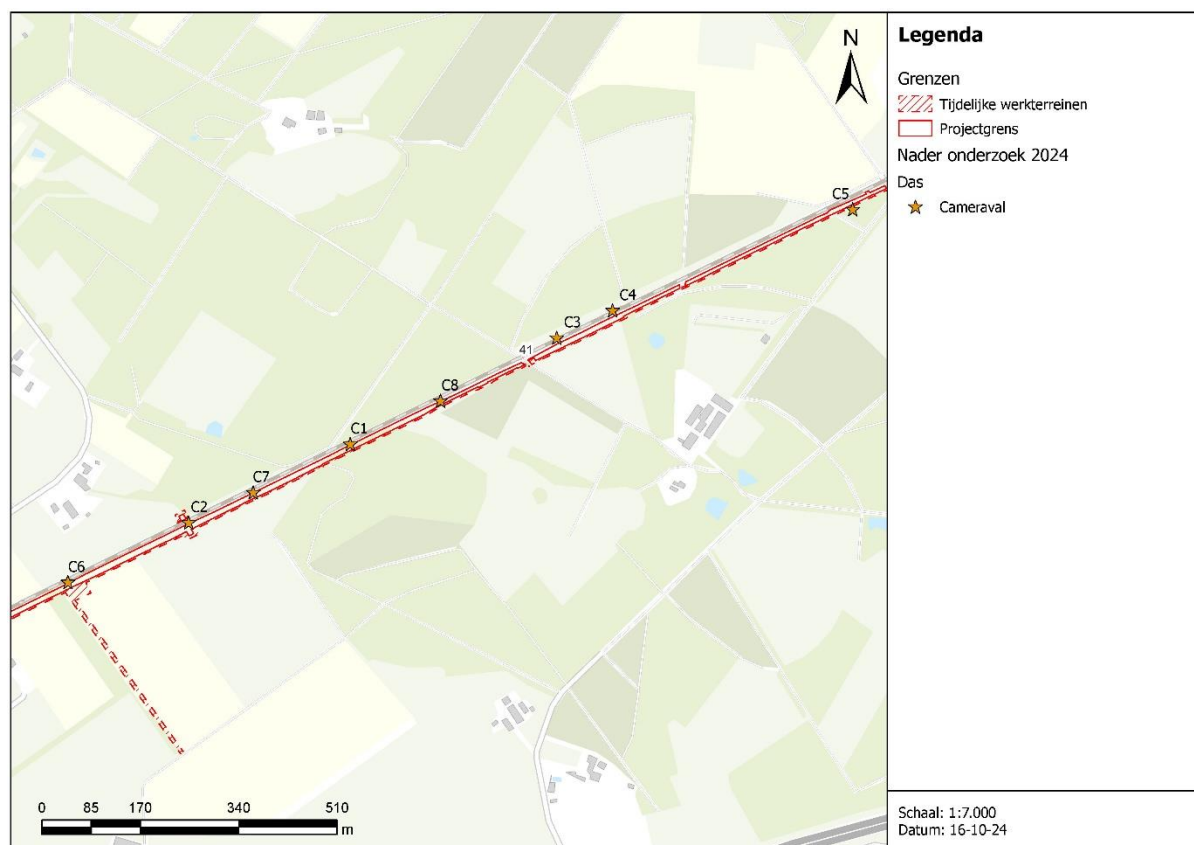
²⁴ La Haye, M., Dijkstra, V., van Veen, K. (2022). NEM Verspreidingsonderzoek Marters: inventariseren met cameravallen.

3.3.2.2 Dassenwissels

In verband met de mogelijke aanleg van faunapassages voor de das tussen km 40.3 en 41.9 is onderzoek gedaan naar dassenwissels die het spoor kruisen. Dassen verplaatsen zich langs vaste routes en de waarschijnlijkheid voor het gebruik van faunapassages is het grootst als de ligging aansluit aan de aanwezige dassenwissels. Op 26 september 2024 is met ecologen en projectbetrokkenen van de provincie Gelderland, ProRail en de Bosgroepen een inspectie van de spoorbermen uitgevoerd, waarbij gekeken is naar sporen van de das (wissels, haar aan hekken). Er zijn tevens vier cameravallen geplaatst bij wissels die breed en het meeste platgetreden waren en dus vermoedelijk vaker in gebruik zijn. Na twee weken zijn de cameravallen verplaatst naar vier andere locaties om over het hele traject acht meetpunten te creëren (zie Figuur 3.10 en Tabel 3.5). Twee weken later zijn de camera's opnieuw verplaatst naar eerdere meetpunten waar dassen op beeld waren (één camera bij C1 en C5, twee camera's bij C2). Hier zijn de camera's gericht op het spoor en is de lengte van de video-opname verhoogt naar 30 seconden, om mogelijk overstekende dassen op beeld te krijgen.

Tabel 3.5: Data en werkzaamheden tijdens aanvullend onderzoek naar das.

Datum	Werkzaamheden
26-09-2024	Inspectie spoorbermen en plaatsen van 4 cameravallen (C1-4)
10-10-2024	Analyse cameravallen en verplaatsen van C1-4 naar C5-8
24-10-2024	Analyse cameravallen en verplaatsen van C6 en C7 naar C2, en C8 naar C1, C5 is binnen C5 nieuw geplaatst
07-11-2024	Analyse en ophalen cameravallen

Figuur 3.10: Ligging van cameravallen bij wissels tussen km 40.3 en 41.9.

3.4 Vleermuizen

Tijdens de quickscan zijn bij km 36.1 en 44.85 holtes in drie bomen binnen het plangebied vastgesteld waarin vleermuizen kunnen verblijven. Daarnaast is bij km 42.35 binnen het plangebied een schuurtje aanwezig dat geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Op basis van biotoop en verspreiding zijn

de boomholtes geschikt voor de soorten ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis, en het schuurtje voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Ten behoeve van de werkzaamheden worden de bomen bij km 36.1 en 44.85 gekapt, en wordt het schuurtje gesloopt. Door de werkzaamheden kunnen potentiële vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen vernietigd worden. Het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen is verboden conform artikel 11.46 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan op bovengenoemde locaties naar vleermuizen. De onderzoekslocaties zijn weergegeven in Figuur 3.11 tot en met Figuur 3.13. Het onderzoek is hieronder nader beschreven.

Voor het nader onderzoek bij de bomen hebben er één avond- en één ochtendbezoeken plaatsgevonden in de periode 15 mei tot en met 15 augustus, met minimaal één bezoek voor 15 juli, om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend zijn twee avondbezoeken uitgevoerd in de periode 15 augustus tot 15 september plaats in verband met het onderzoek naar paarverblijven²⁵. Tussen de bezoeken lagen minimaal 20 dagen. De weersomstandigheden tijdens de bezoeken waren: droog, min 8 graden, <3 Bft. Er is ervanuit gegaan dat een plek die als zomer-, kraam- of paarverblijfplaats in gebruik is, tevens ook als winterverblijf wordt gebruikt.

Voor het nader onderzoek bij het schuurtje hebben er twee avondbezoeken en één ochtendbezoek plaatsgevonden in de periode 15 mei tot en met 15 augustus, met minimaal één bezoek voor 15 juli, om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend zijn twee avondbezoeken uitgevoerd in de periode 15 augustus tot 1 oktober plaats in verband met het onderzoek naar paarverblijven²⁶. Tussen de bezoeken lagen minimaal 20 dagen. De weersomstandigheden tijdens de bezoeken waren: droog, min (10) 12 graden, <3 Bft. Er is ervanuit gegaan dat een plek die als zomer-, kraam- of paarverblijfplaats in gebruik is, tevens ook als winterverblijf wordt gebruikt.

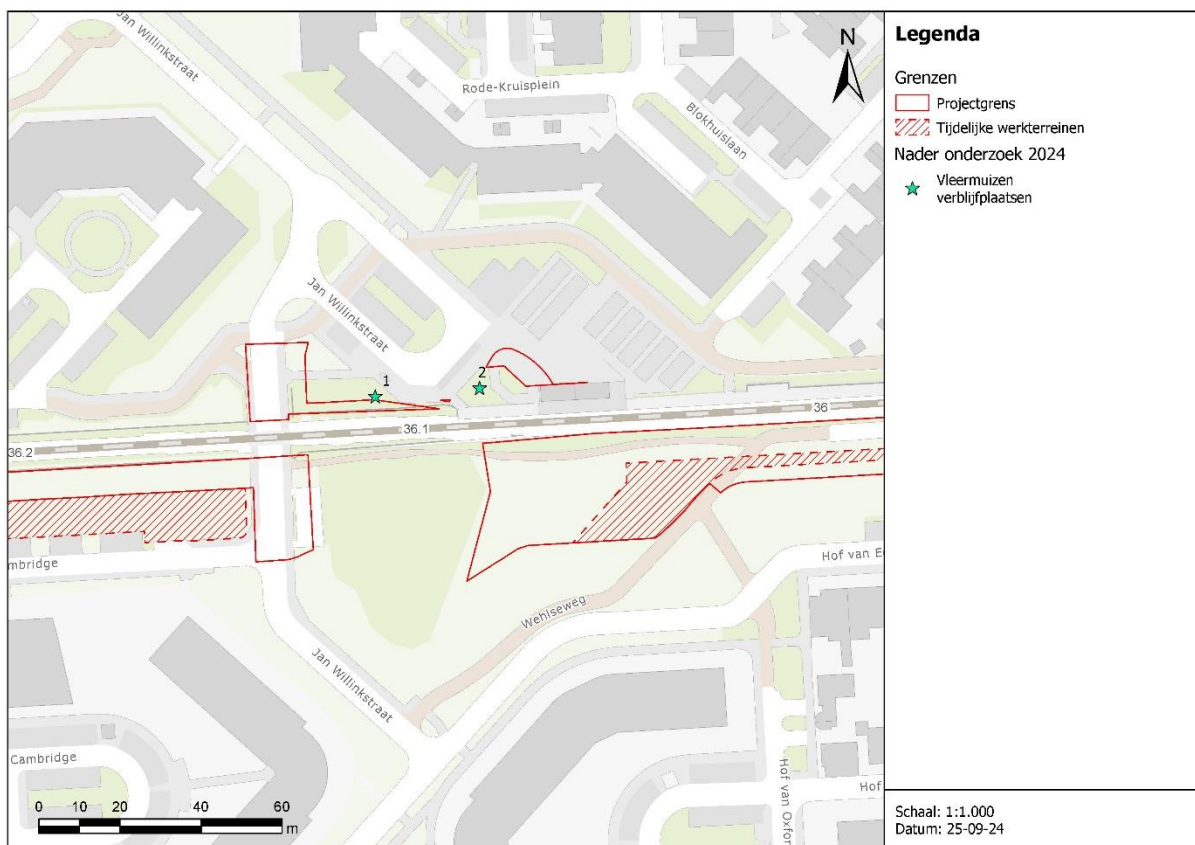
Het onderzoek is in de periode van mei tot en met september 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd (zie Tabel 3.6).

Tabel 3.6: Data, tijdstippen en weersomstandigheden tijdens aanvullend onderzoek naar vleermuizen.

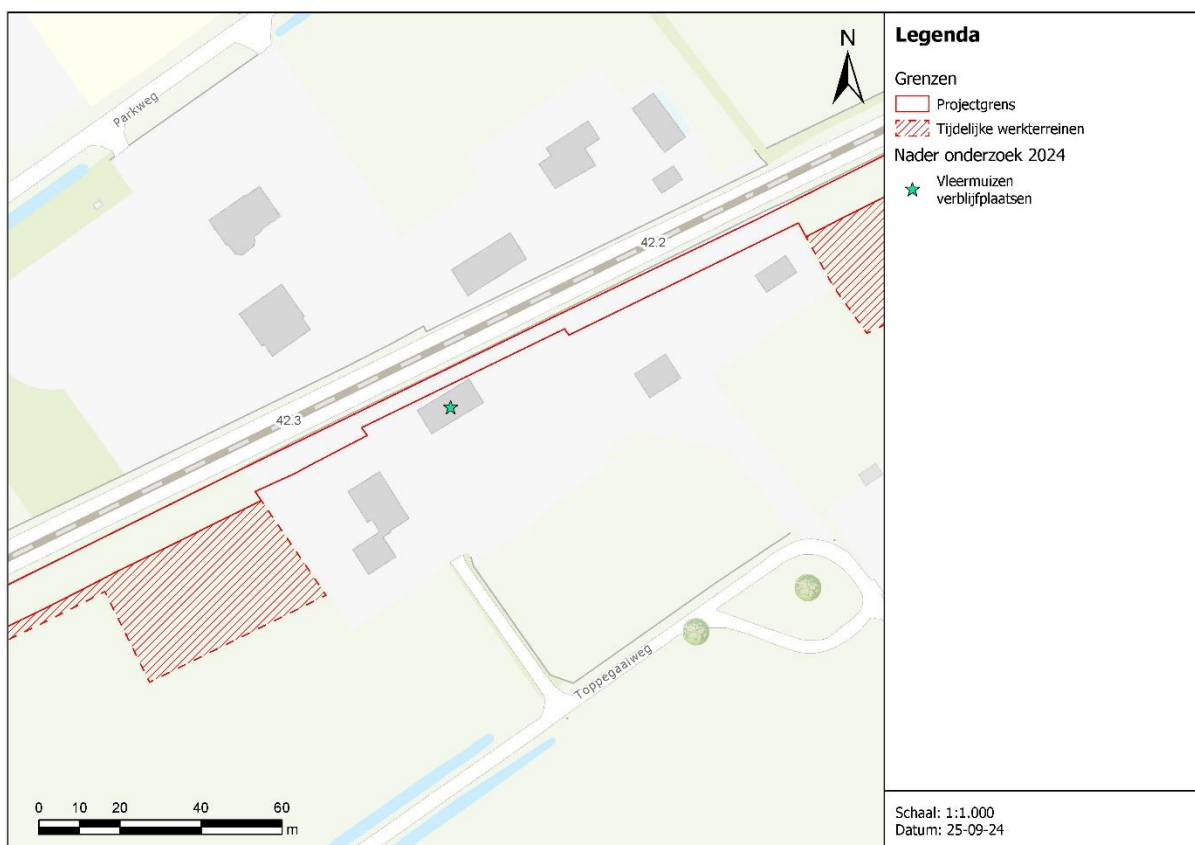
Datum	Begin	Eind	Weer
Km 36.1			
22-05-2024	21:33	0:03	15 °C, droog, 2 Bft, helder
18-06-2024	2:14	5:14	14 °C, droog, 1 Bft, onbewolkt
21-08-2024	20:45	1:00	15 °C, droog, 1 Bft, onbewolkt
14-09-2024	19:53	1:00	13 °C, droog, 1 Bft, zonnig
Km 42.35			
30-05-2024	21:41	0:11	14 °C, droog, 2 Bft, helder
27-06-2024	2:18	5:18	20 °C, droog, 1 Bft, onbewolkt
22-07-2024	21:39	0:09	20 °C, droog, 2 Bft, bewolkt
27-08-2024	20:33	1:00	18 °C, droog, 2 Bft, bewolkt
17-09-2024	19:45	1:00	15 °C, droog, 2 Bft, zwaarbewolkt
Km 44.85			
03-06-2024	21:48	0:18	15 °C, droog, 1 Bft, geheel bewolkt
25-06-2024	2:17	5:17	16 °C, droog, 2 Bft, onbewolkt
15-08-2024	20:58	1:00	20 °C, droog, 2 Bft, onbewolkt
04-09-2024	20:17	1:00	17 °C, droog, 1 Bft, vrijwel geheel bewolkt

²⁵ NGB (2021). *Vleermuisprotocol*.

²⁶ NGB (2021). *Vleermuisprotocol*.

Figuur 3.11: Ligging van potentiële verblijfplaatsen vleermuizen bij km 36.1.

Figuur 3.12: Ligging van potentiële verblijfplaatsen vleermuizen bij km 42.25.

Figuur 3.13: Ligging van potentiële verblijfplaatsen vleermuizen bij km 44.75.

3.5 Reptielen

3.5.1 Hazelworm en levendbarende hagedis

Tijdens de quickscan in november 2023 is het plangebied tussen km 36.9 en 37.3 geschikt bevonden als leefgebied voor de hazelworm en levendbarende hagedis. Voor de levendbarende hagedis zijn ook de spoorbermen ten oosten en westen hiervan tussen km 36.1 en 38.8 geschikt als leefgebied. De hazelworm komt onder andere voor in overganggebieden tussen bos en grasland, en structuurrijke spoor- en wegbermen. De levendbarende hagedis komt onder andere voor in structuurrijke bermen van (spoor)wegen. Door de werkzaamheden kunnen potentiële vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van deze soorten vernietigd worden. Het vernietigen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hazelworm en levendbarende hagedis is verboden conform artikel 11.54 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan op bovengenoemde locatie naar deze soorten. De onderzoekslocatie is weergegeven in Figuur 3.14. Voor het onderzoek zijn reptielenplaten gebruikt die om de 100 meter in beide spoorbermen geplaatst zijn. Het onderzoek is hieronder nader beschreven. Het onderzoek is in de periode van april tot en met augustus 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd (zie Tabel 3.7).

3.5.1.1 Hazelworm

Om leefgebied van hazelworm aan te tonen zijn tapijttegels uitgelegd. Ter gewenning zijn de platen minimaal 14 dagen voor het eerste bezoek uitgelegd. Er zijn 5 bezoeken uitgevoerd in de periode april tot en met september met minimaal 1 week tussen de bezoeken²⁷. Tijdens de bezoeken zijn de platen gecontroleerd op wegschietende of zonnende exemplaren. De bezoeken zijn onder geschikte weersomstandigheden (niet bij zeer nat of zeer warm weer) uitgevoerd.

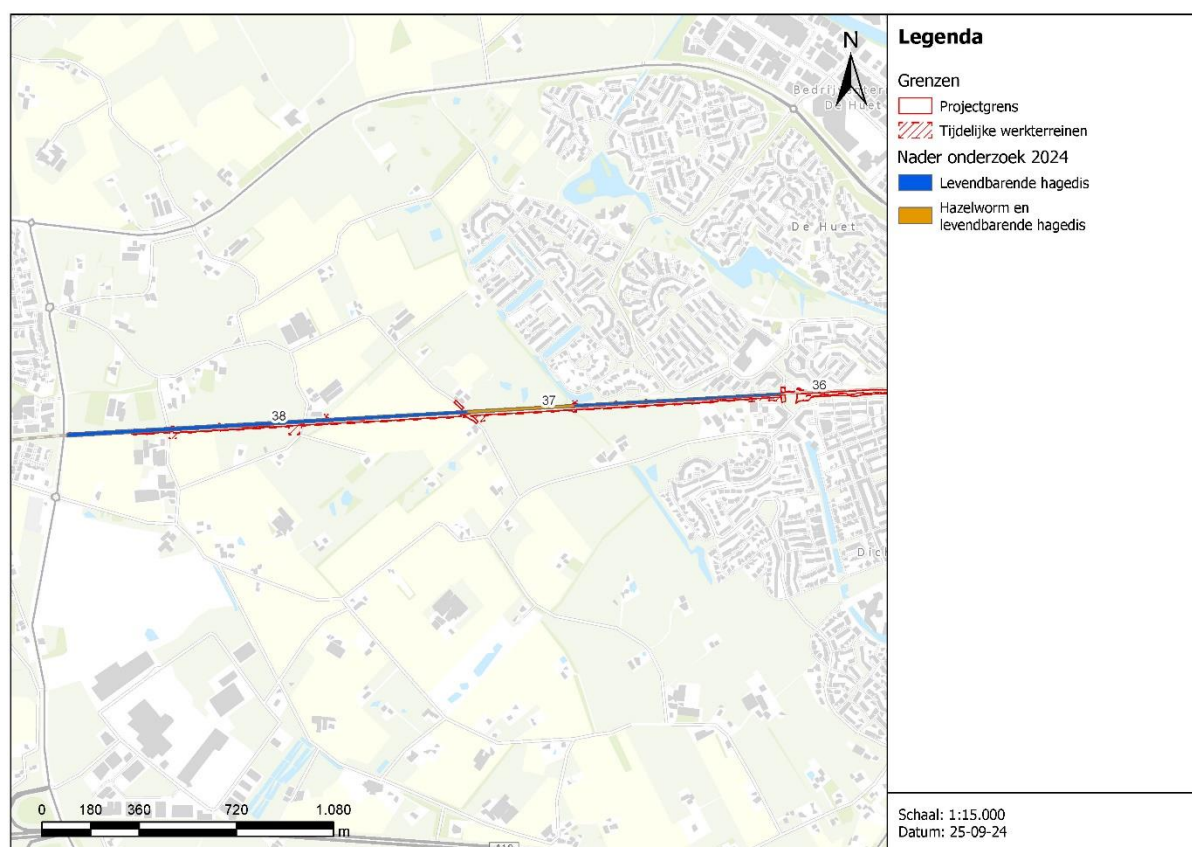
²⁷ NGB (2023). Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.

3.5.1.2 Levendbarende hagedis

Om leefgebied van levendbarende hagedis aan te tonen zijn reptielenplaten uitgelegd en gecontroleerd te worden. Ter gewenning zijn de platen minimaal 14 dagen voor het eerste bezoek uitgelegd. Er zijn 4 bezoeken uitgevoerd, waarvan minimaal 2 in de periode 1 april - 31 mei en minimaal 1 in de periode 1 augustus – 30 september, met minimaal 1 week tussen de bezoeken²⁸. Tijdens de bezoeken zijn de platen gecontroleerd op wegschietende of zonnende exemplaren. De bezoeken zijn onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd (zonnig/half bewolkt, 12–25 °C, ≤ 4 Bft).

Tabel 3.7: Data, weersomstandigheden en werkzaamheden tijdens aanvullend onderzoek naar hazelworm en levendbarende hagedis.

Datum	Weer	Werkzaamheden
09-04-2024	-	Uitleggen platen
02-05-2024	22 °C, droog, 2 Bft, onbewolkt	Controle platen
22-05-2024	18 °C, droog, 3 Bft, vrijwel geheel bewolkt	Controle platen
17-07-2024	20 °C, droog, 2 Bft, halfbewolkt	Controle platen
24-07-2024	19 °C, droog, 2 Bft, helder	Controle platen
06-08-2024	17 °C, droog, 1 Bft, onbewolkt	Controle en ophalen platen

Figuur 3.14: Ligging van geschikt leefgebied hazelworm en levendbarende hagedis tussen km 36.1 en 38.8.

3.6 Ongewervelden

3.6.1 Grote weerschijnvlinder

Tijdens de quickscan is bij km 36.9 een wilg aangetroffen die potentieel door de grote weerschijnvlinder als voortplantingsplaats wordt gebruikt. Ten behoeve van de werkzaamheden wordt de wilg gekapt, waardoor potentiële vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de grote weerschijnvlinder kunnen vernietigd worden. Het vernietigen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort is

²⁸ NGB (2023). Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.

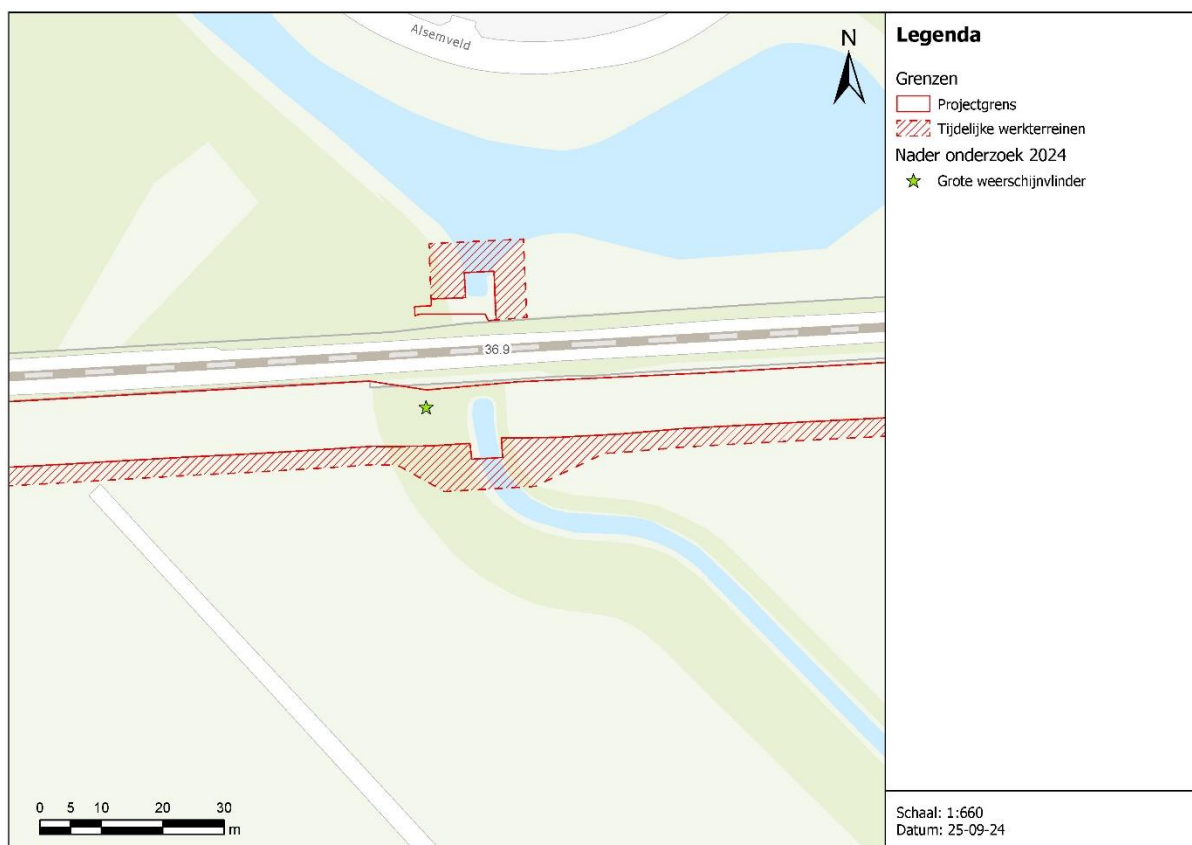
verboden conform artikel 11.46 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan naar het gebruik van de wilg door de grote weerschijnvlinder. De onderzoekslocatie is weergegeven in Figuur 3.15. Het onderzoek is hieronder beschreven.

Voor het onderzoek naar de grote weerschijnvlinder is geen onderzoeksprotocol vastgesteld. Om leefgebied van de grote weerschijnvlinder aan te tonen zijn gedurende de vliegperiode twee veldbezoeken in de periode half juni tot en met juli uitgevoerd. Tijdens het onderzoek is gelet op vliegende en zittende individuen en het gedrag dat ze vertonen.

Het onderzoek is in juli 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd (zie Tabel 3.8).

Tabel 3.8: Data, tijdstippen en weersomstandigheden tijdens aanvullend onderzoek naar grote weerschijnvlinder.

Datum	Begin	Eind	Weer
17-07-2024	11:05	12:05	20 °C, droog, 2 Bft, halfbewolkt
24-07-2024	10:45	11:45	19 °C, droog, 2 Bft, helder

Figuur 3.15: Ligging waardplant grote weerschijnvlinder bij km 36.9.

3.6.2 Kleine ijsvogelvlinder

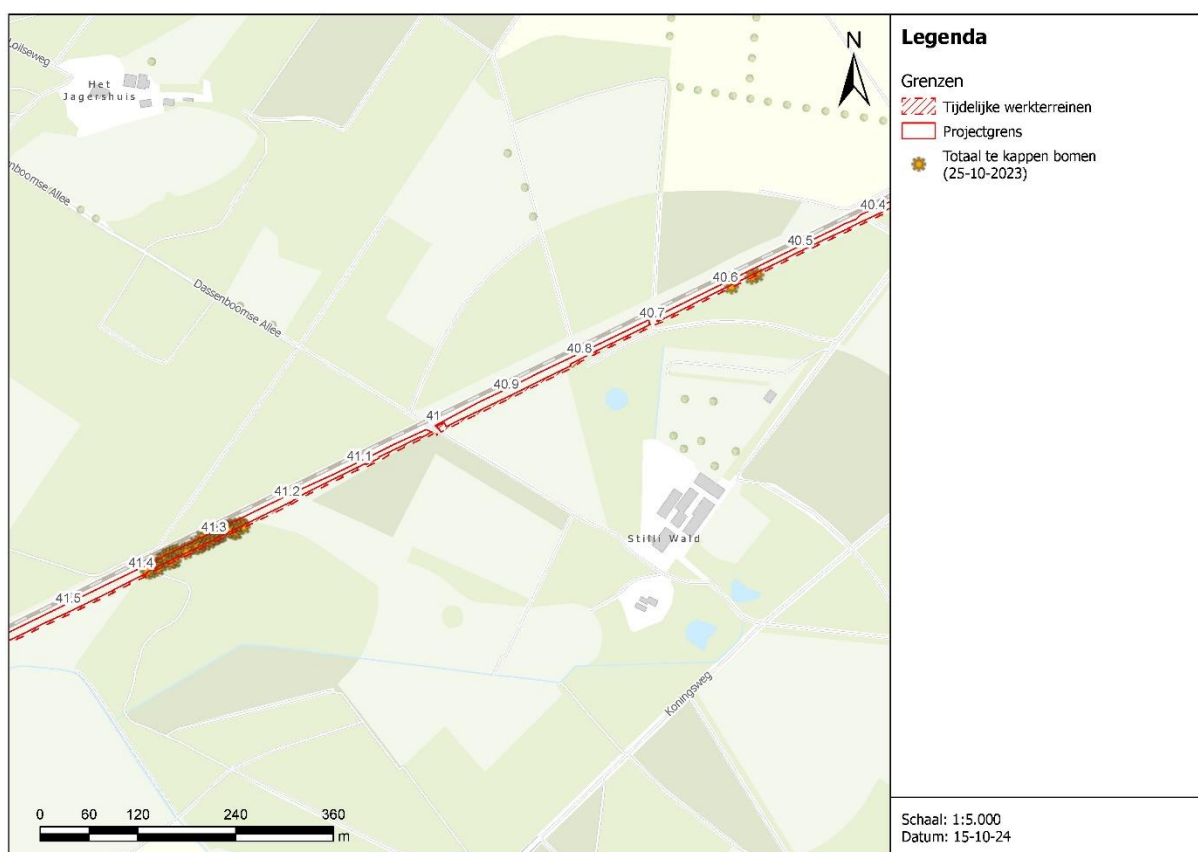
Tijdens een veldbezoek op de locatie van het Wehlse bos samen met de provincie Gelderland, ProRail en de Bosgroepen in september 2024 zijn waardplanten (wilde kamperfoelie) van de kleine ijsvogelvlinder aangetroffen binnen het plangebied. Daarnaast is bij de Bosgroepen één waarneming uit 2023 bekend van een volwassen individu van de kleine ijsvogelvlinder in het Wehlse bos (zie Figuur 4.16). Wilde kamperfoelie is een klimplant en kan met het kappen van bomen ten behoeve van de werkzaamheden verwijderd worden. Hierdoor kunnen vaste voortplantingsplaatsen van de kleine ijsvogelvlinder vernietigd worden. Het vernietigen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort is verboden conform artikel 11.46 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan naar de kleine ijsvogelvlinder. Het onderzoek is hieronder beschreven.

Het nader onderzoek voor de kleine ijsvogelvlieder is conform de onderzoeksprotocollen van de Vlinderstichting (2023) uitgevoerd. Groeiplaatsen van waardplanten van de soort (wilde kamperfoelie, rode kamperfoelie, gecultiveerde kamperfoelie en sneeuwbes) zijn vastgesteld door middel van het uitvoeren van één veldbezoek in het bloeiseizoen van deze soorten (zie hieronder).

- Wilde kamperfoelie: juni-oktober;
- Rode kamperfoelie: mei-juni; en,
- Gewone sneeuwbes: juli-augustus.

Indien waardplanten aanwezig waren binnen het plangebied, zijn in de vliegtijd van de kleine ijsvogelvlieder (juni-half juli) drie bezoeken uitgevoerd om de aanwezigheid van vliegende exemplaren te onderzoeken.

Groeiplaatsen van de wilde kamperfoelie zijn op 24 oktober 2024 door een ecooloog van Movares in kaart gebracht. Het onderzoek naar eieren en rupsen dient in 2025 plaats te vinden. De onderzoekslocatie is weergegeven in Figuur 3.16.

Figuur 3.16: Ligging van geschikt leefgebied kleine ijsvogelvlieder.

3.6.3 Teunisbloempijlstaart

Tijdens het nader onderzoek naar beschermde vaatplanten in juni 2024 zijn binnen het plangebied meerdere groeiplaatsen van waardplanten van de teunisbloempijlstaart aangetroffen. Waardplanten van deze soort komen vaak voor op verstoorde, kale grond of op vochtige plekken. Op basis van het biotoop kunnen binnen het hele plangebied groeiplaatsen van waardplanten van de teunisbloempijlstaart verwacht worden. Het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van deze soort door de werkzaamheden kan niet uitgesloten worden. Het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de teunisbloempijlstaart is verboden conform artikel 11.46 Bal en vergunningplichtig. Er is daarom onderzoek gedaan binnen het hele plangebied naar deze soort. Het onderzoek naar de teunisbloempijlstaart is hieronder nader beschreven.

Voor het onderzoek naar de teunisbloempijlstaart is geen onderzoeksprotocol vastgesteld. Groeiplaatsen van waardplanten van de teunisbloempijlstaart (teunisbloem sp., basterdwederik sp., wilgenroosje sp. en grote kattenstart) zijn vastgesteld door middel van het uitvoeren van één veldbezoek in het bloeiseizoen van deze soorten (juni-augustus). Indien waardplanten aanwezig waren binnen het plangebied, zijn er in dezelfde periode twee bezoeken uitgevoerd om de aanwezigheid van eieren en rupsen op de planten te onderzoeken.

Het onderzoek is op 17 en 30 juli 2024 door een ecooloog van Movares uitgevoerd. Aan deze twee dagen is het hele plangebied één keer bezocht, waarbij er tegelijkertijd groeiplaatsen van teunisbloem sp., basterdwederik sp., wilgenroosje sp. en grote kattenstart in kaart zijn gebracht, en grondig naar eieren, rupsen en vraatsporen van de teunisbloempijlstaart op deze planten is gekeken. Een tweede bezoek om de planten te onderzoeken op eieren, rupsen en vraatsporen vindt plaats in 2025.

4 Resultaten

4.1 Vaatplanten

4.1.1 Grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje

Tijdens het nader onderzoek zijn geen groeiplaatsen van beschermde soorten vaatplanten aangetroffen. Er zijn wel een Rode lijst soort (rapunzelklokje) net buiten het plangebied en waardplanten van de teunisbloempijlstaart (teunisbloem, kantige en viltige basterdwederik, wilgenroosje en grote kattenstaart) binnen het plangebied aangetroffen (zie Tabel 4.1). Op Rode lijst soorten wordt nader ingegaan in de memo over de specifieke zorgplicht²⁹. Voor het onderzoek naar teunisbloempijlstaart wordt verwezen naar paragraaf 4.6.2.

Tabel 4.1: Resultaten planteninventarisatie kruiden binnen hele plangebied.

Soort/Geslacht	Soort/Geslacht	Soort/Geslacht
Aardaker	Gijskruid	Paarse dovennetel
Adelaarsvaren	Glanshaver	Peen
Akkerkool	Grasmuur	Rapunzelklokje
Akkerwinde	Grote ereprijs	Reukeloze kamille
Avondkoekoeksbloem	Grote kattenstaart	Rietgras
Bijvoet	Grote klapproos	Schapenzuring
Boerenwormkruid	Hazenpootje	Scherpe boterbloem
Bont kroonkruid	Heermoes	Smalle weegbree
Buntgras	Hondsdrif	Sint-Janskruid
Braam	Hopklaver	Stinkende gouwe
Brandnetel	Jakobskruid	Teunisbloem
Brem	Kantige basterdwederik	Toorts
Canadese fijnstraal	Kleiner klaver	Veldzuring
Dagkoekoeksbloem	Kluwenhoornbloem	Vergeet-mij-nietje
Dravik	Knoopkruid	Vijfvingerkruid
Duizendblad	Kraailook	Viltige basterdwederik
Echte kamille	Kruipende boterbloem	Vlasbekje
Echte valeriaan	Liggende klaver	Voederwicke
Glad walstro	Luzerne	Vossenstaart
Gekroesde melkdistel	Margriet	Walstroleeuwenbek
Gestreepte witbol	Moerasrolklaver	Wilde chicorei
Gewone hoornbloem	Moerasspirea	Wilgenroosje
Gewone ossentong	Muskuskaasjeskruid	Witte klaver
Gewone reigersbek	Ooievaarsbek	Zandblauwtje
Gewone smeewortel	Oranje havikskruid	
Gewoon biggenkruid	Paardenbloem	

4.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

4.2.1 Buizerd, havik, sperwer en boomvalk

Tijdens het nader onderzoek bij de horst bij km 40.8 is geen buizerd, havik, sperwer of boomvalk op het nest aangetroffen. Er zijn ook geen poepsporen of andere sporen die op het gebruik van het nest duiden aanwezig. Bij elk bezoek zijn 1-2 overvliegende of cirkelende buizerds in de omgeving waargenomen, maar deze vertoonden geen binding met het plangebied. Verder zijn soorten vogels als pimpelmees,

²⁹ Movares (2024). *RegioExpres – Toetsing specifieke zorgplicht*.

koolmees, vink, roodborst, ekster, grote lijster, tijtjaf, zanglijster, merel en grote bonte specht in de omgeving van de horst waargenomen.

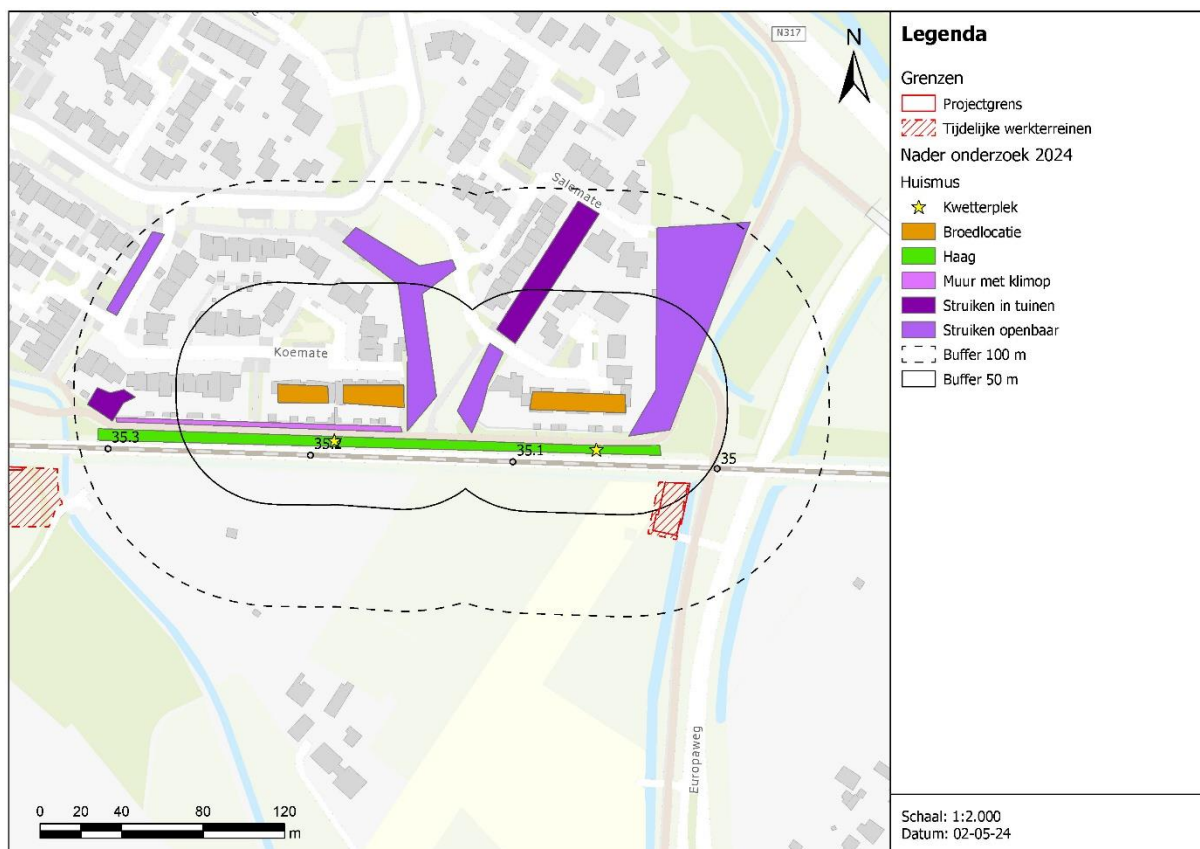
4.2.2 Ransuil

Tijdens de inspectie zijn geen nesten in coniferen en bomen met klimop bij km 37.9, 39.55, 40.8 en 42.35 vastgesteld. Er is wel een nest bij km 45.6 in een conifeer aangetroffen. Tijdens het nader onderzoek naar het gebruik van het nest zijn geen ransuilen of sporen van ransuilen, zoals braakballen en poepsporen onder het nest, waargenomen. De aanwezigheid van een ransuilnest binnen de invloedsfeer van de ingreep is hiermee uitgesloten. In de omgeving zijn wel andere soorten vogels als zanglijster, merel, roodborst, houtduif en kauw aangetroffen. Mogelijk broedt één van deze soorten op het nest. Dit was door de dichte vegetatie niet te bepalen. Wel werd een merel waargenomen die de boom invloog.

4.2.3 Huismus

4.2.3.1 Locatie 1: km 35-35.3

Tijdens het nader onderzoek tussen km 35 en 35.3 zijn op enkele plekken in de struiken langs het spoor huismussen waargenomen. Er zijn twee kwetterplekken aanwezig bij km 35.05 en 35.2 waar in totaal vier paartjes zijn aangetroffen (zie Figuur 4.1). Deze kwamen van woonhuizen aan de noordzijde van het spoor welke geschikt zijn als broedlocatie. De struiken liggen langs een druk fietspad. Het betreft geen wintergroene struiken en in de omgeving is veel groen in vorm van struiken in tuinen en langs wegen en klimop aanwezig (zie Figuur 4.2).

Figuur 4.1: Ligging functioneel leefgebied huisumus tussen km 35 en 35.3.

Figuur 4.2: Impressie leefgebied huismus tussen km 35 en 35.3 (spoor aan rechter kant).

4.2.3.2 Locatie 2: km 39.7

Tijdens het nader onderzoek bij km 39.7 zijn geen huismussen in de haag langs het spoor waargenomen. Er zijn ook geen broedlocaties in het woonhuis achter de haag aangetroffen. Er zijn wel heggenmus, pimpelmees en zwartkop vastgesteld die gebruik maakten van de haag.

4.2.3.3 Locatie 3: km 44.75

Tijdens het nader onderzoek bij km 44.75 zijn geen waarnemingen gedaan van huismussen in struiken aan de zuidzijde van het spoor. Er zijn enkele huismussen gezien die vanuit de struiken aan de noordzijde van het spoor naar de tuinen van woonhuizen aan de zuidzijde van het spoor vlogen. Hier is een broedlocatie onder het dak en één kwetterplek in de tuin van twee woonhuizen aangetroffen (zie Figuur 4.5). Er zijn tegelijkertijd 1-2 kwetterende huismussen gehoord. Daarnaast zijn er twee nestkasten voor de huismus aanwezig aan een woonhuis die destijds niet in gebruik waren. Een impressie van het leefgebied langs het spoor is hieronder opgenomen.

Figuur 4.3: Impressie leefgebied huismus bij km 44.75 (struiken rechts niet in gebruik).

Tussen km 44.5 en 44.65 is in 2023³⁰ reeds onderzoek uitgevoerd naar de huismus, waarbij circa 20 individuen zijn aangetroffen in struiken aan de noordzijde van het spoor. Deze huismussen broeden vooral in de aangrenzende woonwijk onder dakpannen en zonnepanelen. Er werd toen vanuit gegaan dat er door de werkzaamheden geen ruimtebeslag op deze struiken zou plaatsvinden. Er was vastgesteld dat mogelijk verstoring kan optreden van huismussen die in de struiken zitten, maar dat in de directe omgeving een overmaat aan alternatief groen aanwezig was, waardoor er veel aanbod aan schuilplaatsen en foerageermogelijkheden was. De struiken aan de noordzijde van het spoor waren hierdoor beoordeeld als niet essentieel voor het broedsucces. Een impressie van het leefgebied aan de noordzijde van het spoor is hieronder opgenomen.

³⁰ Movares (2023). *RegioExpres werkterreinen – Nader onderzoek ecologie. Versie 3.0.*

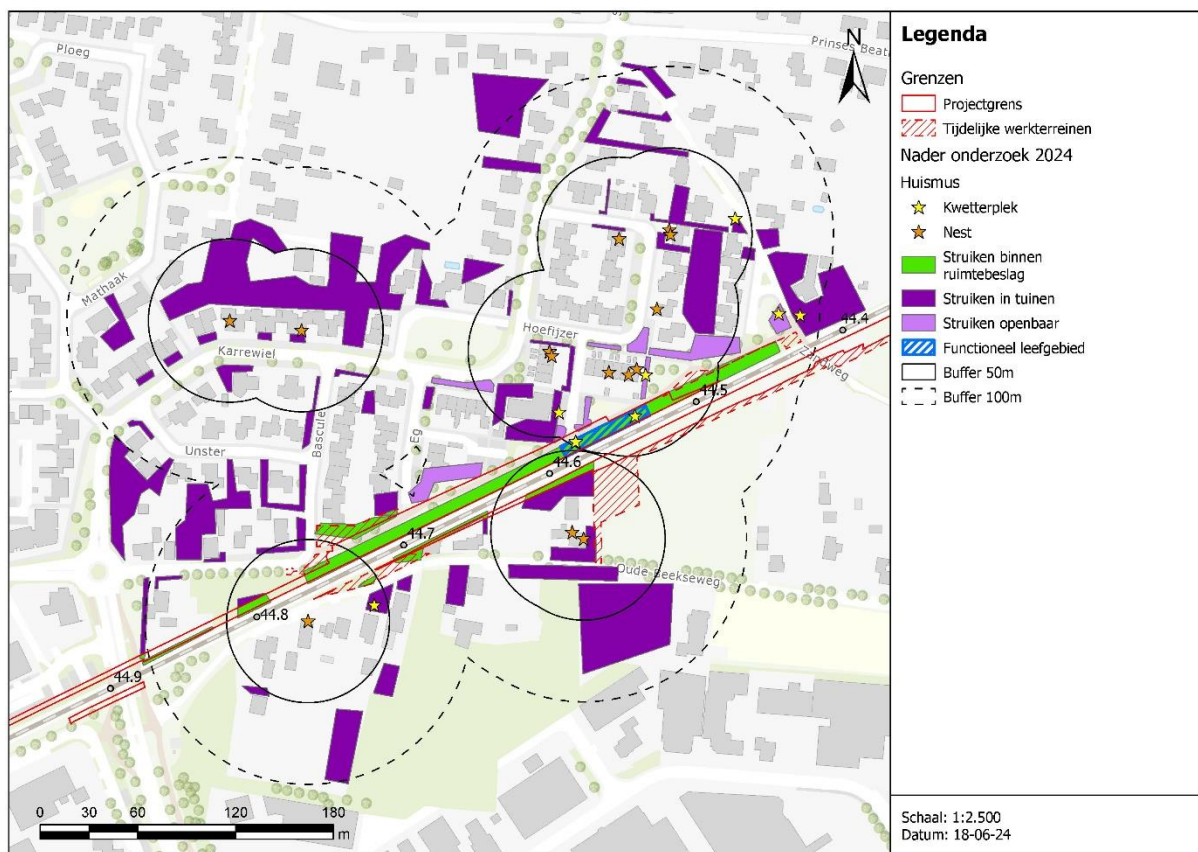

Figuur 4.4: Impressie leefgebied huismus tussen km 44.5 en 44.65 (spoor aan rechter kant).

Door een wijziging in het plangebied is er aanvullend onderzoek op dat van 2023 uitgevoerd, omdat er door deze wijziging ruimtebeslag plaatsvindt op de struiken aan de noordzijde van het spoor tussen km 44.45 en 44.75. Figuur 4.5 geeft het resultaat van het onderzoek weer. Hieruit blijkt dat er 15-20 broedlocaties in de directe omgeving van het spoor te verwachten zijn. Deze liggen voornamelijk tussen km 44.5 en 44.6. Het betreft dus een populatie van 30-40 huismussen. Er zijn ook meerdere kwetterplekken aangetroffen, veelal binnen 27 meter van het spoor. Twee kwetterplekken bevinden zich in de struiken langs het spoor. Op deze plekken zijn de meeste huismussen waargenomen (rond 20 individuen, vooral bij zonnig weer). De overige struiken langs het spoor worden niet of weinig gebruikt door de huismus.

Beoordeling essentiële functies

Het functioneel leefgebied beperkt zich tot de struiken tussen km 44.55 en 44.6 met een oppervlakte van ongeveer 400 m². Naast de struiken langs het spoor is in de directe omgeving van de broedlocaties aan beide kanten van het spoor veel groen aanwezig dat geschikt is voor de huismus om in te schuilen of te foerageren. Binnen een straal van 100 meter is rond 28.000 m² geschikt groen aangetroffen. In verhouding is dus voldoende groen aanwezig op deze locatie, waardoor de struiken langs het spoor geen essentieel leefgebied voor de huismus vormen.

Figuur 4.5: Ligging functioneel leefgebied huismus tussen km 44.4 en 44.9.

4.2.4 Roek

Tijdens het nader onderzoek zijn in vier bomen 11 grotendeels door roeken bezette nesten vastgesteld. Hierdoor wordt de aanwezige populatie op 22 individuen geschat.

4.2.5 Steenuil

Volgens de bewoners van het huis met de steenuilenkast bij km 37.9 is de kast sinds vier jaar elk jaar bezet door broedende steenuilen. Dit is vastgesteld door waarnemingen bij controles van de broedplek door de bewoners.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Bever

Tijdens de inspectie, waarbij plassen en watergangen met beboste oeverzone zoals weergegeven in Figuur 3.8 zijn bekeken, zijn geen sporen, dammen of burchten van de bever aangetroffen. Vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de bever bij de plas langs het spoor zijn daarmee uitgesloten.

Beoordeling essentiële functies

De plas vormt geen essentieel onderdeel van het leefgebied van de soort. De waarnemingen van 1-2 bevers in 2022 binnen één week bij de plas langs het spoor betreffen zeer waarschijnlijk dus waarnemingen van zwervende individuen. Er zijn meerdere waarnemingen van bevers bekend in het noorden van Doetinchem bij De Wiel en langs de Oude IJssel. Deze plekken zijn met watergangen ook verbonden aan de plas langs het spoor.

4.3.2 Das, boommarter en steenmarter

4.3.2.1 Dassenburchten en vluchtpijpen

Tijdens het nader onderzoek bij de dassenburchten en vluchtpijpen zijn op de wildcamera's de volgende soorten waargenomen: vos, bosmuis, haas, ree, boomklever, koolmees, roodborst, merel, zanglijster, houtsnip, koperwiek, grote lijster, matkop, wezel, boommarter en das. Behalve das en boommarter zijn dit soorten waarbij aantasting van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen vrijgesteld is (zoals vos en bosmuis) of soorten waar geen vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen of broedlocatie binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn, maar de soort wel in de omgeving voorkomt (zoals ree en vogels). Er zijn geen waarnemingen van steenmarter.

Das

Waarnemingen van de das zijn gemaakt bij de dassenburcht aan de noordzijde van het spoor bij km 40.7 en bij één van de potentiële vluchtpijpen aan de zuidzijde van het spoor bij km 41.35. Er zijn geen dassen waargenomen bij de oude dassenburcht aan de zuidzijde van het spoor. Bij de vluchtpijp is over de hele onderzoeksperiode zes keer een passerende das op beeld vastgelegd. Het gebruik van de vluchtpijp door das is daarmee uitgesloten. Bij de dassenburcht aan de noordzijde van het spoor is op meerdere camerabeelden vastgelegd hoe een volwassen das de burcht verlaat en terugkeert (zie Figuur 4.6). Tenminste twee van de drie holen zijn in gebruik als in- en uitgang van de burcht. In onderstaande tabel is de activiteit van de das weergegeven en hoe vaak dit is vastgelegd op beeldmateriaal.

Figuur 4.6: Beeldmateriaal van das bij burcht aan noordzijde van spoor bij twee van drie holen.

Tabel 4.2: Waarnemingen van das bij burcht aan noordzijde van spoor bij km 40.7.

Periode ³¹	Waarneming	Frequentie
07-02-2024 tot 21-02-2024 (14 dagen, 1 camera)	Das verlaat hol	2x
	Das gaat hol in	2x
	Das loopt langs	7x
21-02-2024 tot 07-03-2024 (15 dagen, 1 camera)	Das verlaat hol	2x
	Das gaat hol in	-
	Das loopt langs	6x
07-03-2024 tot 20-03-2024 (13 dagen, 2 camera's)	Das verlaat hol	2x
	Das gaat hol in	2x
	Das loopt langs	3x
20-03-2024 tot 08-04-2024 (19 dagen, 2 camera's)	Das verlaat hol	-
	Das gaat hol in	-
	Das loopt langs	2x

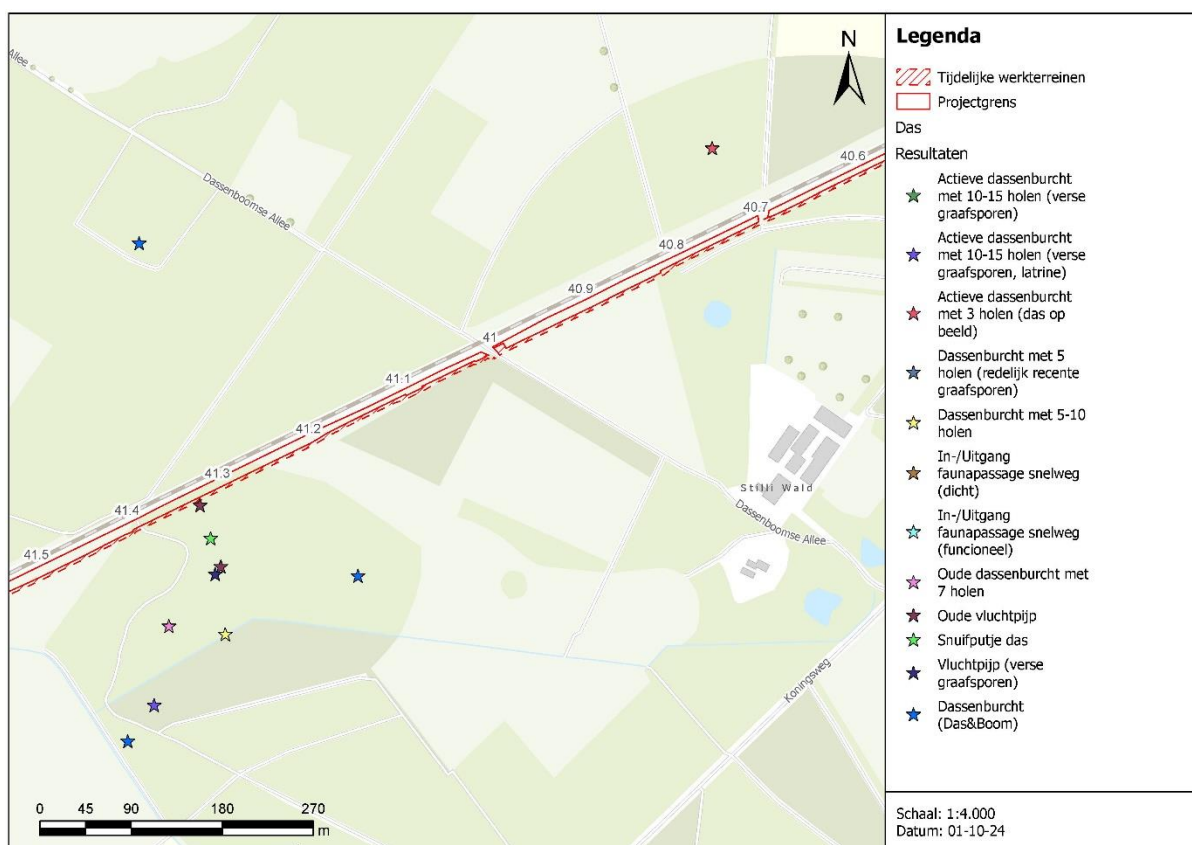
³¹ Precieze data en tijdstippen zijn onbekend vanwege automatische reset naar ingave van datum en tijd.

Beoordeling burcht

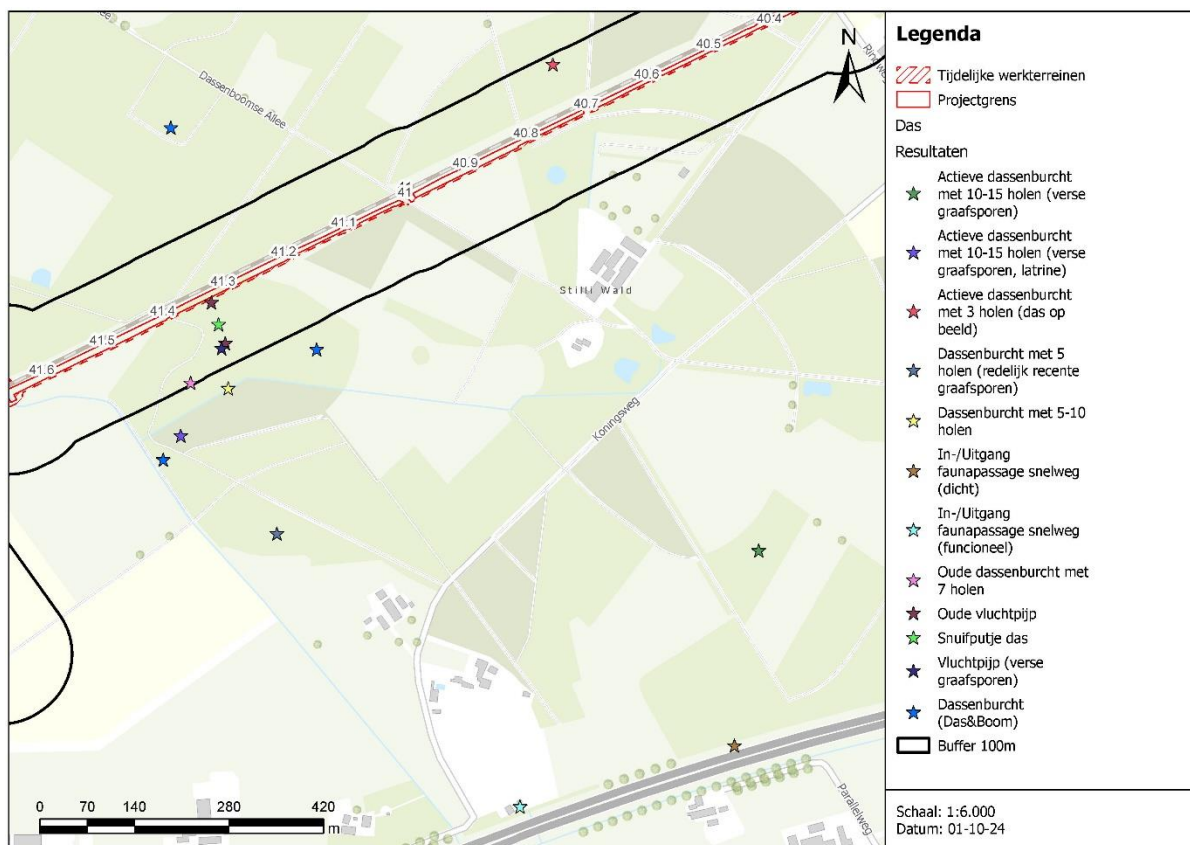
Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de dassenburcht aan de noordzijde van het spoor actief is. Gezien het onderzoek is uitgevoerd in de periode waar de jongen worden geboren is het aannemelijk dat het hierbij een hoofdburcht betreft. De dassen verlaten 's nachts de burcht om op zoek te gaan naar voedsel en keren terug om de jongen te verzorgen en overdag te gaan slapen. De burcht ligt in een dichtbegroeid deel van het bos dat de dassen veel dekking biedt.

Inspectie leefgebied

Door de inspectie van dassenburchten in de omgeving van het plangebied in februari is aanvullende informatie over het dassenleefgebied verzameld. De resultaten van het nader onderzoek en de inspectie zijn weergegeven in Figuur 4.7 en Figuur 4.8. Hieraan zijn ook de bij Stichting Das&Boom bekende dassenburchten toegevoegd. In het Wehlse bos bevinden zich tenminste drie actieve dassenburchten. Uit de inspectie blijkt verder dat, naast de actieve burcht aan de noordzijde, bij km 41.35 op een afstand van 72 meter tot de werkzaamheden een vluchtpijp aanwezig is welke in gebruik is door de das. Dit resulteert uit verse graafsporen die zijn aangetroffen. Vluchtpijpen worden door dassen vooral gebruikt om bij dreigende gevaar te schuilen. Daarnaast zijn er twee faunapassages onder de snelweg A18 aanwezig waarvan er één door het ontbreken van een in-/uitgang aan de boszijde niet functioneel is.

Figuur 4.7: Ligging van burchten en sporen van das en faunapassages voor das in omgeving tussen km 40.6 en 41.5.

Figuur 4.8: Ligging van burchten en sporen van das en faunapassages voor das in omgeving tussen km 40.6 en 41.7.

Boommarter

Bij km 41.35 is aan de zuidzijde van het spoor één waarneming van een passerende boommarter gedaan. Tussen km 41.33 en 41.4 zijn aan de zuidzijde van het spoor binnen een straal van 100 meter tot het spoor geen hollen in grond of bomen, of omgevallen bomen met wortelkluiten aanwezig welke als vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen door de boommarter in gebruik kunnen zijn. In 2023 is reeds bij km 41.3 middels cameraval en lokmiddel onderzoek gedaan naar onder andere boommarter³². Hierbij is deze soort niet aangetroffen.

Beoordeling leefgebied

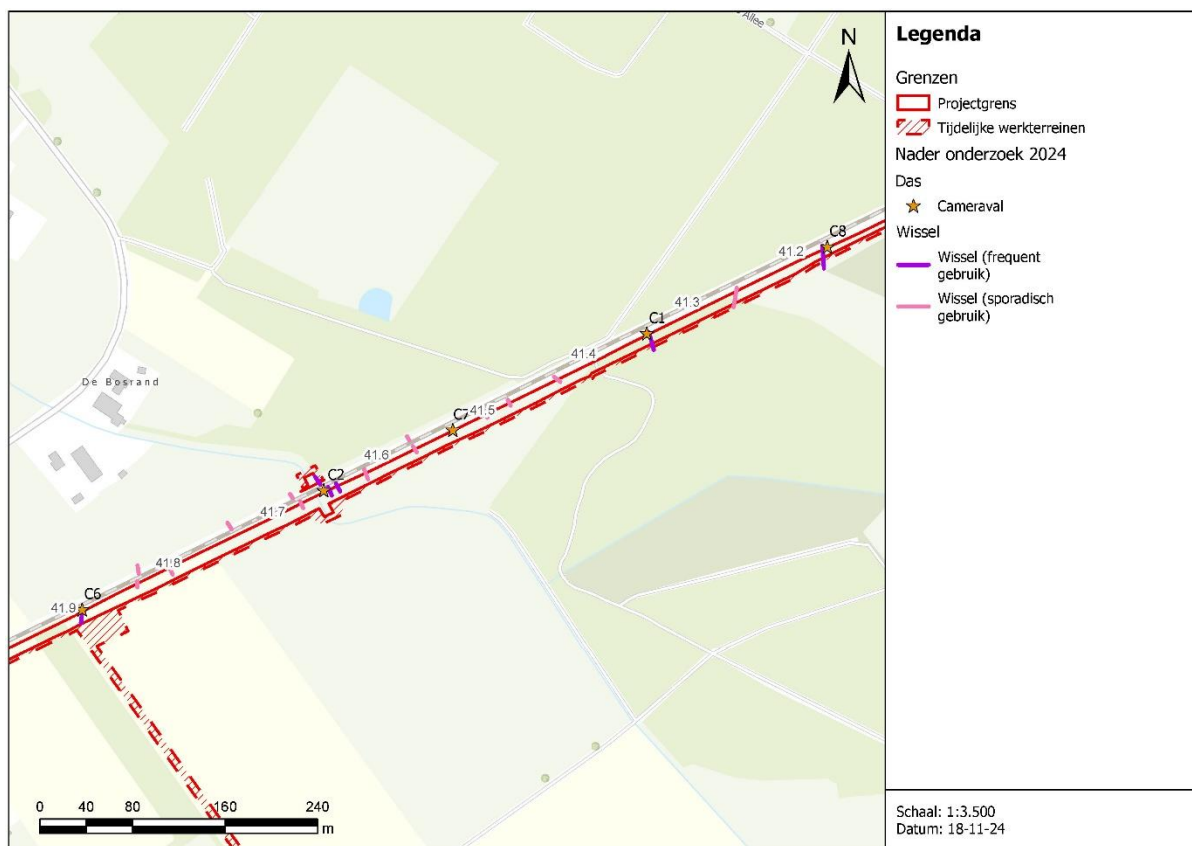
Het leefgebied van een boommarter is circa 1000 ha groot en kan de soort afstanden afleggen van 2-20 kilometer. Uit de data van het NDFF blijkt dat de dichtstbijzijnde waarneming van boommarter op een afstand van 1,2 kilometer tot de onderzoekslocatie is gelegen. Deze waarneming betreft één dood exemplaar welke in 2019 was aangetroffen. Overige waarnemingen liggen op een afstand van tenminste 3 kilometer tot de onderzoekslocatie. Gezien de onderzoeksresultaten uit 2023 en 2024, de territoriumsgrootte van een boommarter en de afstand van bekende waarnemingen tot de onderzoekslocatie is het onwaarschijnlijk dat de boommarter, tussen km 41.28 en 41.33 binnen het gebied dat niet te inspecteren was, vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen heeft. Wanneer een verblijfplaats aanwezig zou zijn geweest zou de soort meerdere malen moeten zijn vastgelegd op de camerabeelden. Op basis van deze eenmalige waarneming en hetgeen bovenstaand beschreven is waarschijnlijker dat het bosgebied onderdeel vormt van het foerageergebied van de boommarter waar de soort sporadisch gebruik van maakt of passeert.

4.3.2.2 Dassenwissels

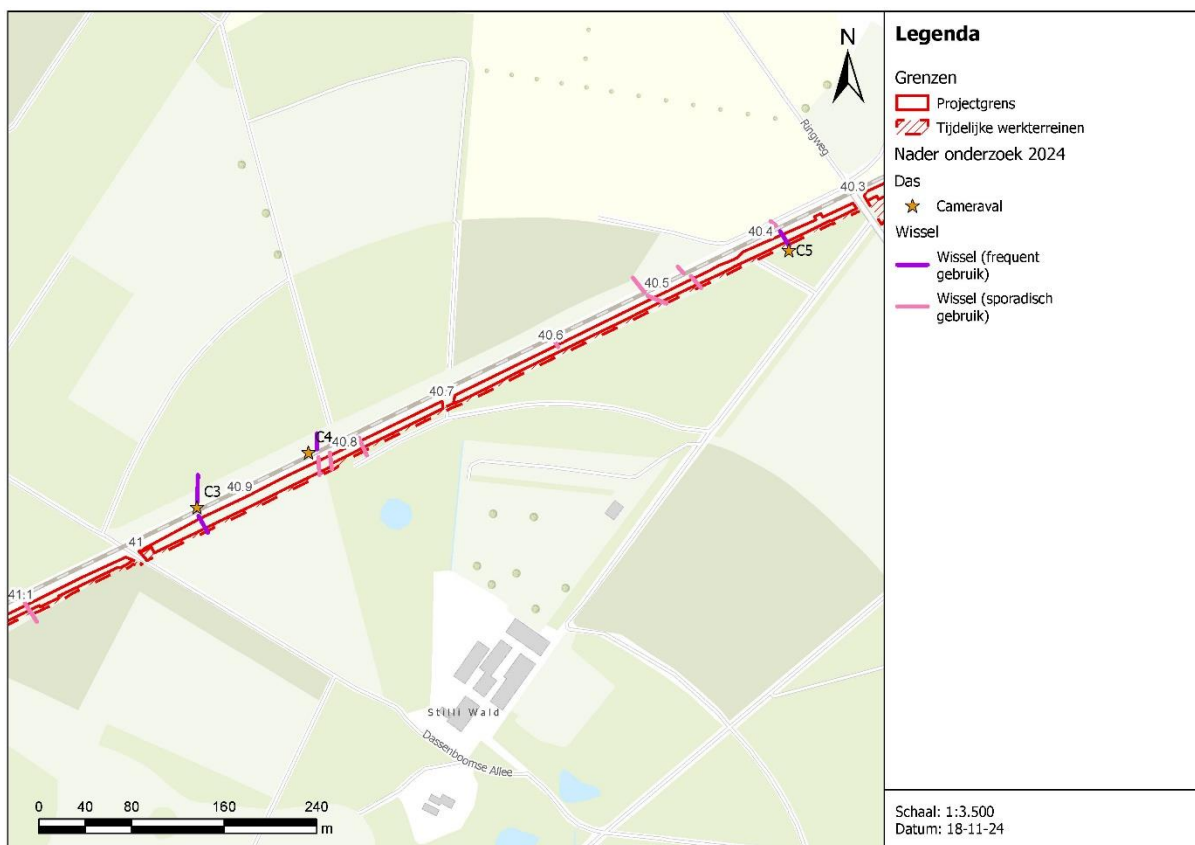
Tijdens de inspectie naar dassenwissels langs het spoor is een groot aantal wissels aangetroffen die door grondgebonden zoogdieren gebruikt worden. In Figuur 4.9 en Figuur 4.10 is de ligging van deze

³² Movares (2023). *RegioExpres werkterreinen – Nader onderzoek ecologie. Versie 3.0.*

wissels opgenomen. Er is onderscheid gemaakt tussen wissels in frequent gebruik (breed en het meeste platgetreden) en in sporadisch gebruik (smal en minder goed zichtbaar). De meeste sporadisch gebruikte wissels zijn tussen km 41.4 en 41.9 waargenomen. Vanwege de grote aantallen zijn op deze locatie niet alle sporadisch gebruikte wissels in kaart is gebracht. Frequent gebruikte wissels zijn aanwezig bij km 40.4, 40.8, 40.95, 41.15, 41.35, 41.65 en 41.9. Tijdens het onderzoek met cameravallen bij de frequent gebruikte wissels zijn op de beelden de volgende soorten waargenomen: ree, roodborst, vos, fazant, bosmuis, haas, steenmarter en das.

Figuur 4.9: Ligging wissels van grondgebonden zoogdieren en cameravallen tussen km 41.1 en 41.9.

Figuur 4.10: Ligging wissels van grondgebonden zoogdieren en cameravallen tussen km 40.3 en 41.1.

Das

Waarnemingen van de das zijn binnen de onderzoeksperiode van vier weken gemaakt bij (zie Figuur 4.11 en Tabel 4.3):

- km 40.4 (C5): twee keer;
- km 41.35 (C1): drie keer; en,
- km 41.65 (C2): negen keer.

De wissel bij km 41.65 (C2) is frequent bezocht, maar er zijn geen overstekende dassen vastgesteld. Bij C1 en C5 is geen sprake van druk bezochte wissels. Waarnemingen van dassen zijn tussen ongeveer 20:30 in de avond en 5:00 in de ochtend gemaakt. Op de beelden zijn ook soorten als steenmarter, vos en haas vastgesteld die de spoorbaan gebruiken als looproute. Ook van deze soorten is geen beeldmateriaal van overstekende exemplaren. Bij C2 is regelmatig een steenmarter waargenomen die gebruik maakte van de wissel.

Tabel 4.3: Waarnemingen van das bij km 41.35, 41.65 en 40.4.

Camera-val	Km	Datum	Tijdstip	Gedrag
1	41.35	27-09-2024	21:34:29	Foeragerend langs spoor, uit oosten komend, loopt richting wissel
1	41.35	29-09-2024	21:23:58	Gebruikt wissel, uit zuiden komend, loopt richting ballast
1	41.35	06-10-2024	04:41:10	Foeragerend langs spoor, loopt richting wissel
2	41.65	26-09-2024	22:15:27	Gebruikt wissel, uit zuiden komend, foeragerend
2	41.65	28-09-2024	20:37:53	Gebruikt wissel, uit zuiden komend, loopt richting ballast
2	41.65	29-09-2024	21:00:41	Staat stil, uit noorden/oosten/westen komend

Camera-val	Km	Datum	Tijdstip	Gedrag
2	41.65	29-09-2024	21:39:12	Gebruikt wissel, loopt richting ballast, vlucht paar seconden later terug richting zuiden via wissel
2	41.65	30-09-2024	21:41:57	Gebruikt wissel, uit zuiden komend, loopt richting ballast
2	41.65	01-10-2024	20:37:00	Gebruikt wissel, uit zuiden komend, draait meteen om
2	41.65	04-10-2024	21:52:51	Gebruikt wissel, uit zuiden komend, loopt richting ballast en richting oosten langs ballast weg
2	41.65	06-10-2024	03:48:58	Foeragerend langs spoor, loopt richting ballast
2	41.65	08-10-2024	21:22:51	Gebruikt wissel, uit zuiden komend, loopt richting ballast
5	40.4	19-10-2024	02:09:58	Gebruikt wissel, loopt richting bos
5	40.4	28-10-2024	02:53:09	Gebruikt wissel, uit noorden komend

Figuur 4.11: Beeldmateriaal van das bij C2 (km 41.65) tijdens gebruik van wissel. Spoor bevindt zich aan de linker kant.

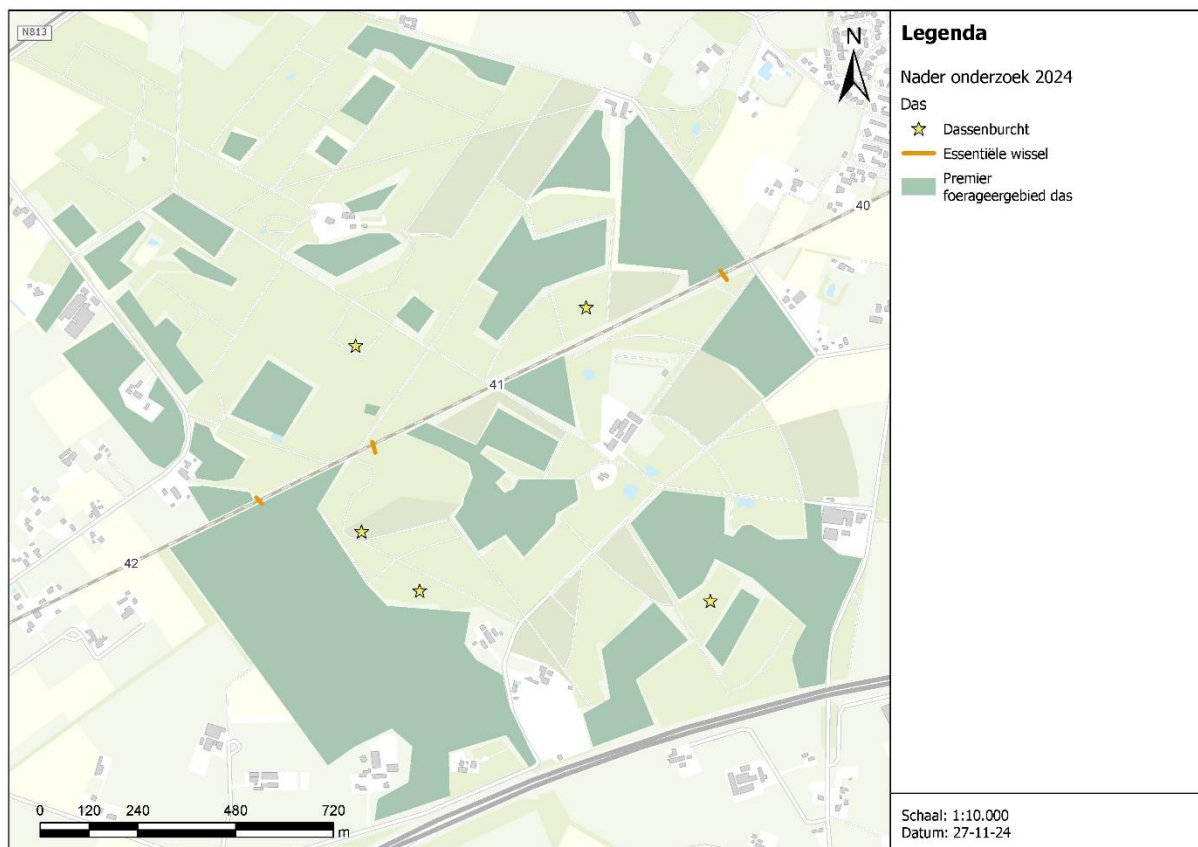
Beoordeling oversteken

De resultaten van het onderzoek laten zien dat dassen via wissels (vaste looproutes) de spoorbermen betreden en verlaten. Het cameraonderzoek (bereik van 3-5 meter in het donker) heeft niet kunnen aantonen dat dassen het spoor ter hoogte van de wissels oversteken. Het is mogelijk dat dassen op andere plekken oversteken, buiten het bereik van de camera's. Gelet op het leefgebied ten noorden en zuiden van het spoor (mozaïek van bossen, houtwallen en weilanden), is het aannemelijk dat dassen het spoor oversteken. Dit wordt bevestigd door een database van ProRail over aanrijdingen met dieren op het spoor waarvan melding gemaakt moet worden door machinisten. Bij ProRail is tussen km 40 en 42 tussen 2020 en 2024 één aanrijding met een das geregistreerd (bij km 41.3 op 7 maart 2023). Naast de gegevens van ProRail was binnen het gebied tijdens een veldbezoek op 7 december 2022 door Movares ook één slachtoffer van een das langs het spoor aangetroffen. Dit toont aan dat dassen zich op de spoorbaan begeven en oversteken aannemelijk is.

Beoordeling essentiële wissels

Gezien het frequente gebruik van de wissel door de das bij km 41.65 (C2) in de periode eind september en begin november, is er in deze periode aannemelijk sprake van een verbinding van burchten (vaste

voortplantings- en rustplaats) aan de zuidzijde van het spoor met foerageergebied aan de noordzijde. De wissel bij km 40.4 (C5) en 41.35 (C1) waren tijdens de onderzoeksperiode niet druk bezocht maar zou in een andere periode wel vaker in gebruik kunnen zijn. Het voedselaanbod verschilt per seizoen, waarmee het gebruik van de onderzochte wissels ook per seizoen kan verschillen. Een jaarrond beeld van activiteiten van de das langs het spoor is met de gehanteerde onderzoeksinspanning niet verkregen. Gezien de spoorlijn midden door het leefgebied van de das loopt, wordt (worstcase) aangenomen dat de drie wissels/oversteekplekken bij km 40.4, 41.35 en 41.65 essentiële verbindingen tussen burchten en foerageergebied betreffen (zie Figuur 4.12).

Figuur 4.12: Ligging voortplantingsplaatsen en rustplaatsen en premier foerageergebied van das tussen km 40.3 en 42.

Steenmarter

Meerdere waarnemingen van de steenmarter zijn gemaakt bij km 41.65 (C2) die gebruikt maakt van de dassenwissel. Op deze locatie zijn geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de steenmarter binnen het plangebied aanwezig. Er bevindt zich ook voldoende foerageergebied in de vorm van struweel en hoogstaand grasland op beide zijden van het spoor waardoor er geen sprake is van een essentiële verbinding van leefgebied via de aanwezige wissel.

4.4 Vleermuizen

4.4.1 Locatie 1: km 36.1

Tijdens het nader onderzoek is in één van de twee te onderzoeken bomen bij km 36.1 een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen (zie Figuur 4.13 en Figuur 3.11 boom 1). Er is een vanuit het verblijfplaats roepend mannetje waargenomen dat tevens uitvloog. Deze paarverblijfplaats kan ook tijdens de winterperiode in gebruik zijn. Tijdens de paarperiode zijn er in de directe omgeving van de bomen verder meerdere overvliegende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Tijdens de kraamperiode zijn er enkele overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Figuur 4.13: Paarverblijfplaats ruige dwergvleermuis boom bij km 36.1.

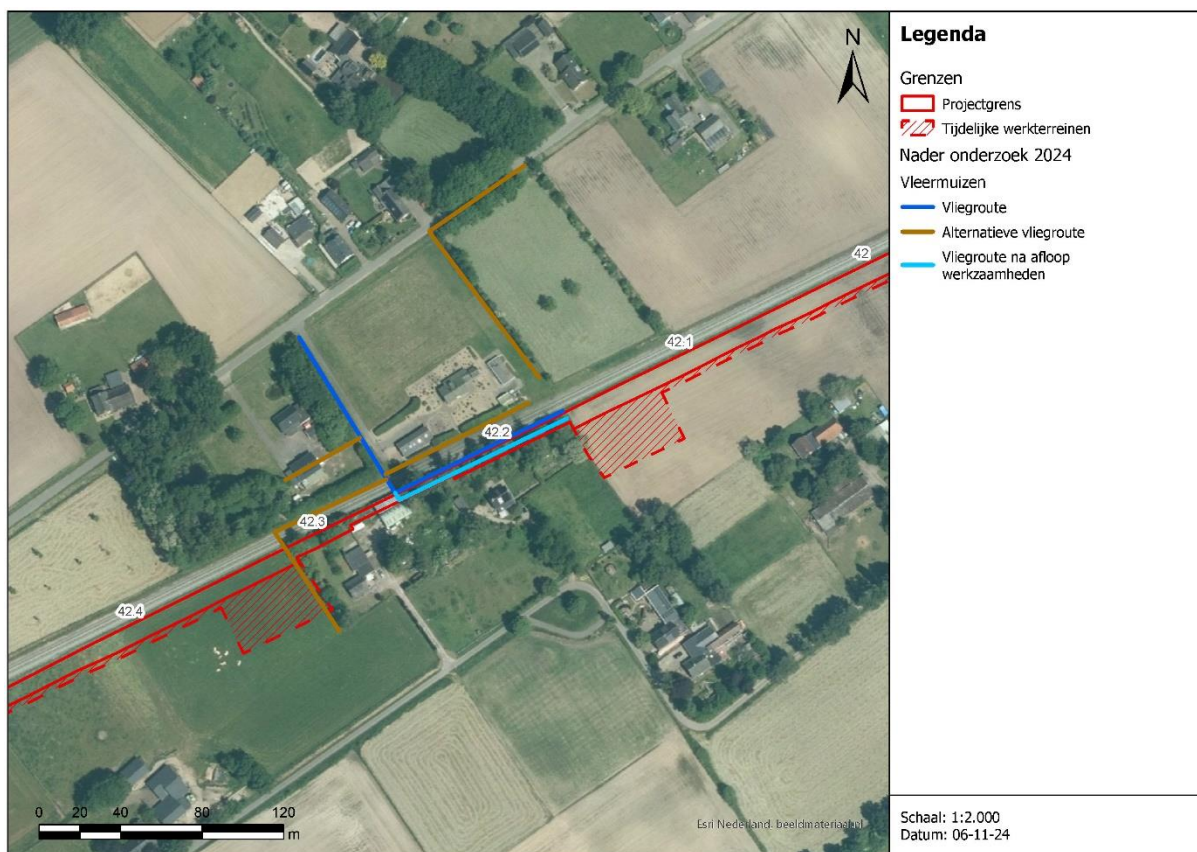
4.4.2 Locatie 2: km 42.35

Tijdens het nader onderzoek bij het schuurtje bij km 42.35 zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Er zijn meerdere overvliegende gewone dwergvleermuizen en enkele overvliegende laatvliegers waargenomen. De gewone dwergvleermuizen volgen aan de noordzijde van het schuurtje ook een vliegroute (zie Figuur 4.14). Deze loopt vanuit de noordzijde van het spoor dwars over het spoor heen en langs de opgaande begroeiing richting noordoost. Er zijn 5-10 individuen in drie uur geteld. Het gebied aan de oostzijde van de schuur wordt daarnaast sporadisch door gewone dwergvleermuizen als foerageergebied gebruikt.

Beoordeling essentiële functies³³

De vliegroute is niet druk bezocht en betreft het geen essentiële verbinding van verblijfplaatsen en foerageergebied omdat er voldoende alternatieve vliegroutes in de directe omgeving aanwezig zijn, in de vorm van lijnvormige opgaande begroeiing, (zie Figuur 4.14). Gezien de aanwezigheid van voldoende opgaand groen in de omgeving, is er ook geen sprake van een essentiële functie van het foerageergebied aan de oostzijde van de schuur.

³³ Raad van State (2019). *ECLI:NL:RVS:2019:2169*.

Figuur 4.14: Ligging vliegroure en alternatieven bij km 42.2.

4.4.3 Locatie 3: km 44.75

Bij km 44.75 zijn tijdens het nader onderzoek geen verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen. Elke paar minuten vlogen er gewone dwergvleermuizen langs richting spoor. Deze vleermuizen hebben wellicht hun verblijfplaatsen in woonhuizen in Didam en zijn onderweg naar foerageergebieden buiten de stad. De bomenrij langs de Wilhelminastraat wordt ook als vliegroure gebruikt maar is zij niet druk bezocht. Per avond zijn er verder 1-10 overvliegende laatvliegers aangetroffen. In het paarseizoen vormen de twee bomen, waarvan een was onderzocht op verblijfplaatsen, foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. Hier was over de hele avond activiteit van 1-3 gewone dwergvleermuizen vastgesteld.

Beoordeling essentiële functies³⁴

Gezien de aanwezigheid van voldoende opgaand groen in de directe omgeving van de bomen betreft het geen essentieel foerageergebied. De vliegroure langs de Wilhelminastraat is ook niet essentieel omdat er voldoende gelijkwaardige alternatieven, in de vorm van gevels, in de directe omgeving voorhanden zijn (zie Figuur 4.15).

³⁴ Raad van State (2019). *ECLI:NL:RVS:2019:2169*.

Figuur 4.15: Ligging vliegroute en alternatieven bij km 44.75.

4.5 Reptielen

4.5.1 Hazelworm en levendbarende hagedis

Tijdens het nader onderzoek tussen km 36.95 en 37.3 zijn de volgende soorten/ soortgroepen onder de reptielenplaten aangetroffen: mieren, slakken, woelmuizen, regenwormen, gewone padden en kleine watersalamanders. Dit zijn soorten waarbij aantasting van vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen door het bevoegd gezag vrijgesteld is in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Er zijn geen hazelwormen of levendbarende hagedissen aangetroffen.

4.6 Ongewervelden

4.6.1 Grote weerschijnvlinder

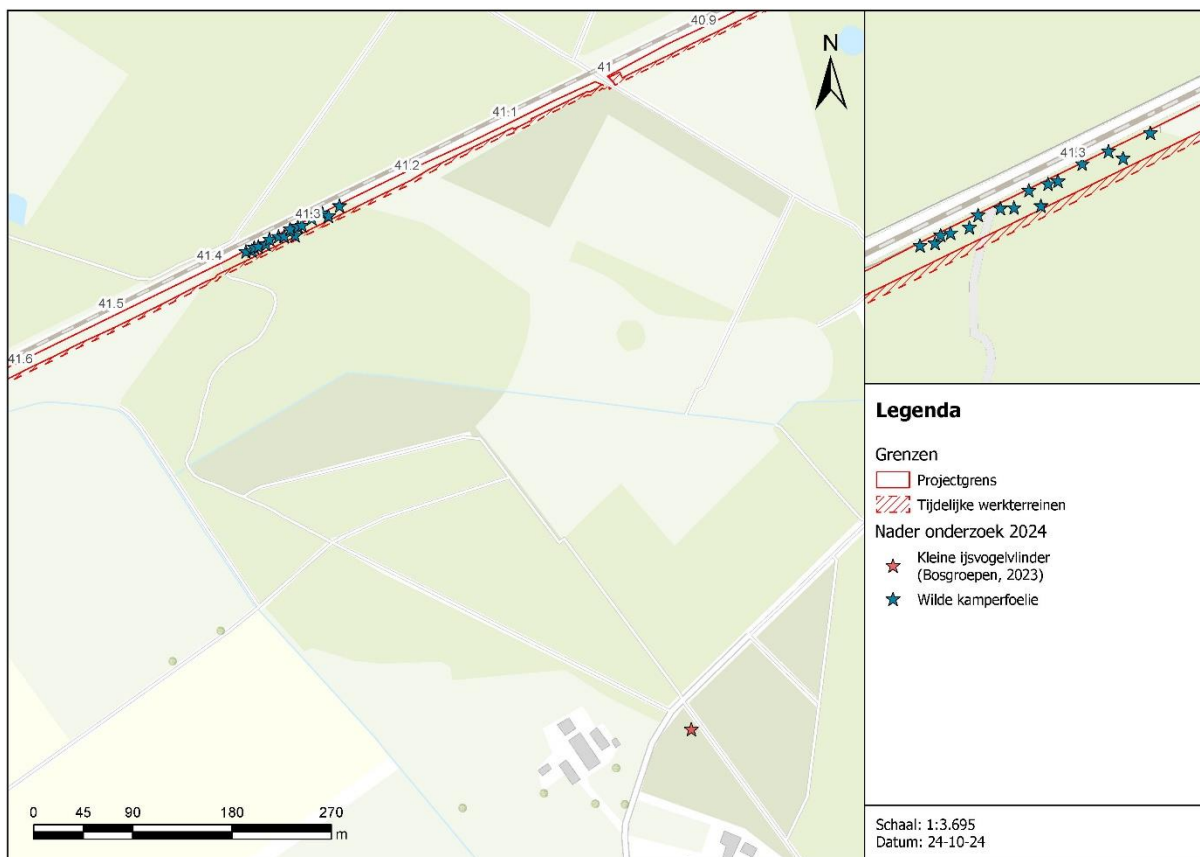
Tijdens het nader onderzoek bij km 36.9 zijn geen grote weerschijnvlinders waargenomen. Wel zijn er tijdens de veldbezoeken circa vijf koevinkjes gezien op Sint-janskruid en twee atalanta's zijn vliegend waargenomen.

4.6.2 Kleine ijsvogelvlinder

Tijdens het nader onderzoek zijn tussen km 41.25 en 41.4 meerdere groeiplaatsen van wilde kamperfoelie binnen het plangebied vastgesteld (zie Figuur 4.16), zowel klimmend aan bomen als struiken. Vaste voortplantingsplaatsen van de kleine ijsvogelvlinder binnen het plangebied kunnen niet uitgesloten worden. Uit communicatie met de Bosgroepen blijkt dat kamperfoelie in het Wehlse bos, en vooral in het deel Stillwald (ten zuiden van het spoor), veelvuldig aanwezig is.

Beoordeling leefgebied

Het leefgebied direct langs het spoor is door de treinverkeer minder geschikt als leefgebied voor de ijsvogelvlinder dan dieper in het bos. De kans dat de waardplanten langs het spoor gebruikt worden als voortplantingsplaats is daarmee klein. Nader onderzoek in 2025 moet dit echter aantonen.

Figuur 4.16: Ligging van groeiplaatsen wilde kamperfoelie tussen km 41.25 en 41.4 en waarneming kleine ijsvogelvlinder in 2023 bij km 41.2.

4.6.3 Teunisbloempijlstaart

Tijdens het nader onderzoek zijn verspreid over het hele traject meerdere groeiplaatsen van teunisbloem sp., kantige en viltige basterdwederik, wilgenroosje en grote kattenstaart aangetroffen (zie Figuur 4.18 tot en met Figuur 4.24). Het betreft de volgende kilometreringen: km 35.3-35.8, km 36.8-38.5, km 39.9-40.6, km 41.2-41.4, km 41.7-42, km 42.6, km 44.1, km 44.4-44.9, km 46.1-46.4, km 48.9-49. Over grote delen van het traject groeit kantige basterdwederik, zowel in de spoorberm als meteen langs het ballast. Groeiplaatsen van de teunisbloem zijn aanwezig in de spoorberm. Wilgenroosje en grote kattenstaart komen voor langs greppels en buiten de regelmatig gemaaide spoorbermen. Er zijn geen eieren, rupsen of vraatsporen van de teunisbloempijlstaart vastgesteld op deze planten. Wel zijn er (vraatsporen van) slakken en kleine zwarte kevers waargenomen op exemplaren van de kantige basterdwederik.

Tussen km 36.1 en 37.9 heeft vlak voor het onderzoek chemische bestrijding van planten binnen een ongeveer 1,5 meter brede strook aangrenzend aan het ballastbed plaatsgevonden (zie Figuur 4.17). Potentiële waardplanten van de teunisbloempijlstaart zijn hierdoor mogelijk vernietigd. Het betreft vooral groeiplaatsen van de kantige basterdwederik.

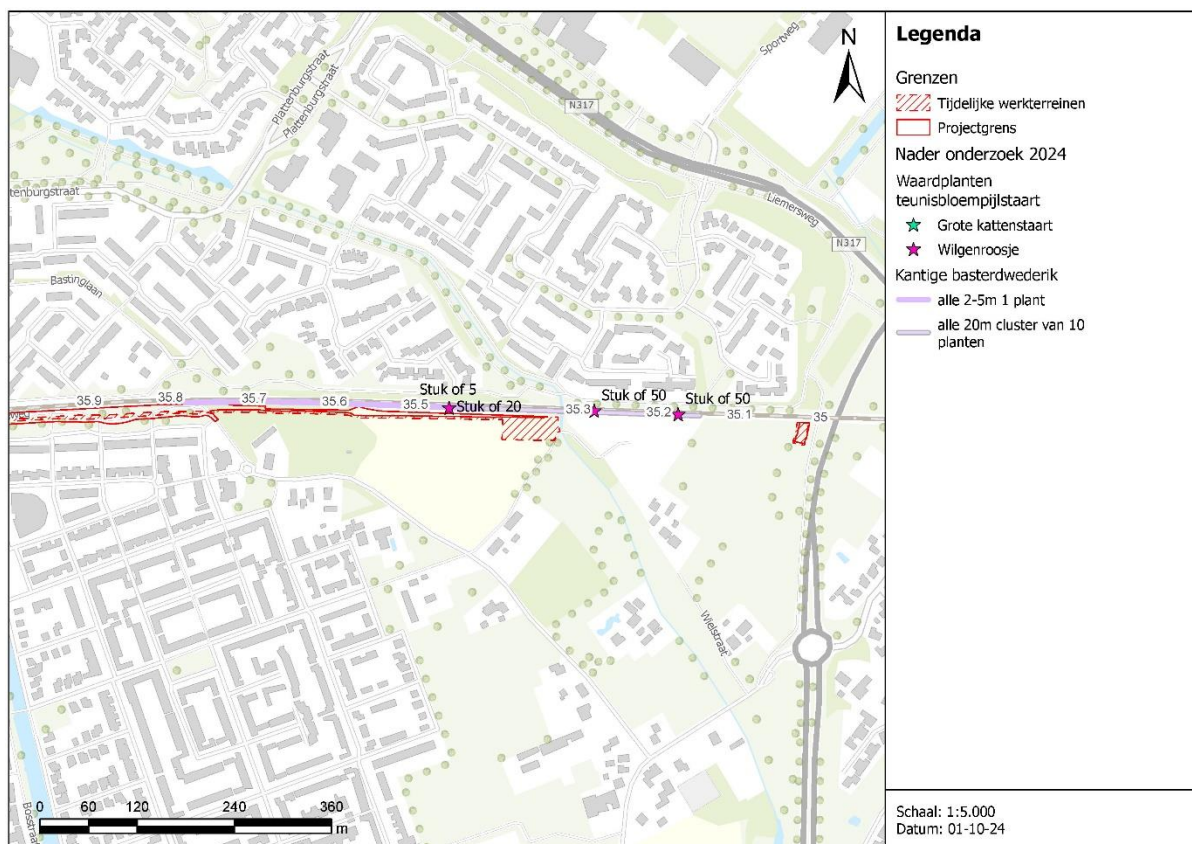
Beoordeling beheer en onderhoud

De gespoten strook valt binnen het schouwpad. In het kader van beheer en onderhoud mag volgens de gedragscode van Prorail een schouwpad chemisch worden behandeld (paragraaf 4.5.4 II.). Er staat verder opgenomen dat het maaien van de spoorbermen na de vliegperiode van beschermde vlinders is toegestaan, mits geen duidelijke voortplantingsplaatsen zijn vastgesteld (paragraaf 4.2.5 II.). De vliegtijd

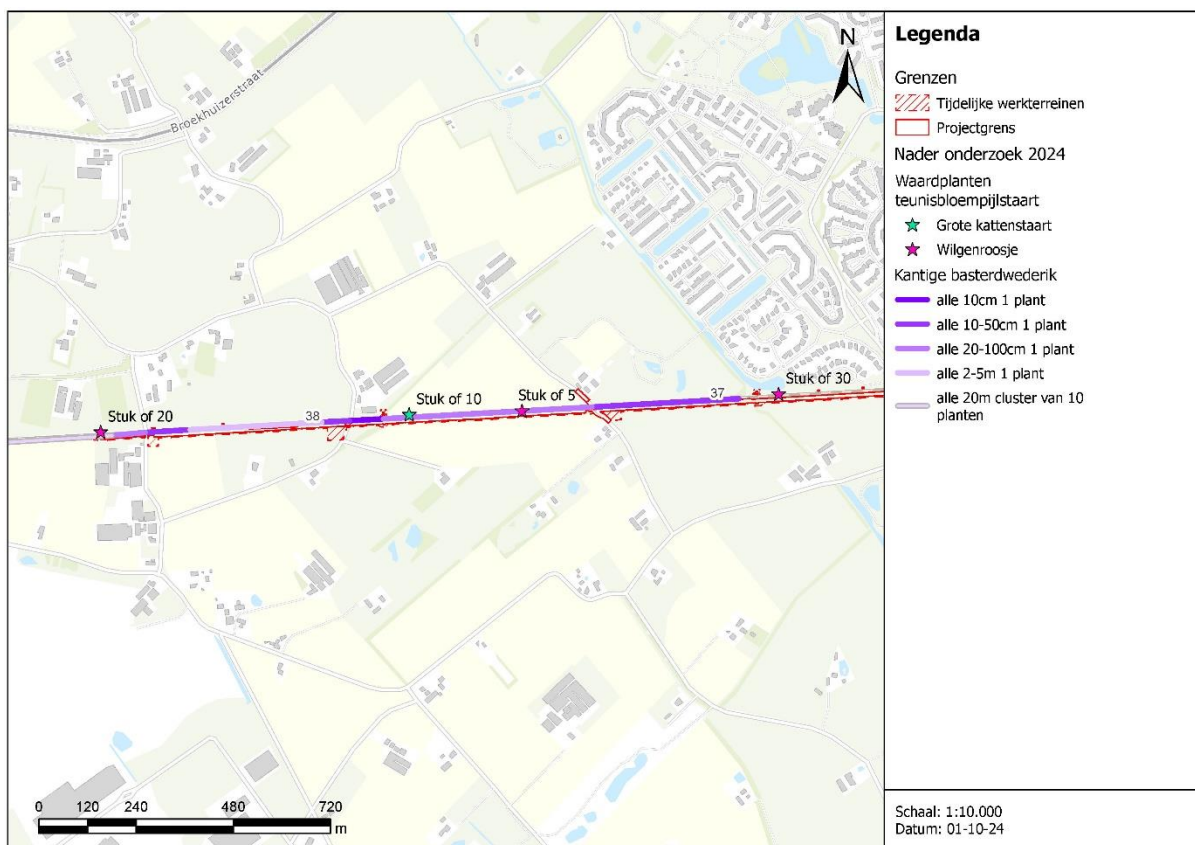
van de teunisbloempijlstaart is mei-juni. Gezien het lopende onderzoek heeft de bestrijding tussen half mei en half juli plaatsgevonden. Op basis van het ecologische onderzoek is het dus niet duidelijk of de bestrijding volgens de gedragscode is uitgevoerd.

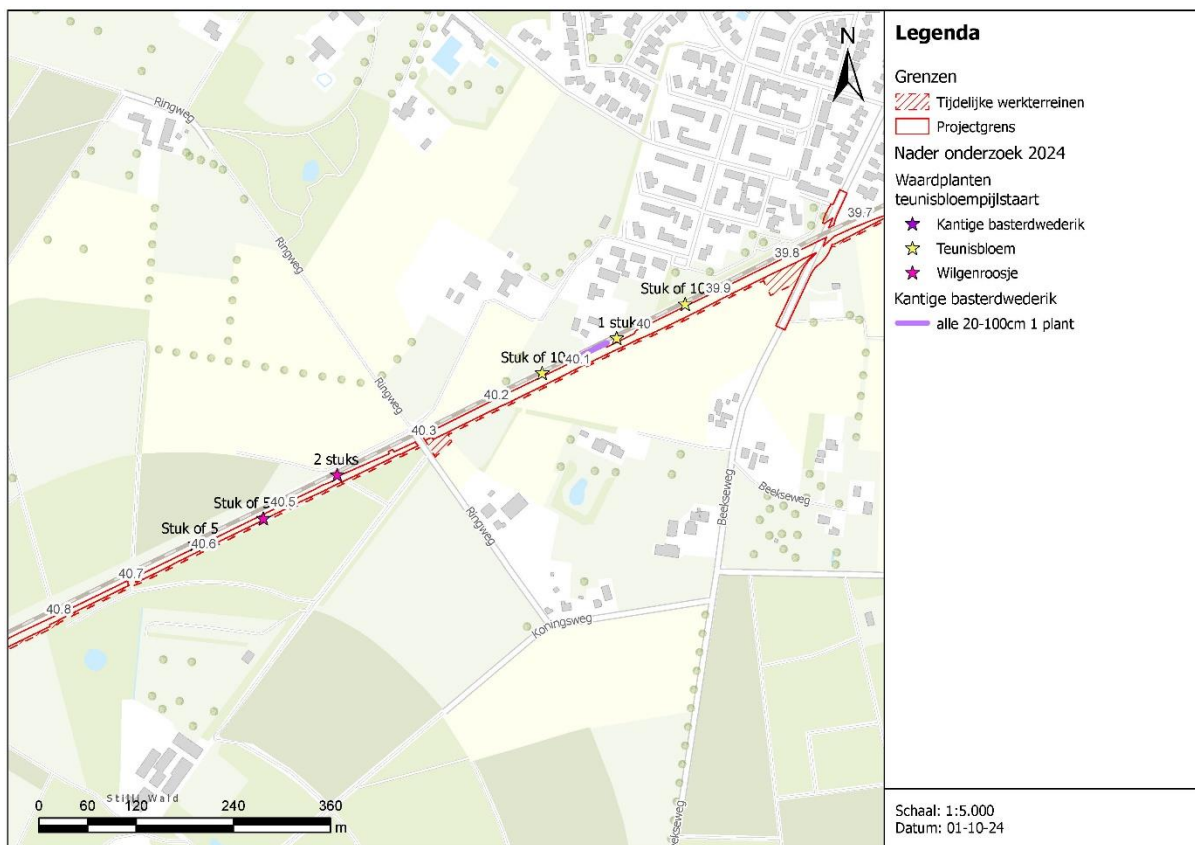
Figuur 4.17: Impressie plantenbestrijding tussen km 36.1 en 37.9.

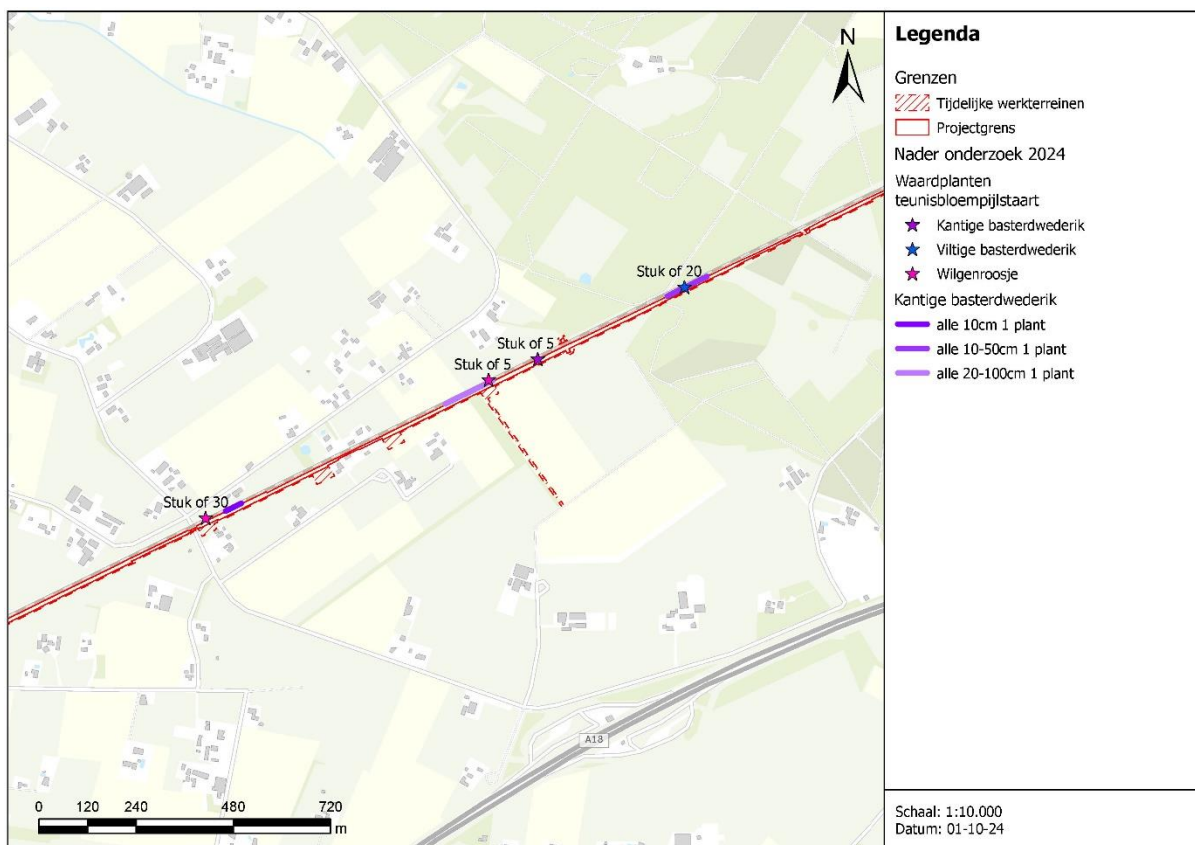
Figuur 4.18: Ligging groeiplaatsen waardplanten teunisbloempijlstaart bij Doetinchem.

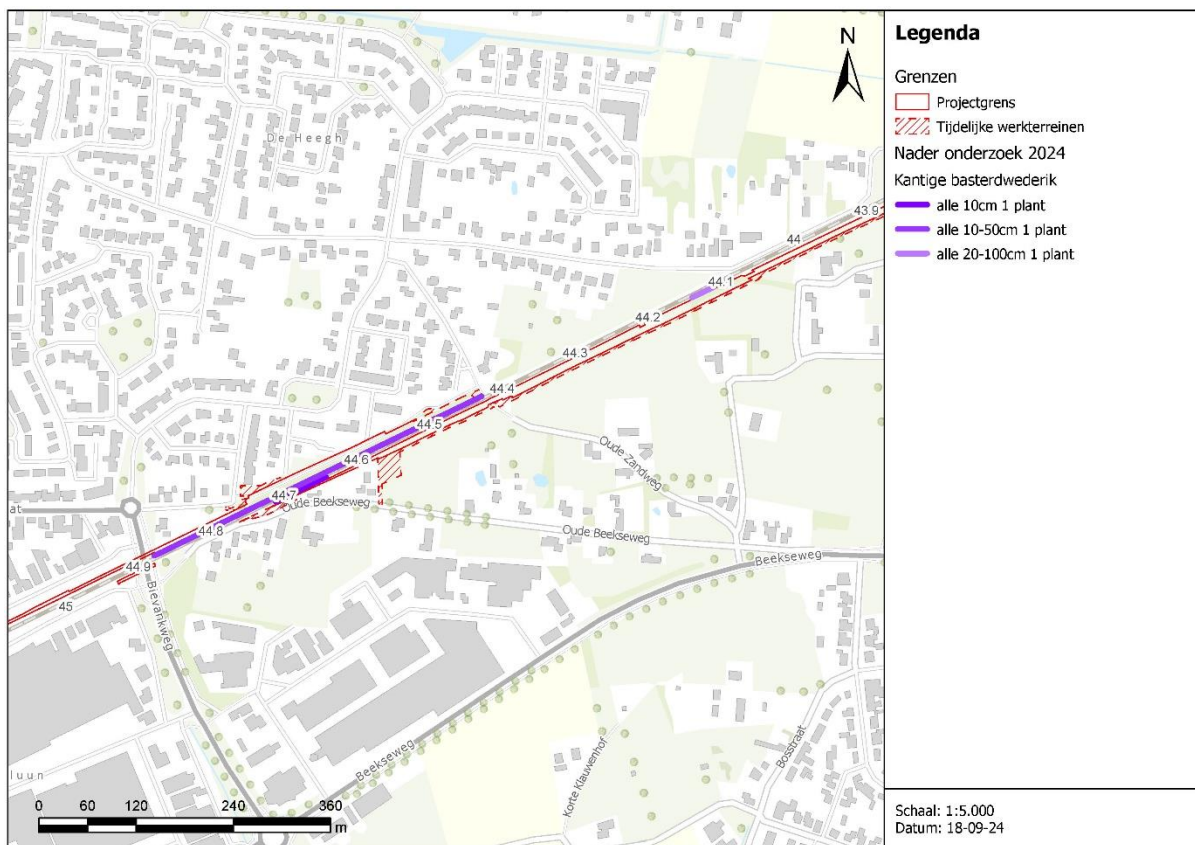
Figuur 4.19: Ligging groeiplaatsen waardplanten teunisbloempijlstaart tussen Doetinchem en Wehl.

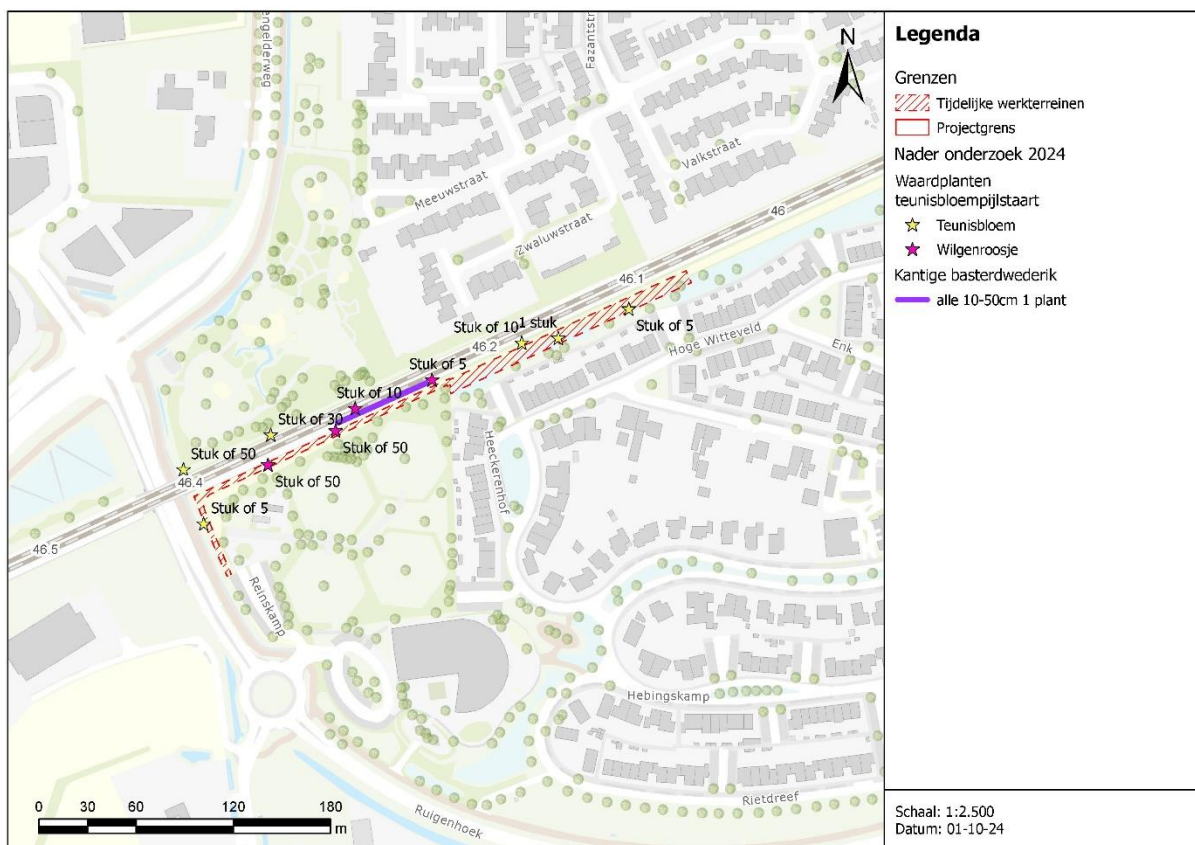
Figuur 4.20: Ligging groeiplaatsen waardplanten teunisbloempijlstaart tussen Wehl en Didam.

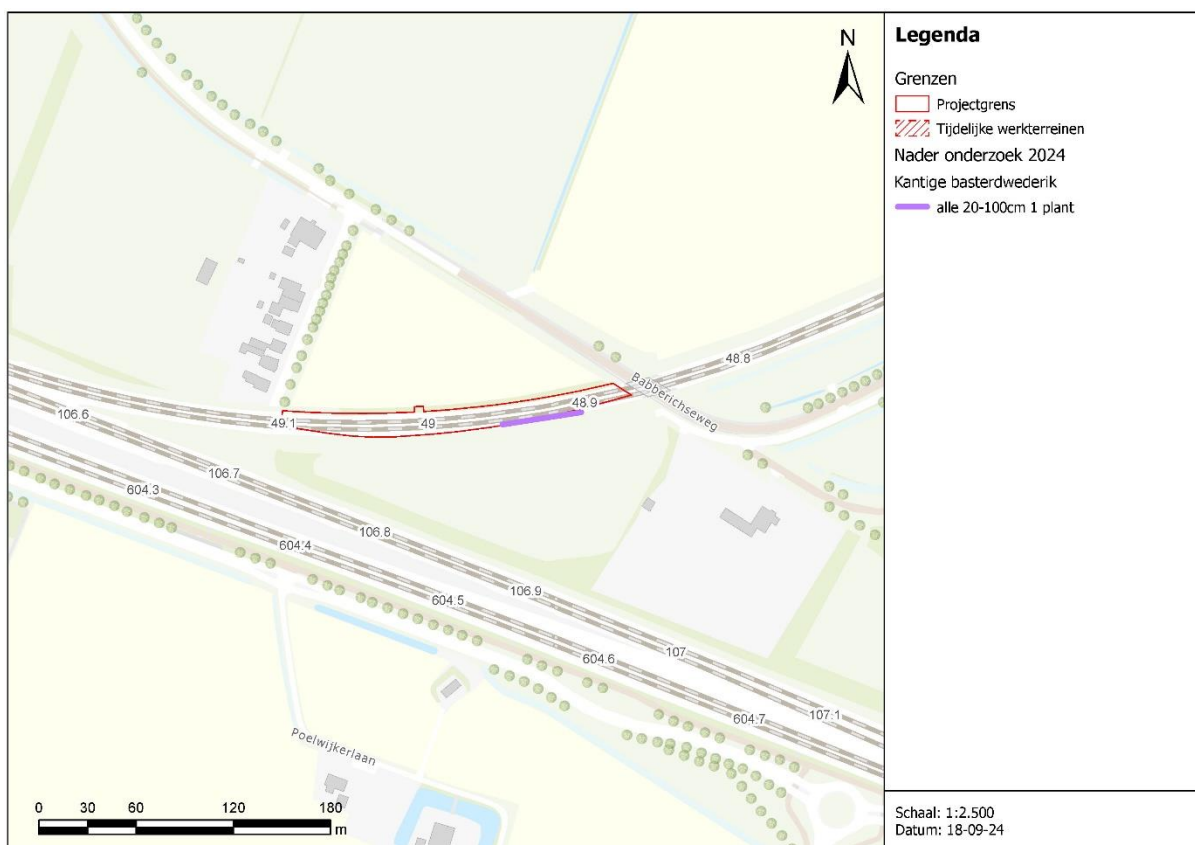
Figuur 4.21: Ligging groeiplaatsen waardplanten teunisbloempijlstaart tussen Wehl en Didam.

Figuur 4.22: Ligging groeiplaatsen waardplanten teunisbloempijlstaart bij Didam.

Figuur 4.23: Ligging groeiplaatsen waardplanten teunisbloempijlstaart bij Didam.

Figuur 4.24: Ligging groeiplaatsen waardplanten teunisbloempijlstaart tussen Didam en Zevenaar.

5 Effecten en vervolgstappen

5.1 Vaatplanten

5.1.1 Grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje

Binnen het plangebied bevinden zich geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten. Door de werkzaamheden worden geen beschermde planten vernietigd. Er is geen vergunning benodigd.

5.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

5.2.1 Buizerd, havik, sperwer en boomvalk

De horst bij km 40.8 is niet in gebruik door buizerd, havik, sperwer, boomvalk of algemene broedvogels. Verstoring van deze soorten door de werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan daarmee uitgesloten worden. Er is geen vergunning benodigd.

5.2.2 Ransuil

Binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden zijn geen nesten van ransuil vastgesteld. Verstoring van broedende ransuilen door de werkzaamheden kan daarmee uitgesloten worden. Er is geen vergunning benodigd. Verstoring van broedende algemene broedvogels op het nest bij km 45.6 kan eveneens worden uitgesloten omdat de werkzaamheden op een ruime afstand van minimaal 100 meter tot het nest plaatsvinden.

5.2.3 Huismus

5.2.3.1 Locatie 1: km 35-35.3

Tussen km 35 en 35.3 worden de struiken gebruikt als foerageerplaats en schuilplaats en zijn er twee kwetterplekken aanwezig die destijds door vier paartjes in gebruik waren. De werkzaamheden liggen op een afstand van tenminste 33 meter tot de kwetterplekken aan de zuidzijde van het spoor (zie Figuur 4.1). Gezien de afstand, de gewenning van de huismussen aan menselijke verstoring door de ligging langs een druk fietspad, en de aanwezigheid van voldoende uitwijkmogelijkheden, is er geen sprake van verstoring van huismussen met negatieve gevolgen voor het legsel. Aantasting van essentieel functioneel leefgebied is niet aan de orde. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

5.2.3.2 Locatie 2: km 39.7

De haag bij km 39.7 is niet in gebruik door de huismus, waardoor verstoring door de werkzaamheden uitgesloten is. Er is geen vergunning benodigd.

5.2.3.3 Locatie 3: km 44.75

Bij km 44.75 is in de struiken aan de zuidzijde van het spoor geen leefgebied van de huismus vastgesteld. Aan de zuidzijde liggende broedlocaties en kwetterplekken liggen op een afstand van tenminste 10 meter tot de werkzaamheden (zie Figuur 4.5). De werkzaamheden bestaan hier uit het gebruik van tijdelijke werkterreinen voor de opslag van materiaal en plaatsing van de bouwketen. De huismussen zijn door de ligging van nest en kwetterplekken dichtbij het spoor en langs een fietspad reeds gewend aan verstoring door geluid en menselijke activiteit. Daarnaast is voldoende geschikt groen in de directe omgeving aanwezig als alternatief om te foerageren en te schuilen (zie Figuur 4.5). Verstoring van huismussen met negatief effect op het legsel kan daardoor uitgesloten worden. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

Tussen km 44.4 en 44.9 vindt aan de noordzijde van het spoor door de spoorverdubbeling ruimtebeslag plaats op struiken met een oppervlakte van ongeveer 3.000 m² (zie Tabel 5.1). Maar een klein deel hiervan valt onder het functioneel leefgebied van de huismus, namelijk de struiken tussen km 44.55 en

44.6. Het gaat om ongeveer 400 m² functioneel leefgebied. Door de aanwezigheid van een overmaat aan alternatief groen in de directe omgeving (28.000 m² binnen een straal van 100 meter, zie Figuur 4.5) is er echter geen sprake van essentieel leefgebied. Het verwijderen van de struiken aan de noordzijde van het spoor leidt daardoor niet tot een indirecte aantasting van broedplaatsen. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

Tabel 5.1: Functionele leefgebied huismus tussen km 44.4 en 44.9 in getallen.

Functie voor huismus	Aantal/ Oppervlakte
Nesten	15-20
Kwetterplekken binnen ruimtebeslag	2
Kwetterplekken buiten ruimtebeslag	>6
Struiken binnen ruimtebeslag	3.473 m ²
Functioneel leefgebied binnen ruimtebeslag	419 m ²
Alternatief leefgebied in tuinen	22.020 m ²
Alternatief leefgebied in openbaar	6.377 m ²

5.2.4 Roek

Bij km 44.85 is aan de zuidzijde van het spoor een roekkolonie aangetroffen. De bomen met nesten hoeven ten behoeve van de werkzaamheden niet gekapt worden. Op deze locatie worden voornamelijk werkzaamheden aan de noordzijde van het spoor uitgevoerd. Aan de zuidzijde betreft het werkzaamheden op 38 meter afstand als het herplaatsen van de overweginrichting (overwegbomen, lampen, bellen etc.) en de wegverharding om een trillingsscherm aan te brengen. Hierbij wordt een krol of soortgelijk met een kleine werkradius ingezet.

Aan de noordzijde van het spoor liggen de werkzaamheden op een afstand van 46 meter tot de roekkolonie en zijn door het aanbrengen van een nieuwe baanlichaam van uitbreider aard. Gezien de ligging van de kolonie in stedelijk gebied en in de nabijheid van het spoor zijn de roeken reeds gewend aan verstoring. Gezien het merendeel van de werkzaamheden aan de noordzijde van het spoor plaatsvindt en daartussen een spoorbaan ligt waaraan de roeken gewend zijn, is verstoring door de werkzaamheden op broedende roeken uitgesloten. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

5.2.5 Steenuil

Bij km 37.9 is aan de noordzijde van het spoor op een afstand van 7 meter een bekende broedplek van de steenuil aangetroffen. Gezien de afstand en het feit dat werkzaamheden in de broedperiode en/of de schemering/nacht kunnen plaatsvinden, is verstoring van de steenuilen bij hun broedlocatie met mogelijk negatief effect op het legsel niet uit te sluiten. Hierbij is sprake van een overtredingen op verbodsbepalingen uit artikel 11.37 lid 1b Bal. Een vergunning in het kader van de Ow kan worden verleend indien:

- Geen andere bevredigende oplossing bestaat, denk hierbij aan het werken buiten de broedperiode;
- Wordt voldaan aan een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn, en;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige soort.

Om dit laatste aan te tonen is het nodig om mitigerende en compenserende maatregelen te nemen. Deze maatregelen bestaan uit:

- Het compenseren van de broedlocatie voorafgaand aan de werkzaamheden door middel van het realiseren van alternatieve broedplekken in de vorm van steenuilenkasten. Dit gebeurt idealiter in het bestaande territorium van het betreffende steenuilpaar. Hiervoor dient onderzoek plaats te vinden naar geschikt habitat en mogelijke al bestaande broedplaatsen van andere steenuilen in de directe omgeving in verband met territorialiteit. Mogelijk kunnen op hetzelfde terrein op een afstand van minimaal 50 meter tot de werkzaamheden alternatieve broedplaatsen aangeboden worden;
- Het dichtzetten van de steenuilenkast buiten de broedperiode (broedperiode is februari-juli) en weer beschikbaar maken na afronding van de werkzaamheden.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

5.3.1 Bever

Bij de plas bij km 36.9 zijn geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever aangetroffen. Ook zijn langs de in de omgeving liggende plassen en watergangen geen sporen, dammen of burchten van de soort waargenomen. Daardoor heeft de plas langs het spoor geen essentiële functie voor de bever. Er is geen vergunning benodigd.

5.3.2 Das, boommarter en steenmarter

5.3.2.1 Das

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn op vijf locaties dassen en op één locatie een steenmarter waargenomen. Daarnaast is één passerende boommarter aangetroffen, evenals diverse vogels en algemene (niet-vergunningplichtige) soorten zoals vos.

Dassenburchten en vluchtpijpen

Bij km 40.7 bevindt zich op een afstand van 78 meter ten noorden van de werkzaamheden een actieve dassenburcht (hoofdburcht, zie Figuur 4.7). Daarnaast is bij km 41.35 op een afstand van 72 meter ten zuiden van de werkzaamheden een actieve vluchtpijp aanwezig. Gezien de afstand tussen de burcht/vluchtpijp en de werkzaamheden en de ligging van beide plaatsen in het bos met veel dekking, kan verstoring van dassen bij hun vaste voortplantingsplaats en rustplaats uitgesloten worden. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

Door het onderzoek naar das in het Wehlse bos is verder bekend dat er tenminste drie actieve dassenburchten in het bosgebied aanwezig zijn, inclusief bovengenoemde burcht (zie Figuur 4.8). De overige twee burchten liggen in het bos op een afstand van tenminste 160 meter tot de werkzaamheden, waardoor verstoring van dassen bij hun burchten uitgesloten is. Daarnaast bevinden zich twee faunapassages onder de snelweg A18 waarvan er één door het ontbreken van een in-/uitgang aan de boszijde niet functioneel is. Het wordt geadviseerd om er een melding van te maken bij Rijswaterstaat.

Dassenwissels

Uit het onderzoek in 2024 blijkt dat meerdere dassenwissels langs het spoor tussen km 40.3 en 42 aanwezig zijn, die verschillen in intensiteit van gebruik (frequent versus sporadisch gebruikte wissels). Er wordt ervan uitgegaan dat de frequent gebruikte wissels bij km 40.4, 41.35 en 41.65 jaar rond functioneel zijn waarbij de gebruikintensiteit per seizoen en afhankelijk van het voedselaanbod kan verschillen. Deze wissels worden worstcase als essentieel voor de lokale populatie beoordeeld, ondanks dat het onderzoek een verbinding van leefgebied ten noorden en zuiden van het spoor niet heeft kunnen aantonen. Aanrijdingsslachtoffers tonen namelijk aan dat dassen zich (incidenteel) op de spoorbaan begeven, waarmee oversteken aannemelijk is gemaakt.

De RegioExpres voorziet in een extra spoorbaan ten zuiden van de huidige enkele baan. Het is uitgesloten dat de extra spoorbaan in de toekomstige situatie een (extra) fysieke barrière vormt voor overstekende dassen. De extra spoorbaan inclusief ballast wordt maximaal 9,38 meter breed ten opzichte van de bestaande breedte van 4,50 meter. Dassen zijn behendige lopers die in allerlei (moeilijk toegankelijke) landschappen navigeren. Ze zouden de ballast en spoorbaan zonder problemen moeten kunnen passeren. Daarnaast gaan er extra treinen rijden. Dit maakt de kans op aanrijdingen mogelijk wel groter, aangezien de verblijftijd van individuen op het spoor groter wordt (bredere spoorbaan) en er meer treinen gaan rijden. Opzettelijk doden is een overtreding van artikel 11.54 lid 1a van het Bal en is vergunningplichting.

Gelet op de data over aanrijdingsslachtoffers, lijken dassen echter weinig gevoelig voor aanrijdingen ondanks de aanwezigheid van burchten in de directe omgeving van het spoor en het frequente gebruik van de spoorberm zoals aangetoond in het onderzoek. In de laatste vijf jaar zijn er slechts twee slachtoffers waargenomen. Ter vergelijking: bij ProRail zijn in dezelfde periode ongeveer 10 aanrijdingen met reeën gemeld. Daarnaast gaat de RegioExpres op gezette tijden rijden, namelijk alleen

tijdens werkdagen vanaf ongeveer 5:30 in de ochtend tot 20:00 in de avond. Op jaarbasis overlapt dit maar ten dele met de actieve periode van de das. Dat wordt hieronder toegelicht per periode van maanden:

- Ongeveer mei – juli: alleen bij daglicht³⁵, dus geen risico op aanrijdingen;
- Ongeveer april, augustus en september:
  - Ochtend: ongeveer 2 uur in het donker, dus ongeveer 4 extra treinen per werkdag;
  - Avond: alleen bij daglicht, dus geen risico op aanrijdingen;
- Ongeveer oktober – maart:
  - Ochtend en avond: ongeveer 3-7 uur in het donker, dus ongeveer 6-14 extra treinen per werkdag.

De toename van treinen door de RegioExpres is verwaarloosbaar ten opzichte van het huidige gebruik. Daarnaast geeft het onderzoek met cameravallen in 2024 een indicatie dat de overlap van de dienstregeling van de RegioExpres met de actieve periode van dassen rond de spoorbaan mogelijk nog kleiner is dan hierboven geïllustreerd. Gedurende het onderzoek in september en oktober (ruim één maand) zijn dassen (14 waarnemingen) alleen later op de avond (vanaf ongeveer 20:30u) tot vroeg in de ochtend (tot ongeveer 5.00u) rond de spoorbaan waargenomen, buiten de voorziene rijtijden van de RegioExpres.

Bovenstaande, in combinatie met het beperkte aantal aanrijdingen in de huidige situatie, is het uitgesloten dat er door een beperkte toename van het aantal treinen door ingebruikname van de RegioExpres, een toename aan aanrijdingsslachtoffers plaatsvindt. Het faciliteren van een passage voor dassen over of onder het spoor door is daarom niet nodig. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

Door de werkzaamheden kunnen de essentiële wissels bij km 40.4, 41.35 en 41.65 echter wel onderbroken worden. Zolang deze essentiële wissels en de directe omgeving tussen zonsondergang en zonsopkomst passeerbaar blijven, zijn tijdelijk negatieve effecten op de populatie van de das en daarmee overtredingen van de verbodsbepalingen uit het Bal uitgesloten. Maatregelen in relatie tot deze drie essentiële wissels zijn hieronder uitgewerkt.

Maatregelen

Gezien de aanwezigheid van essentiële wissels/oversteekplekken dienen de volgende maatregelen te worden genomen om overtredingen van verbodsbepalingen uit artikel 11.54 te voorkomen:

- Bij km 40.4, 41.35, en 41.65 mag aan weerszijde van de wissel niet binnen 75 meter gewerkt worden tussen zonsondergang en zonsopkomst. Er mag op deze locaties aan beide zijdes van het spoor ook geen materiaal worden opgeslagen, geen hekwerk worden geplaatst en geen machines overnacht geparkeerd worden. Zo wordt geborgd dat er voldoende ruimte is voor dassen om het spoor en werkterrein onbelemmerd te passeren.

Gezien de onderzoeksresultaten zijn tussen km 40.3 en 42 in het kader van de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal) aanvullend maatregelen noodzakelijk om verstoring van dassen tijdens het foerageren en het oversteken van het spoor via sporadisch gebruikte wissels te voorkomen. Deze maatregelen zijn hieronder opgenomen:

- Verstoring door licht dient voorkomen te worden door bij voorkeur tussen zonsopkomst en zonsondergang te werken. Indien 's nachts wordt gewerkt dienen verlichtingsmaatregelen getroffen te worden. De verlichting dient gericht te zijn op het werk, met een lage armatuur en afgeschermd zodat geen uitstraling naar de omgeving plaatsvindt.
- Tussen zonsondergang en zonsopkomst mag er niet over de hele lengte van het traject materiaal worden opgeslagen, hekwerk worden geplaatst of machines geparkeerd worden. Er dienen altijd oversteekplekken voor de das beschikbaar te blijven.

Ter overzicht zijn deze maatregelen ook nog een keer opgenomen in paragraaf 6.2.

³⁵ KNMI (2024). *Tijden van zonsopkomst en -ondergang 2024*.

5.3.2.2 Boommarter

Bij km 41.35 is aan de zuidzijde van het spoor één waarneming van een passerende boommarter gedaan. De aanwezigheid van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort kan door de afwezigheid van geschikt hollen tussen km 41.33 en 41.4 aan de zuidzijde van het spoor binnen een straal van 100 meter tot het spoor uitgesloten worden. Gezien de onderzoeksresultaten uit 2023 waarbij de soort niet werd aangetroffen, de territoriumsgrootte van een boommarter en de afstand van bekende waarnemingen tot de onderzoekslocatie van tenminste 1,2 kilometer, wordt niet verwacht dat de boommarter in het niet te inspecterende gebied (van ongeveer 500m²) tussen km 41.28 en 41.33 vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen heeft. Op basis van de eenmalige waarneming en hetgeen bovenstaand beschreven is waarschijnlijker dat het bosgebied onderdeel vormt van het foerageergebied van de boommarter waar de soort sporadisch gebruik van maakt of passeert. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

5.3.2.3 Steenmarter

Bij km 41.65 is een niet-essentiële wissel van de steenmarter aanwezig. Op deze locatie bevinden zich geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de soort binnen het plangebied. Het onderbreken van de wissel door de werkzaamheden leidt niet tot een overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 11.54. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd.

5.4 Vleermuizen

5.4.1 Locatie 1: km 36.1

In één van de bomen bij km 36.1 is een vaste voortplantingsplaats en rustplaats van de ruige dwergvleermuis aanwezig. Het betreft een paar- en mogelijk winterverblijfplaats. Ten behoeve van de werkzaamheden wordt deze boom gekapt. Hierbij is sprake van een overtreding op verbodsbepalingen uit artikel 11.46 lid 1d Bal. Een vergunning in het kader van de Ow kan worden verleend indien:

- Geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- Wordt voldaan aan een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn, en;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige soort.

Om dit laatste aan te tonen is het nodig om mitigerende en compenserende maatregelen te nemen. Deze maatregelen bestaan uit:

- Het compenseren van het verblijfplaats voorafgaand aan de werkzaamheden door middel van het realiseren van alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van vleermuiskasten;
- Het ongeschikt maken van de verblijfplaats voorafgaand aan de werkzaamheden. In de periode juli tot en met september kan middels 'exclusion flaps' de paarverblijfplaats ongeschikt gemaakt worden voor vleermuizen. Na een controle door een ecooloog mogen de kapwerkzaamheden na september plaatsvinden.

5.4.2 Locatie 2: km 42.35

In het schuurtje bij km 42.35 zijn geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen aanwezig. Aan de noordzijde van het schuurtje bevindt zich een niet-essentiële vliegroute en aan de oostzijde zijn niet-essentiële foerageergebieden van gewone dwergvleermuizen gelegen. Op deze locatie worden tijdens de werkzaamheden bebouwing en begroeiing aan de zuidzijde van het huidige spoor verwijderd. Er blijft opgaande begroeiing behouden waardoor de vliegroute na afloop van de kapwerkzaamheden 5 meter zuidelijker komt te liggen (zie Figuur 4.14).

Daarnaast kunnen vleermuizen die gebruik maken van de aanwezige vliegroute en het foerageergebied tijdens het migreren en foerageren verstoord worden door de werkzaamheden. Het opzettelijke verstoren van vleermuizen is verboden conform artikel 11.46 lid 1b Bal en vergunningplichtig. Er is voor voorliggende situatie echter geen vergunning benodigd omdat het geen verstoring van essentiële functies betreft. Verstoring van vleermuizen kan worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting

waarbij groenstructuren onverlicht blijven. Deze maatregelen komen voort uit de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal).

5.4.3 Locatie 3: km 44.75

In de boom bij km 44.75 zijn geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen aanwezig. In de directe omgeving van deze boom bevindt zich foerageergebied en één vliegroute van de gewone dwergvleermuis die beide echter geen essentiële functie vervullen. Door het kappen van de twee bomen zal niet-essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis verdwijnen. Verstoring van vleermuizen tijdens het migreren kan worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij groenstructuren onverlicht blijven. Deze maatregelen komen voort uit de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal).

5.5 Reptielen

5.5.1 Hazelworm en levendbarende hagedis

Tussen km 36.95 en 37.3 is geen leefgebied van de hazelworm of levendbarende hagedis aanwezig. Het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten door de werkzaamheden is op deze locatie uitgesloten. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd. Binnen het plangebied bevinden zich wel vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van algemeen vrijgestelde soorten als kleine watersalamander. Om effecten op algemene soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren zo veel mogelijk te voorkomen dient vanuit de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal) rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van deze soortgroepen. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

5.6 Ongewervelden

5.6.1 Grote weerschijnvlinder

De wilg bij km 36.9 wordt niet gebruikt als vaste voortplantingsplaats of rustplaats door de grote weerschijnvlinder. Het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort door de werkzaamheden is uitgesloten. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden. Er is geen vergunning benodigd. Het plangebied biedt wel geschikt leefgebied voor algemene soorten vlinders als koevinkjes. Om effecten op algemene soorten vlinders zo veel mogelijk te voorkomen dient vanuit de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow) en specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal) rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van deze soorten. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

5.6.2 Kleine ijsvogelvlinder

Tussen km 41.25 en 41.4 zijn waardplanten van de kleine ijsvogelvlinder aanwezig binnen het plangebied. Deze waardplanten bevinden zich binnen het leefgebied van de kleine ijsvogelvlinder die in 2023 in de directe omgeving is aangetroffen. Of de waardplanten in gebruik zijn als voortplantingsplaats, en vervolgens een vergunning voor het verwijderen van de planten en verplaatsen van rupsen noodzakelijk is, dient in 2025 nader onderzocht te worden.

Voor nu wordt ervan uitgegaan dat de kleine ijsvogelvlinder de waardplanten binnen het plangebied gebruikt om zich voort te planten. Als deze door het project worden verwijderd is er sprake van een overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 11.54 lid 1b Bal en een vergunning nodig. Hieraan zijn maatregelen verbonden. Gezien het kleine aandeel van waardplanten binnen het plangebied in relatie tot het totale aandeel in het Stilliwald, hebben de werkzaamheden echter geen effect op de staat van instandhouding van de soort. Er zijn dan ook geen compenserende maatregelen aan de orde.

De rupsen van de kleine ijsvogelvinder bevinden zich tussen half juli en juni op de waardplant, dus bijna jaarrond. Tussen juni en september kunnen daarnaast eieren op de waardplanten aanwezig zijn. Er is daardoor geen periode waar de waardplanten niet in gebruik kunnen zijn door de soort. Tussen oktober en juni zijn de rupsen in winterslaap of verpopping en daardoor immobiel. Gelet op bovenstaande dienen de volgende mitigerende maatregelen genomen te worden:

- Tussen juni en september dienen mogelijk aanwezige rupsen van de kleine ijsvogelvinder op de waardplanten afgevangen en naar waardplanten buiten het plangebied verplaatst te worden.

5.6.3 Teunisbloempijlstaart

Op meerdere locaties binnen het plangebied zijn potentiële vaste voortplantingsplaatsen van de teunisbloempijlstaart aanwezig. Er zijn echter geen aanduidingen van voortplanting in de vorm eieren, rupsen of vraatsporen vastgesteld. Het plangebied is echter ook maar één keer bezocht, waardoor aanwezigheid van geschikt leefgebied voor de teunisbloempijlstaart binnen het plangebied niet uitgesloten kan worden. Het vernielen van vaste voortplantingsplaatsen van deze soort door de werkzaamheden is dan ook niet uitgesloten.

Gezien de teunisbloempijlstaart een pioniersoort is, waardoor enkel de aanwezigheid van waardplanten al geschikt leefgebied voor deze soort indiceert, wordt geadviseerd om het onderzoek tot de uitvoering van de werkzaamheden elk jaar te herhalen. Door de soort te monitoren wordt het risico beperkt om de teunisbloempijlstaart tijdens de werkzaamheden aan te treffen. Als tijdens het monitoring geen exemplaren van de teunisbloempijlstaart worden aangetroffen, dienen voorafgaand aan de werkzaamheden maatregelen getroffen te worden om te voorkomen dat deze soort zich alsnog binnen het plangebied kan vestigen. Mits deze maatregelen worden genomen is geen vergunning benodigd. Deze maatregelen zijn hieronder opgenomen:

- De locaties met waardplanten dienen voor de vliegtijd van de teunisbloempijlstaart (mei-juni) kort gemaaid te worden en gedurende de werkzaamheden zo te worden gehouden.
- Grondroerende werkzaamheden of werkzaamheden waarbij kruidige grasland- of oevervegetatie wordt verwijderd, dienen voor de vliegtijd van de teunisbloempijlstaart (mei-juni) uitgevoerd te worden.
- Voordat er gemaaid of gewerkt mag worden dient een controle van de waardplanten op eieren en rupsen door een ecoloog uitgevoerd te worden.

Ter overzicht zijn deze maatregelen ook nog een keer opgenomen in paragraaf 6.2.

6 Conclusie

6.1 Conclusies per soort

In onderstaande tabel staan alle bovengenoemde conclusies overzichtelijk weergegeven. Ter overzicht zijn in onderstaande tabel ook de resultaten en conclusies uit de onderzoeken van 2022 en 2023 opgenomen. Hieruit valt op te maken dat er voor drie soortgroepen een vergunning noodzakelijk is, namelijk vogels met jaarrond beschermde nesten (huismus), vleermuizen (verblijfplaats ruige dwergvleermuis) en reptielen (hazelworm).

Tabel 6.1: Soorten waarvoor noodzaak aanwezig is om vergunning in het kader van Omgevingswet aan te vragen (onderzoek voorjaar 2024).

Soort	Jaar van onderzoek	Beschermde soorten/functionies aanwezig?	Vergunning Ow benodigd?
Blauw guichelheil, glad biggenkruid en wilde ridderspoor	2023	Nee	Nee
Grote leeuwenklauw, ruw parelzaad en groot spiegelklokje	2024	Nee	Nee
Buizerd, havik, sperwer en boomvalk	2023, 2024	Nee	Nee
Ransuil	2023, 2024	Nee	Nee
Huismus	2022, 2023, 2024	Ja, tussen km 43.7 en 43.8 (loc 1), km 35.8 en 36.1 (loc 2) en km 44.5 en 44.9 (loc 3)	Locatie 1: Nee, mits maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in paragraaf 6.2. Locatie 2: Ja , artikel 11.37 lid 1d Bal Locatie 3: Nee
Kerkuil en gierzwaluw/boerenzwaluw	2023	Ja	Nee, mits maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
Roek	2022, 2024	Ja	Nee
Steenuil	2022, 2023, 2024	Ja, bij km 37.3 (loc 1), 37.9 (loc 2) en 43.7 (loc 3)	Locatie 1 en 3: Nee, mits maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in paragraaf 6.2. Locatie 2: Ja , artikel 11.37 lid 1b Bal
Bever		Nee	Nee
Boommarter	2023, 2024	Nee	Nee
Das	2023, 2024	Ja	Nee, mits maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
Otter	2023	Nee	Nee
Steenmarter	2023, 2024	Ja	Nee, mits maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
Vleermuizen vliegroutes	2022	Nee	Nee

Soort	Jaar van onderzoek	Beschermde soorten/funcities aanwezig?	Vergunning Ow benodigd?
Vleermuizen verblijfplaatsen	2022, 2024	2022: Nee, wel in omgeving van plangebied 2024: Ja, bij km 36.1 (loc 1)	Locatie 1: Ja , artikel 11.46 lid 1d Bal Overige locaties: Nee, mits maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.
Hazelworm	2023, 2024	Ja, tussen km 40.3 en 41.65	Ja , artikel 11.54 lid 1b Bal
Levendbarende hagedis	2023, 2024	Nee	Nee
Grote weerschijnvlinder	2024	Nee	Nee
Kleine ijsvogelvlinder	2024	Mogelijk	Mogelijk , onderzoek nog niet afgesloten.
Teunisbloempijlstaart	2023, 2024	Mogelijk	Mogelijk , onderzoek dient elk jaar herhaald te worden. Er dienen in iedere geval maatregelen worden getroffen zoals opgenomen in paragraaf 6.2.

6.2 Zorgplicht en andere maatregelen

Naast de potentie van het plangebied voor niet-vrijgestelde beschermde soorten is uit de quickscan naar voren gekomen dat het plangebied geschikt is voor algemene broedvogels, vrijgestelde grondgebonden zoogdieren en amfibieën, en algemene vissoorten. Daarnaast zijn in de directe omgeving van het plangebied foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen van onder de Habitatrichtlijn beschermde vleermuizen aanwezig, en kunnen zich populaties van rugstreeppad in de omgeving van het plangebied bevinden. Daarnaast volgt uit het onderzoek naar huismus, kerkuil, steenuil en steenmarter dat er maatregelen dienen genomen te worden om het overtreden van verbodsbepalingen te voorkomen.

In onderstaande tabel staan de maatregelen weergegeven. Het betreffen maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht, specifieke zorgplicht en maatregelen om het overtreden van verbodsbepalingen te voorkomen. Ter overzicht zijn in onderstaande tabel ook de maatregelen uit de quickscans en onderzoeken van 2021-2023 opgenomen. Voor de niet-vergunningplichtige maatregelen wordt geadviseerd de uitvoering te waarborgen door een ecologisch werkprotocol te laten opstellen door een ter zake kundige ecooloog. Het ecologisch werkprotocol dient tijdens de uitvoering te allen tijde aanwezig te zijn en bij alle medewerkers bekend te zijn.

Tabel 6.2: Aanbevelingen over maatregelen in kader van zorgplicht en om verbodsovertredingen te voorkomen.

Soort(groep) (en locatie)	Jaar van onderzoek	Type maatregel	Maatregel
Algemene broedvogels	2021-2023	Mitigatie	Om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelscan door een ecooloog uitgevoerd te worden. Het grootste risico om broedgevallen aan te treffen is binnen het broedseizoen. Het broedseizoen verschilt per soort en er geldt geen vaste periode ³⁶ . Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 30 september. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden. Indien er geen broedgevallen aanwezig zijn, is het toegestaan om ontmoedigende maatregelen (bijvoorbeeld snoeien van bomen, afsluiten van bebouwing) te treffen om te voorkomen dat deze alsnog binnen de invloedsfeer van het project nestelen, mits dit geen negatief effect heeft op jaarrond beschermde nestsoorten.
Huismus (km 43.7-43.8)	2023	Mitigatie	Er zijn maatregelen mogelijk om de essentiële functie van de aan de noordzijde van het spoor gelegen heg als foerageergebied te behouden, namelijk het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het gevoelige broedseizoen. Deze loopt van maart tot en met augustus. De werkzaamheden kunnen dan plaatsvinden in de periode september tot en met februari. Door de werkzaamheden overdag uit te voeren zijn effecten op de functie als winterslaapplaats eveneens uitgesloten.
Kerkuil (km 37.3)	2023	Mitigatie	Lichtverstoring dient voorkomen te worden door tussen zonsondergang en zonsopkomst verlichting weg te richten van de bebouwing.
Steenuil (km 43.75)	2022	Mitigatie	Nachtelijke verstoring door licht dient voorkomen te worden door verlichting weg te richten van de bebouwing.
Steenuil en steenmarter (km 37.3)	2023	Mitigatie	De boom met de twee holtes dient 's nachts onverlicht te blijven.
Grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vlinders	2021-2023	Zorgplicht	Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen.

³⁶ RVO. *Natuurcalender voor vogels*.

Soort(groep) (en locatie)	Jaar van onderzoek	Type maatregel	Maatregel
Das (km 40.3-42)	2024	Mitigatie	Gezien de aanwezigheid van essentiële wissels/oversteekplekken dienen de volgende maatregelen te worden genomen om overtredingen van verbodsbepalingen uit artikel 11.54 te voorkomen: ■ Bij km 40.4, 41.35, en 41.65 mag aan weerszijde van de wissel niet binnen 75 meter gewerkt worden tussen zonsondergang en zonsopkomst. Er mag op deze locaties aan beide zijdes van het spoor ook geen materiaal worden opgeslagen, geen hekwerk worden geplaatst en geen machines overnacht geparkeerd worden. Zo wordt geborgd dat er voldoende ruimte is voor dassen om het spoor en werkterrein te passeren.
Das (km 40.3-42)	2024	Zorgplicht	Gezien de onderzoeksresultaten zijn tussen km 40.3 en 42 in het kader van de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal) aanvullend maatregelen noodzakelijk om verstoring van dassen tijdens het foerageren en het oversteken van het spoor via sporadisch gebruikte wissels te voorkomen. Deze maatregelen zijn hieronder opgenomen: ■ Verstoring door licht dient voorkomen te worden door bij voorkeur tussen zonsopkomst en zonsondergang te werken. Indien 's nachts wordt gewerkt dienen verlichtingsmaatregelen getroffen te worden. De verlichting dient gericht te zijn op het werk, met een lage armatuur en afgeschermd zodat geen uitstraling naar de omgeving plaatsvindt. ■ Tussen zonsondergang en zonsopkomst mag er niet over de hele lengte van het traject materiaal worden opgeslagen, hekwerk worden geplaatst of machines geparkeerd worden. Er dienen altijd oversteekplekken voor de das beschikbaar te blijven.
Vleermuizen verblijfplaatsen	2021-2023	Mitigatie	Tijdelijke verstoring van vleermuizen bij hun verblijfplaatsen kan worden voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij gebouwen en bomen onverlicht blijven.
Vleermuizen <u>niet-essentieel</u> foerageergebied en vliegroutes (o.a. km 46.25 en 42.25)	2021-2023	Zorgplicht	Tijdelijke verstoring van vleermuizen tijdens het foerageren en migreren kan worden voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij groenstructuren en water onverlicht blijven. Daarnaast wordt aanbevolen om tussen zonsondergang en zonsopkomst geen obstructies in het water te leggen voor vleermuizen die het water volgen als vliegroute.

Soort(groep) (en locatie)	Jaar van onderzoek	Type maatregel	Maatregel
Rugstreeppad	2021-2023	Mitigatie	Er wordt aanbevolen om te voorkomen dat er ondiepe poelen ontstaan tijdens werkzaamheden die mogelijk plaatsvinden in de actieve periode van de rugstreeppad (april-oktober). Wanneer deze door rugstreeppad in gebruik worden genomen, dienen werkzaamheden tijdelijk stilgelegd te worden. Dan zou een vergunning (en nader onderzoek) in het kader van artikel 11.46 Bal nodig zijn om de werkzaamheden te mogen voortzetten of moet gewacht worden met het voortzetten van de werkzaamheden tot het einde van de voortplantingsseizoen van de rugstreeppad. Rugstreeppadden kunnen tot ongeveer 5 kilometer afleggen op zoek naar nieuw leefgebied en zijn bekend uit de omgeving van het plangebied.
Amfibieën en vissen	2021-2023	Zorgplicht	Om effecten op algemeen beschermde amfibieën en vissen zoveel mogelijk te beperken dient het dempen van water richting één kant te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen.
Teunisbloempijlstaart	2024	Mitigatie	De locaties met waardplanten dienen voor de vliegtijd van de teunisbloempijlstaart (mei-juni) kort gemaaid te worden en gedurende de werkzaamheden zo te worden gehouden. Alternatief dienen grondroerende werkzaamheden of werkzaamheden waarbij kruidige grasland- of oevervegetatie wordt verwijderd voor de vliegtijd van de teunisbloempijlstaart (mei-juni) uitgevoerd te worden. Voordat er gemaaid of gewerkt mag worden dient een controle van de waardplanten op eieren en rupsen door een ecooloog uitgevoerd te worden.

7 Alternatiefafweging en gediende belang

Voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is conform artikel 8.74 j-l Bkl een alternatievenafweging nodig waarin wordt onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Om aan te tonen dat het verkrijgen van een vergunning voor het project RegioExpres haalbaar is, wordt de alternatievenafweging in paragraaf 7.1 en 7.2 kort beschreven. In een activiteitenplan dient deze verder uitgewerkt te worden. Daarnaast dient voor het verkrijgen van de omgevingsvergunning aangetoond te worden dat een project uitgevoerd wordt vanwege een voor de soort(en) relevant wettelijk belang. In de tabel hieronder is weergegeven voor welke soorten een vergunning noodzakelijk is, en op basis van welk wettelijk belang deze kan worden aangevraagd. De onderbouwing van de gediende belangen is in paragraaf 7.3 opgenomen.

Tabel 7.1: Samenvatting noodzaak omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit en gediende belang.

Soort	Locatie	Raakvlak	Verbods-bepaling	Gediende belang
Huismus	Km 35.8-36.1	Vernietigen essentieel leefgebied	Artikel 11.37 lid 1d Bal	In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid (artikel 8.74j lid 1b 1° Bkl)
Steenuil	Km 37.9	Vernietigen broedlocatie	Artikel 11.37 lid 1b Bal	In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid (artikel 8.74j lid 1b 1° Bkl)
Ruige dwerg-vleermuis	Km 36.1	Vernietigen verblijfplaats	Artikel 11.46 lid 1d Bal	In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang (artikel 8.74k lid 1b 3° Bkl)
Hazelworm	Km 40.3-41.65	Vernielen voortplantings- en rustplaats en groot risico op slachtoffers	Artikel 11.54 lid 1b Bal	In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang (artikel 8.74j lid 1b 3° Bkl)

7.1 Alternatieven voor project

De spoorverdubbeling tussen Didam en Doetinchem De Huet draagt bij aan een betere verbinding van de Achterhoek met grote steden als Arnhem en Utrecht. Dit is noodzakelijk voor de ontwikkeling van de regio met betrekking tot de verstedelijkingsopgave in Nederland. Vanwege het al reeds aanwezige spoor zijn de werkzaamheden locatiegebonden. Zowel aan de noord- als zuidzijde van het spoor zijn beschermde functies van soorten aanwezig. Alternatieve routing met minder raakvlak met beschermde soorten is daardoor niet mogelijk. Hierdoor bestaat er geen alternatief waarbij het doel om een betere verbinding te maken wordt behaald en er tegelijkertijd minder tot geen nadelige gevolgen zijn voor beschermde soorten.

7.2 Alternatieven voor soorten

7.2.1 Huismus

Tussen km 35.8 en 36.1 vindt door de werkzaamheden ruimtebeslag plaats op essentieel leefgebied van de huismus. Op deze locatie worden een nieuw perron en stationsomgeving gerealiseerd. Deze werkzaamheden vinden vooral aan de zuidzijde van het station plaats waar in de huidige situatie geen perron aanwezig is. Door de aard van de werkzaamheden bestaat er geen alternatief in ontwerp, uitvoeringsvorm of planning waarbij dit essentiële leefgebied kan worden behouden.

7.2.2 Steenuil

Bij km 37.9 vindt door de werkzaamheden verstoring van een broedlocatie van de steenuil plaats. De werkzaamheden bestaan hier uit grondverbetering, slopen van een vervallen kunstwerk en het bouwen van de spoorinfrastructuur. Deze werkzaamheden zijn deels gebonden aan treinvrije periodes (TVP's) waardoor het werk veilig uitgevoerd kan worden. De TVP's worden jaren van te voren aangevraagd en vervolgens toegewezen. Daardoor is er op de locatie van de broedplek van de steenuil geen alternatief qua planning. Voor het project RegioExpres zijn vier TVP's nodig maar deze zijn nog niet definitief vastgelegd. Het is waarschijnlijk dat tenminste één van de TVP's binnen de broedperiode van de steenuil gepland wordt. Doordat het treinverkeer op het voorliggende traject tijdens de TVP's tijdelijk stil staat, zijn er korte periodes van twee weken ingepland. Gedurende de TVP's dient het werk zo effectief mogelijk uitgevoerd te worden. Dat betekent dat er machines worden ingezet en nachtwerk plaatsvindt. Hierdoor is er geen alternatieve uitvoeringsvorm mogelijk.

7.2.3 Ruige dwergvleermuis

Bij km 36.1 vindt door de werkzaamheden ruimtebeslag op een voortplantings- en rustplaats van de ruige dwergvleermuis plaats. Deze ligt in een boom naast het spoor die gekapt wordt. Tijdens het opstellen van het ontwerp is per boom de noodzaak bekeken om deze wel of niet te moeten kappen. Op deze locatie dient de boom met de vleermuisverblijfplaats ten behoeve van de realisatie van het project RegioExpres verwijderd te worden omdat er een nieuw perron en stationsomgeving wordt aangelegd. Er is daardoor geen alternatief in ontwerp, uitvoeringsvorm of planning waarbij de verblijfplaats kan worden behouden.

7.2.4 Hazelworm

Tussen km 40.3 en 41.65 vindt door de werkzaamheden ruimtebeslag plaats op voortplantings- en rustplaatsen van de hazelworm en er is een groot risico op slachtoffers. Door de ligging van het spoor midden in het leefgebied van de hazelworm en doordat het spoor en de spoorbermen zelf onderdeel van het leefgebied uitmaken, is het onmogelijk om door een alternatief ontwerp, uitvoeringsvorm of planning van de werkzaamheden raakvlak met de hazelworm te voorkomen.

7.3 Belang van project

7.3.1 Volksgezondheid en openbare veiligheid

ProRail heeft een belangrijke rol in de samenleving. Elke dag maakt ProRail het mogelijk dat reizigers en goederen, tijdig en veilig, over het spoor op de plaats van bestemming komen. Het spoor is essentieel voor de bereikbaarheid van het drukbevolkte Nederland en de ons omringende landen. ProRail verdeelt de ruimte op het spoor, regelt het treinverkeer, bouwt en beheert stations en legt nieuwe sporen aan. Daarnaast onderhoudt en beheert ProRail de bestaande railinfrastructuur en is verantwoordelijk voor de veiligheid. Hiermee draagt het spoor bij aan met name de openbare veiligheid.

In Nederland regelt de Spoorwegwet zaken op en rond het spoor. De wet geeft eisen voor aanleg, onderhoud en beheer. Ook de toegankelijkheid en het gebruik van het spoor wordt in de Spoorwegwet geregeld, inclusief de afspraken voor een veilig, betrouwbaar spoor. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft ProRail belast met het beheer en onderhoud van het spoor. Hiermee dient ProRail het belang voor de volksgezondheid of openbare veiligheid. Ook binnen project RegioExpres moet hier rekening mee worden gehouden.

Het spoor is één van de duurzaamste vormen van vervoer. Afgezien van fietsen en lopen is geen manier van transport zo energiezuinig en heeft geen manier van transport zo'n lage CO₂-uitstoot. Door maatregelen ten behoeve van voorliggend project wordt het spoor toekomstbestendig. Indirect zal het rijden van een extra sneltrein leiden tot minder wegverkeer, omdat meer mensen de trein kiezen. Dit leidt indirect tot een verbetering van de volksgezondheid door een lagere CO₂-uitstoot.

ProRail werkt daarnaast actief aan een goede leefomgeving in en rondom het spoor. Conform wet- en regelgeving beperkt ProRail overlast, zoals geluid en trillingen. Ook binnen het project RegioExpres

gaan maatregelen aangebracht worden, zoals raildempers en geluidschermen, die overlast tegengaan en zo bijdragen aan de gezondheid van de omgeving van het spoor.

7.3.2 Groot openbaar belang

Hoewel de spoorlijn de drukte nu nog aankan, wordt verwacht dat de drukte in de treinen zal toenemen tot het hoogste niveau in Nederland³⁷. Zo vormt de lijn een knelpunt voor de verstedelijkingsopgave in de regio. Indien er geen maatregelen worden genomen, zal dit grote gevolgen hebben voor de bereikbaarheid, leefbaarheid en vestigingsklimaat van de regio. Naast de capaciteitsproblemen, is een belangrijke opgave de versnelling van de lijn. De spoorlijn is een succes, maar de gemiddelde snelheid is laag door de vele tussenstops en slechte overstappen op andere treindiensten. Doordat de spoorlijn vele reizigers bedient, is sprake van een groot openbaar belang.

---

³⁷ Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (juni 2021). *Integrale Mobiliteitsanalyse 2021*.

8 Bronnen

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Buizerd*.

BIJ12 (2017). *Kennisdocument Das*.

KNMI (2024). *Tijden van zonopkomst en –ondergang 2024*.

La Haye, M., Dijkstra, V., van Veen, K. (2022). *NEM Verspreidingsonderzoek Marters: inventariseren met cameravallen*.

Movares (2021). *Quickscan flora en fauna Regio Expres – Effecten op beschermde gebieden en soorten. Versie 3.0*.

Movares (2022). *RegioExpres spoorbaan – Nader onderzoek ecologie. Versie 4.0*.

Movares (2023). *RegioExpres spoorbaan – Actualisatie quickscan ecologie. Versie 3.0*.

Movares (2023). *RegioExpres werkterreinen – Quickscan ecologie. Versie 3.0*.

Movares (2023). *RegioExpres werkterreinen – Nader onderzoek ecologie. Versie 3.0*.

Movares (2023). *Memo compensatieopgave houtopstanden. Versie 3.0*.

Movares (2024). *Toetsing specifiek zorgplicht. Versie 1.0*.

NGB (2023). *Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*.

NGB (2021). *Vleermuisprotocol*.

Raad van State (2019). *ECLI:NL:RVS:2019:2169*.

SOVON (2024). [Boomvalk - Telrichtlijnen](#).

SOVON (2024). [Havik - Telrichtlijnen](#).

SOVON (2023). [Ransuil – Telrichtlijnen](#).

SOVON (2023). [Sperwer – Telrichtlijnen](#).

Vlinderstichting (2023). *Onderzoeksprotocol vlinders en libellen*.

Colofon

OPDRACHTGEVER	ProRail Moreelsepark 3 3511 EP Utrecht
UITGAVE	Movares Nederland B.V. Daalseplein 100 Postbus 2855 3500 GW Utrecht
TELEFOON	+31 (0)30 - 265 55 55
ONDERTEKENAAR	Katharina Jüdt katharina.judt@movares.nl
PROJECTNUMMER	MN002205
KENMERK	B85-KJÜ-HS-RAP-24002126

© 2024, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Bijlage 1 Wet- en regelgeving: Omgevingswet

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

De Omgevingswet (Ow) is op 1 januari 2024 in werking getreden. Onder de Ow vallen de Omgevingswet zelf, het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Omgevingsbesluit (Ob) en de Omgevingsregeling (Or). De bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden is opgenomen in de Ow, het Bal en het Bkl. Met de in werking treding van de Ow is de Wet natuurbescherming vervallen.

1.1 Bevoegd gezag

De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen in het kader van de Ow. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk bevoegd gezag. Dit is uitgewerkt in artikel 4.12 van het Ob en betreffen handelingen en projecten voor het aanleggen, uitbreiden, inrichten, wijzigen, gebruiken, beheren of onderhouden van:

- i. *een autoweg, autosnelweg, vaarweg, hoofdspoorweg of bijzondere spoorweg, voor zover deze weg wordt beheerd door het Rijk en voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met het vervoer en transport via deze weg of de inpassing in de fysieke leefomgeving;*
- ii. *een primaire waterkering in beheer bij het Rijk en doorgangen in deze waterkeringen, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met de waterveiligheid of de inpassing in de fysieke leefomgeving;*
- iii. *een militair terrein en een terrein met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met militaire doeleinden of de inpassing in de fysieke leefomgeving;*
- iv. *een militaire luchthaven;*
- v. *de luchthaven Schiphol of een overige burgerluchthaven van nationale betekenis, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met het vervoer en transport via deze luchthaven of met de inpassing in de fysieke leefomgeving;*
- vi. *het gastransportnet, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder n, van de Gaswet, en de daarmee verbonden gasdrukregelstations en gasdrukmeetstations, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met het gastransport; en*
- vii. *een hoogspanningsverbinding met een spanning van ten minste 220 kV en de daarmee verbonden schakel- en transformatorstations en andere hulpmiddelen, voor zover de activiteit rechtstreeks samenhangt met de elektriciteitsvoorziening.*

Bovenstaande geldt voor het indienen van enkel- en meervoudige aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit en/of flora- en fauna-activiteit. Bij ruimtelijke ingrepen met groot nationaal belang is voor het verlenen van een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit het Rijk in de vorm van de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNVN) bevoegd gezag. Voor het verlenen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is het Rijk in vorm van de Rijdsdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), dat onderdeel is van het ministerie van Economische Zaken (EZ), bevoegd gezag.

Als één van beide activiteiten (Natura 2000-activiteit of flora- en fauna-activiteit) worden aangevraagd gelijktijdig met een andere type activiteit, zoals een bouwactiviteit, is dan veelal de gemeente het bevoegd gezag. De gemeente is dan verplicht om een verzoek tot advies en instemming te vragen aan de Gedeputeerde Staten (GS, bestuur van provincie) of het Rijk (art. 4.25, resp. art. 4.12 en 4.13 Ob). GS of het Rijk in de vorm van de minister van LNVN of RVO wordt dan het adviesorgaan.

1.2 Soortenbescherming

Een 'flora- en fauna-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij artikel 1.1 Ow een '*activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten*'. De Ow maakt onderscheid tussen de bescherming van:

1. Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 e.v. Bal);
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 11.46 e.v. Bal);
3. 'Andere soorten' (artikel 11.54 e.v. Bal).

8.1.1 Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 Bal.

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
  - a. *het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;*
  - b. *het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;*
  - c. *het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of*
  - d. *het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.*
2. *Het verbod geldt niet, als:*
  - a. *het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of*
  - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
    - i. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
    - ii. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
3. *Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.*

Onder de Ow geldt dat het voor vogels zoals opgenomen in artikel 11.37 Bal mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van omgevingsvergunningplicht.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 11.37 Bal wordt de aanvraag getoetst op de volgende criteria (art. 8.74 lid j Bkl):

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- De activiteit is nodig ten behoeve van een bij de wet genoemd belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid';
- De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

8.1.2 Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 11.46 Bal)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal:

1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
  - a. *het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;*
  - b. *het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;*
  - c. *het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;*

- d. *het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en*
- e. *het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.*
- 2. *Het verbod geldt niet als:*
  - a. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
  - b. *de activiteit uitvoering geeft aan:*
    - i. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
    - ii. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*
- 3. *Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.*

Onder de Ow geldt dat het voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van omgevingsvergunningplicht.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 11.46 Bal wordt de aanvraag getoetst op de volgende criteria (art. 8.74 lid k Bkl):

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- De activiteit is nodig ten behoeve van een bij de wet genoemd belang conform Habitatrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- De activiteit doet geen afbreuk aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

8.1.3 Andere soorten (artikel 11.54 Bal)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal:

- 1. *Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:*
  - a. *het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;*
  - b. *het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en*
  - c. *het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.*
- 2. *Het verbod geldt niet als:*
  - a. *het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;*
  - b. *het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of*
  - c. *de activiteit deel uitmaakt van:*

- i. *een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of*
- ii. *een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.*

Onder de Ow geldt dat het voor deze categorie soorten zoals opgenomen in artikel 11.54 Bal, mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van omgevingsvergunningplicht.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 11.54 Bal wordt de aanvraag getoetst op de volgende criteria (art. 8.74 lid I Bkl):

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- De activiteit is nodig ten behoeve van een bij de wet genoemd belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- De activiteit doet geen afbreuk aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

1.2.1 Algemeen vrijgestelde soorten

Voor soorten van de categorie 'andere soorten' (bijlage A en B van de wettekst) kan een vrijstellingsregeling gelden, die per provincie anders kan worden ingestoken. De meeste provincies en het ministerie van LVVN hebben 'tabel 1 soorten' van de oude Flora- en faunawet opnieuw vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit zijn soorten zoogdieren en soorten amfibieën.

Bovengenoemde soorten zijn bij ruimtelijke projecten algemeen vrijgesteld van vergunningplicht. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 Ow). Deze zorgplicht houdt in dat eenieder nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen. Deze zorgplicht is in principe altijd van toepassing, tenzij er een specifieke zorgplicht is vastgelegd voor een bepaalde activiteit in de Ow (artikel 1.8 Ow).

1.2.2 Specifieke zorgplicht

De specifieke zorgplicht gericht op flora- en fauna-activiteiten wordt genoemd in artikel 11.27 Bal en heeft een meer specifieke reikwijdte dan de algemene zorgplicht uit afdeling 1.3 Ow. Het eerste lid van artikel 11.27 Bal legt een vergelijkbare zorgplicht op als de algemene zorgplicht, waarbij degene die een flora- en fauna-activiteit uitvoert en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de activiteit schadelijke gevolgen kan hebben, verplicht is:

- a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;*
- b. *voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
- c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.*

In het tweede lid van artikel 11.27 Bal wordt de specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten verder uitgewerkt. Hierin staat dat deze plicht 'in ieder geval' inhoudt dat men moet nagaan of er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van specifieke soorten en hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats. Hierbij wordt verwezen naar:

- i. *van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;*
- ii. *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- iii. *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX (de nationaal beschermde soorten) of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3° Ow.*

De zorgplicht is van toepassing op alle in het wild levende soorten, ongeacht vrijstelling, gedragscode of vergunning. Bovendien geldt de zorgplicht niet alleen voor de dieren en planten zelf, maar ook voor hun directe leefomgeving, waaronder foerageergebieden, rust- en verblijfplaatsen, en broedplaatsen voor jongen. In praktijk betekent dit dat een aantal maatregelen wordt opgesteld die de uitvoerder op moet volgen. Indien deze maatregelen niet worden nagekomen, kan het bevoegd gezag handhavend optreden door bijvoorbeeld de werkzaamheden stil te leggen, of te garanderen dat bepaalde maatregelen worden getroffen om schade te voorkomen, te beperken, of ongedaan te maken.

 Movares samen werkt het